

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ADALET KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Toplantı
2 Haziran 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) (Alt Komisyon metni)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması

2.- Van Milletvekili Bedi Özgökçe Ertan'ın, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması

3.- Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'in, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 2

4.- *Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Komisyon Başkanı Ahmet İyimaya'nın, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 3

2 Haziran 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 09.48

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Serap YAŞAR (İstanbul)

KÂTİP: Adnan BOYNUKARA (Adıyaman)

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, Hükümetimizi, temsilciyi ve davetlilerle, katılan ve burada bulunan arkadaşları selamlayarak toplantıyı açıyorum. Çalışmalarımızın verimli olmasını diliyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) (Alt Komisyon metni)

BAŞKAN – Arkadaşlar, önerge değil, madde üzerinde düşünceler varsa önerge gerekçesine ek olarak maddenin müzakeresi aşamasında konuşabiliyoruz Parlamento teamülü gereği. Önergeleri pratik okuyoruz, oyluyoruz. Maddenin müzakere bölümünü açmıştık.

3' üncü maddenin önergesini okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanun Tasarısı'nın 3' üncü maddesinin (1), (3), (7) ve (8)'inci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Necati Yılmaz

Ankara

"(1) Bilirkişi, görevini yasalar çerçevesinde bağımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir."

"(3) Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye ancak gerekçesi belirtilmek suretiyle zaruri durumlarda başvurulabilir. Hâkimlik makamı bilirkişi tayinini iş yükü, dava mahiyeti ve mağduriyetleri dikkate alarak yapar."

"(7) Aynı konuda bir kez rapor alınması esastır. Eksiklik tespiti, ihtilaf ve itiraz durumlarında bilirkişi raporu, gerekçesi belirtilmek suretiyle yenilenebilir."

"(8) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi veya bu sisteme entegre bilişim sistemleri ya da yazılımlar vasıtasıyla ulaşılabilen bilgiler veya çözülebilen sorunlar için bilirkişiye ancak gerekçesi belirtilmek suretiyle zaruri durumlarda başvurulabilir."

Gerekçe:

1) Maddenin ilk hâlinde bulunan dürüstlük kuralları muğlak bir ifade olup kanun yapma mantığına uygun olarak bilirkişilik faaliyetinin daha somut bir referans ile düzenlendiğini belirtmek maksadıyla yasalar çerçevesinde atfı, maddeyi daha net hâl e getirmek üzere teklif edilmiştir.

3, 8) Maddelerin ilk hâlleri reel durum göz önünde bulundurulmaksızın tasarlanmış görünmektedir. Zira hâkimlik mesleğinin kapsamında bulunan hukuki bilgi söz konusu dahi olsa sisteme dair sorunlar nedeni ile hâkimlerin kasıtlı kasıtsız bilirkişi ihtiyacı söz konusudur. Diğer bir deyişle ifade etmek gerekirse hukukçu bilirkişilik yargının mevcut sorunlu durumunun bir neticesi olan bir ihtiyaca karşılık gelmektedir. Tasarının düzenlediği hâliyle şayet hâkimler hukuki hesaplamaları kendileri yapmak durumunda kalacaklar ise, hâlihazırda yargı personelinin şikâyetçi olduğu iş yükü katlanmış olacaktır. Dolayısıyla da adalet arayışı bakımından aksaklıklar yaşanabilecektir. Öte yandan 1981 yılında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'na (HUMK) giren, 2011 yılında da tahkim edilen hukukçu bilirkişi yasağının bugüne dek uygulanamamış olması da altını çizdiğimiz reel durumun bir teyidi olacaktır.

7) Tasarının 3' üncü maddesinin (7)'nci fıkrası ilk hâli ile aynı konuda bir kez rapor alınmasını esas olarak belirlemiştir. Bundan hareketle bu hükmün bir de istisnası olacağını anlamak mümkündür ancak bu istisnaların esaslarına dair bir hüküm bulunmamaktadır. Hâkim bilirkişi raporunun yetersiz olduğuna hükmedecek olursa hangi şartlarda aynı konuda ikinci bir rapor talep edebilecektir? Bu esas mutlak bir hükme mi işaret etmektedir? Bu anlamda açıklamaya muhtaç bir durum daha söz konusudur ve bir istisna tanzimi şarttır. İstisna durumuna ilişkin teklif bu eksikliği gidermek maksadıyla verilmiştir.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, bu konuda benim taslağım da vardı. Öneri taslağım dün Komisyonla paylaşılmıştır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yine o taslağa ek olarak Ekrem Bey, şöyle, muhalefetin şeyiyle benim taslağım ilerideki çalışmalarda benimsenmesi hâlinde altıncı bende "kapsamıyla sınırları, hukukçu bilirkişinin seçim gerekçesi ibaresi eklenir." öyle bir şey olması hâlinde görevlendirmede...

Diğer önergeyi okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 4

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısının 3'üncü maddesinin (7)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

"(7) Aynı konuda bir kez rapor alınması esastır. Ancak rapor ile giderilemeyen eksik bazı hususların bulunması, tarafların rapora itirazlarının bilirkişiçe değerlendirilmesi gibi hususlarda ilgili makamca gerekçesi belirtilmek suretiyle ek rapor alınmasına karar verilebilir."

Gerekçe:

Tasarıda düzenlenen hâli ile söz konusu maddeden aynı bilirkişiden sadece bir kere rapor alınması zorunlulukmuş gibi bir izlenim doğmaktadır. Madde ile ulaşılmak istenen amacın yerine getirilmesi için söz konusu değişikliğin yapılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Biraz yavaş okur musunuz.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – O konuyla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Şimdi, gerekçe okunuyor, madde okunuyor.

BAŞKAN – Madde okunuyor, müzakere edeceksiniz.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Anladım da, anlamıyorum ki, çok hızlı bir şekilde okunuyor.

BAŞKAN – Ben de yavaş okusun diyorum.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Gerekçesi de, maddede de, önerge de bir okunsun şöyle.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Ama karar alıp okunmadan geçeriz dersiniz usulüne uygun söylersiniz.

BAŞKAN – Ama bu beyanınız önceden konusuz kaldı çünkü yavaş oku diye ben söyledim, ondan sonra itiraz ettiniz.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Bilirkişilik Danışma Kurulu, Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve Bilirkişilik Bölge Kurulları

Bilirkişilik Danışma Kurulu

MADDE 4- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Bilirkişilik Danışma Kurulu kurulmuştur.

(2) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

a) Adalet Bakanlığı Müsteşarı.

b) Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreteri.

c) Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürü.

ç) Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü.

d) Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu tarafından Yargıtay ceza ve hukuk dairelerinden seçilen birer üye olmak üzere toplam iki kişi.

e) Danıştay Başkanlık Kurulu tarafından Danıştay idari dava daireleri ve vergi dava dairelerinden seçilen birer üye olmak üzere toplam iki kişi.

f) Yükseköğretim Kurulu tarafından üniversitelerin öğretim üyeleri arasından seçilen toplam üç kişi.

g) Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından, istekleri bulunan, bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen toplam iki kişi.

ğ) Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından, istekleri bulunan ve birinci sınıf olan; adli yargı ilk derece hukuk ve ceza mahkemelerinde görev yapan birer hakim, bir Cumhuriyet savcısı ve idari yargı ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen toplam beş kişi.

h) Adalet Bakanlığı tarafından Adli Tıp Kurumunda görev yapanlar arasından seçilen bir kişi.

ı) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunda görev yapanlar arasından seçilen bir kişi.

i) İçişleri Bakanlığı tarafından Jandarma Genel Komutanlığı Jandarma Kriminal Daire Başkanlığında ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Daire Başkanlığında görev yapanlar arasından birer olmak üzere seçilen toplam iki kişi.

j) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından avukatlar arasından seçilen bir kişi.

k) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından mühendis veya mimarlar arasından seçilen bir kişi.

l) Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler arasından seçilen bir kişi.

m) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu tarafından seçilen bir kişi.

n) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Yönetim Kurulu tarafından seçilen bir kişi.

o) Türk Tabipleri Birliği Yönetim Kurulu tarafından seçilen bir kişi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 5

(3) Danışma Kurulunun Başkanı Adalet Bakanlığı Müsteşarıdır. Müsteşar gerekli gördüğünde yardımcılarında birini Kurula Başkanlık etmek üzere görevlendirebilir. Başkan, Danışma Kurulunu temsil eder ve Kurul toplantılarının gündemini belirler.

(4) İkinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan üyeler dışındaki Danışma Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

(5) Danışma Kurulu üyeliğinin ölüm, emeklilik, istifa, atama ve benzeri nedenlerle boşalması halinde, boşalmayı takip eden onbeş gün içinde yeni üyenin seçimi yapılır.

(6) Danışma Kurulu toplantılarına, uzman kişiler ile kamu ya da özel kurum veya kuruluşların temsilcileri davet edilerek görüşleri alınabilir.

(7) Danışma Kurulu, her takvim yılında iki defa toplanır. Başkan gerekli görüldüğü hallerde Danışma Kurulunu her zaman toplantıya çağırabilir.

(8) Danışma Kurulunun sekretarya hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

BAŞKAN – Önerge var, söz yok.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Sayın Başkan, 4' üncü maddeyle ilgili söz talebim var.

BAŞKAN – Söz varsa buyurun.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ederim.

En çok tartışılan madde zaten 4' üncü madde. Dün de geneli üzerinde yapılan tartışmalarda değinildiği gibi, birçok sivil toplum kuruluşu TMMOB, Tabipler Birliği başta olmak üzere hem Komisyona sundukları raporda hem de şu ana kadar elimize ulaşan, görebildiğimiz birçok makalede de değinildiği gibi bu yapının bağımsız ve tarafsız olması gerekir öncelikle. Eğer illa bir yapı kurulacaksa ve bilirkişiliğe dair uygulamada yaşanan problemleri asgariye indirmek için ya da çözüm için bir adım olması düşünüüyorsa yine baştan tartışmalı bir kurulun oluşmaması gerekir. Bu sebeplerle bu yapının hem Adalet Bakanlığına bağlı olması hem de başında Müsteşarın olması yerinde değildir. Bütün muhalif kesimlerin de görüşü bu yöndedir. Örneğin, HSYK gibi bağımsız, özerk bir kuruluş olabilir. Bu yapı mutlaka bu şekilde kurulmalıdır diğer eleştirileri ve sakıncaları da önlemek için en azından. Dileğimiz budur. Zaten geneli üzerinde eleştirilerimizi dile getirdik.

BAŞKAN – Önergeniz de var.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Evet, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu kurulu çok tartıştık. Burada kurulun kurulmasına ilişkin bir tereddüt yok, kurulabilir. 3046 sayılı Bakanlıklar, Bağlı ve İlgili Kuruluşların Kurulmasına İlişkin Kanun'un 39' uncu maddesinde bakanlıklarda bu tür sürekli kurulların yasayla kurulabileceği - görev ve yetkilerinin de yasayla tanımlanmak suretiyle- belirlenmiş ve bizim Bakanlık yapılanması içerisinde benzer kurullarımız da var. Dün Sayın Bakan "Bu, ilk olacak." dedi ama hayır var zaten mevcut uygulamada.

BAŞKAN – Regülasyon kurumları ya.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Efendim?

BAŞKAN – Regülasyon kurumları.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Değil, bu, regülasyon kurumları olanlar değil.

BAŞKAN – Benzeri.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, bunlar Bakanlık yapısı içerisinde kurulan, bağımsızlığı olmayan yapılar.

Dolayısıyla, bir danışma, yol gösterme mahiyetinde...

BAŞKAN – Bağımlı regülasyon kurumları var, bağımsız... Bu bağımlı.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Yani, buna bir regülasyon kurumu denilebilir mi? Bence denilmez.

BAŞKAN – Bence denilir.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Burada bize göre problem, bu yapının fonksiyonel olmaması. Bu kadar kalabalık, bir eğitim şurası gibi, bir sağlık şurası gibi bir yapı içerisinden bir şey çıkmayacağı hepimizin bilebildiği, öngörebildiği bir şey. Yani, burada esas işi daire başkanlığı yürütecek, bu da şekilsel olarak katılımcılığı artırmak adına konulmuş bir şey olmaktan öteye geçemeyecek. Hâlbuki, bunun daha fonksiyonel olabilmesi sağlanabilirdi. O zaman da ne olurdu? Belki şimdi, bazı sivil toplum kuruluşları var, bazıları yok. Ne kadar koyarsanız, bir o kadar da konulmamışlar kalabilecek. O zaman, burada sadece konuyla ilgili olanlarla sınırlandırılabilir ve daha fonksiyonel hâle getirilebilirdi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ADLİ MÜŞAVİRİ HÂKİM BİNBAŞI MEHMET TEZCAN – Sayın Başkanım, sayın üyeler; Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın adli ve idari yargının yanında askerî yargıyı da kapsayacağı 1'inci maddede öngörülmüş olmakla birlikte, danışma kurulu ve bilirkişilikle ilgili diğer kurullarda askerî yargı mensuplarına yer verilmediğini görüyoruz. Bu açıdan, bunun bir eksiklik olduğunu değerlendiriyoruz ve danışma kurulu ve diğer kurullarda bizi kapsam içine alan kanun tasarısında kurullarda askerî yargı mensuplarına yer verilmesi gerektiğini değerlendiriyoruz.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 6

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Başka söz var mı?

Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, bununla ilgili biz değişiklik önergesi de verdik. Mantiğı şuydu aslında: Şimdi yapıya baktığımızda, oldukça kalabalık bir yapı. Aslında, aktif çalışırsa belki de birçok problem konusunda bildireceği görüşler aynı zamanda toplumun değişik kesimlerini de temsil ettiğinden bir anlam ihtiva edecek ama bu hâliyle bu kadar kalabalık, bu kadar önemli kişilerden oluşacak bir kurulun senede 2 defa toplanması demek bunun aslında öylesine kurulmuş bir kurul olduğunu gösterir. Birliklilikle ilgili Türkiye'nin her tarafından bir sürü sorunun olduğu bir alanla ilgili senede 2 defa toplandığı zaman hangi konuları gündeme alacak, ne kadar burada etkili olabilecek, sorun çözme konusunda nasıl bir yetkinliği olacak? Kaldı ki herhangi bir işlevi yetkinliği de yok yani yetkisinin artırılması da lazım. Yani, burada, aynı zamanda biz isminde de bir değişiklik olmasını öneriyoruz çünkü kanunla birlikte biliyorsunuz 3 tane kurul kuruluyor yerelden itibaren, daire ve burada, diye. Bunun bir üst kurul olduğu vurgusu da önemli. Onun için, üst kurul diye de tanımlanması gerekir. Şimdi, altı ayda bir toplanan kurul... Bir şey belirlenmiş, hesapladık, 190 TL kurula katılanlar bir ücret alacaklar, altı aylık huzur hakkı alacaklar. Hani, katılacak kişilerin yetkinliğine baktığımız zaman, böyle bir kurula bu kadar insanı seçip senede 2 defa böyle bir şey vermek çok da böyle doğru bir tavır da değil aynı zamanda. Dolayısıyla, böyle bir kurul kurulması öngörülüyorsa bunun daha sağlıklı bir şekilde yapılması bu kanunun da ileride tekrar komisyona gelmemesi açısından önemli diye görüyorum.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, Ekrem Bey, değerli bürokratlar; burada prensibe karşı gelinmiyor ama obezite var diyor, düzenleme obezitesi, şişkin. İşlevsel olarak yani amaca uygun olarak sadeleştirme mümkün mü? Bu önemli. Bir de periyotlar kısaltılabilir mi?

Ama konuşmak isteyenler var, hocaya da söz vereyim, ondan sonra en sonunda söz almak isterseniz vereceğim. Bunlar çünkü önergeleri geliştirilmiş.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; burada eğer bir şişkinlik söz konusu ise tercih şu yönde gelişmelidir: Aynı kurumda birden fazla kişinin burada temsil edilmesine gerek yoktur. Yani, kurumun iradesinin temsili konusunda müsteşar yetersiz mi kalıyor ki genel müdürler düzeyinde ayrıca katkı oraya konulsun? Kurumun idaresine Bakanlık adına bir tek kişi, müsteşar getirilebilir. Burada da ayıklama yapılması lazım. Diğer kurumların temsili çoğulculukla katılması bence önemini de korumalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, Ömer Bey, buyurun.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, ben konuya önce bilirkişilik faaliyetinden yaklaşmak istiyorum. Bilirkişilik faaliyeti yargısal bir süreci ilgilendiriyor. Burada bilirkişinin yapmış olduğu bu faaliyet çerçevesinde, tabii, başta adil yargılanma hakkı da olmak üzere, tüm yargısal fonksiyonları üzerinde icra etmekte. Tabii, oradaki bilirkişi faaliyetiyle buradaki yapılanmadaki şeyi birbirinden ayırmak gerekir. Zaten 4'üncü maddeyi 5'inci maddeyle yani görevleriyle birlikte incelendiğinde buradaki faaliyet, bu kurulun faaliyeti istişari mahiyette.

BAŞKAN – Tabii, danışma.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Yani, ülke düzeyindeki, hukuktaki gelişmeler, gelişen ekonomik ve siyasal tüm olgular dikkate alınarak gelişmelerin dikkate alınması ve bu konuda birtakım... Yani, bilirkişilik konusunda yapılabilecek bir reform hareketi veyahüt da bilirkişiliğin geleceğine yönelik yapılabilecek öngörüler ve alınabilecek faaliyetleri, bunlarla ilgili kararlar almak ve bunları bir tavsiye kararı niteliğinde belirtmek. Zaten, kuruluşun yapısına bakarsanız, icrai mahiyette veya daha doğru bir deyişle yargısal mahiyette bir karar alma sürecine girilecek olursa, o anlamda yorumlanacak olursa zaten adil yargılanma hakkına aykırılık teşkil eder. İdari çoğu görevlilere baktığımız zaman, daha ziyade bu bir idari organ niteliğindedir ve fonksiyonu gereği de bu şekilde bir yapı oluşturulmak zorunda. Onun için, zaten bilinçli olarak mı yapıldı? Şimdi Sayın Bakanımız ve Genel Müdürümüz de izah edeceklerdir, yani, bu, bilinçli olarak yapıldı çünkü bu aradaki adil yargılanma sürecine etkisi olur mu, olmaz mı hususları arasındaki bağlantıyı kesmek hem de bu kurulun elini biraz daha rahatlatmak. Yani, burada daha çok tavsiye niteliğinde... Ha, senede 2 defa toplanır. Bu genel toplantı, lüzum üzerine, müsteşarın hemen daveti üzerine veyahüt da ilgililerin talebi üzerine her zaman için toplantı yapabilir.

BAŞKAN – Muhalefet “O da az.” diyor Hocam, “2 değil, en az 4'e çıkarılmalı.” diyor.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Yani, istendiği zaman toplanabilir, herhangi bir engel olmaz. Bundan, mefhumumuhalefiden toplanmayacağı anlamına çıkmaz, her zaman için toplanabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler, çok sağ olun.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, aslında, bir çalıştayla çözümlenecek bir konu. Yasa maddesiyle bir kurula dönüştürülmek isteniyor. 28 üyenin 15'i zaten Bakanlıkla doğrudan ya da dolaylı, hatta 16'sı ilintili. Temelde bu, şöyle yapılabilir, bu düzenlemeyi yapmaya hiç gerek yok: Bakanlık senede 2 defa bu konuda çalıştay düzenler, ilgilileri çağırır aslında ama bütün mesele şu:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 7

Bir gaz alma maddesi bu. Bir anlamda, tabii, buna yönelik bazı sivil toplum örgütlerinin tepkisi var doğal olarak, bu tepkiyi elimine etmenin bir yolu. Bu açıdan, "A, ne yapalım? 28 kişilik bir kurul oluşturalım. Tabipler odasından biri gelsin, oradan biri gelsin, buradan biri gelsin..." Ama asıl önemli olan nokta 5'inci madde. Bu maddenin çok da ehemmiyeti yok. Aslında, 5'inci madde bir görev tanımlaması yapmış. Benim dediğim gibi, bunu ben bir... Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunu biz iyi bildiğimiz için geçen dönemden, aynı şekilde MİT'i, MİT'e bütün üst yetkiler verildikten sonra denetim sorunu çıkınca "Hadi, bir komisyon oluşturalım." denildi, atıl olarak duruyor. Bu da öyle atıl bir komisyon olacaktır diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi okuyalım.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısının 4. maddesinin 3. ve 4. fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Ertan Özgökçe

Van

"3) Danışma Kurulu başkanını ve yardımcısını kendi içerisinde seçer. Başkan Danışma Kurulunu temsil eder ve Kurul toplantılarının gündemini belirler.

4) İkinci fıkranın (b) bendinde yer alan üye dışındaki Danışma Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir."

Gerekçe:

Bağımsız olması gerektiği vurgulanan bilirkişilik Danışma Kurulunun üyeleri içerisinde yürütmeye ilgili olanların çıkarılması teklif edildiğinden, bu kişilerin görev süresine ilişkin düzenleme yapılmasına gerek olmadığını ve kurula Adalet Bakanlığı Müsteşarının başkanlık edemeyeceği düşünülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (7)'nci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Necati Yılmaz

Ankara

"(1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Bilirkişilik Danışma Üst Kurulu kurulmuştur."

(7) Danışma Üst Kurulu, ayda bir defa toplanır. Başkan gerekli gördüğü hallerde Danışma Üst Kurulunu her zaman toplantıya çağırabilir.

Gerekçe:

(1) Bilirkişilik Danışma Kurulu mevcut tasarı durumunda kelimenin tam anlamı ile tartışma götürmeksizin kadük bir yapı olarak karşımızdadır. Bu kurulun yetkili bir üst kurul olarak tesisi hem tasarının bağımsızlığı bakımından tartışmaya açık durumunu ortadan kaldıracaktır hem de teklif edilen hâliyle ihtiyaç duyulan bilirkişilik düzenlemesinin karşılığı olacaktır.

(7) Bilirkişilik faaliyetlerinin tahkim edilmiş yetkileri ile Danışma Üst Kurulu sorumluluğunda olması durumunda toplantılarının daha sık yapılması, bilirkişiliğin iyileştirilmesi bakımından önemli ve zaruri olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bu konuda bir sadeleştirme veya yeniden yapılanma düşünülüyorsa çalışmamızın sonunda tekririmüzakere yoluyla geliştirebilirsiniz Ekrem Bey. Eleştirileri gördünüz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik Danışma Kurulunun görevleri

MADDE 5- (1) Bilirkişilik Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

- Bilirkişilik hizmetlerinin yürütülmesinde yaşanan sorunlar hakkında çözüm önerilerinde bulunmak.
- Daire Başkanlığının görev alanına giren konular hakkında önerilerde bulunmak.
- Daire Başkanlığının ve bölge kurullarının yıllık faaliyetleri hakkında önerilerde bulunmak.
- Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

BAŞKAN – Maddede söz almak isteyenler?

Necati Bey, buyurun.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Burada söylendiği gibi, toplantı süresi, katılanların çokluğu sadece "Dostlar alışverişte görsün." anlamında oluşturulan bir kurul ve yapılan toplantıları var. Oysaki burada gerçekten de bizim başından beri yasaya dair söylediğimiz bir yaklaşımımız var, bir eleştirimiz var. O da şudur: Hükûmetin, hayatın bütün alanına, bütün kurumsal işleyişlere ve bütün özel kurumlara dair bir müdahale isteğinin varlığını biz son yasaların tamamında gördük. Burada da benzer bir eğilimin kendini gösterdiğini

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 8

düşünüyoruz. Özellikle, oluşturulan bilirkişi danışma kurulunun yetkisi sadece yılda 2 kez toplanan ve gündemi belki de sadece merhabalaşmakla geçirecekleri bir toplantıyla sınırlanırken, bunun yerine Bakanlık bünyesinde bilirkişi daire başkanlığının oluşturularak bunun üzerinden Bakanlığın iradesini hayatın ve yargının bu anlamına dair de yansıtan bir yapılanma modeli görüyoruz. Burada danışma kurulunun üst kurul hâline getirilmesi ve daire başkanlığının görevlerinin büyük kısmının asıl üst kurul olan bilirkişi danışma üst kuruluna verilmesi gerektiğini biz düşünüyoruz. Böylelikle, getirilen eleştirilerin tamamı –önergelerde de bu görülüyor- daha özet bir yapının oluşumuna dair ve Bakanlığın bu alana müdahale etmesinin de önünü kesen ama sürecin içinde tutan bir anlayışın benimsenmesi sonucunu getirecektir. Bir sonraki teklifte de bunu dile getireceğiz. 6'ncı maddede düzenlenen bilirkişi daire başkanlığı görevlerinin bilirkişi danışma üst kuruluna verilmesi gerektiği konusundaki görüşümüzü biz bir kez daha yineliyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

"Bir kez daha yinlemek" doğru mu? "Yinlemek" zaten "bir kez daha söylemek" oluyor. "Bir kez" i fazla.

NECATİ YILMAZ (Ankara) - Yani, 3-4 kez yapabiliriz bunu.

BAŞKAN - Anladım, yinlemek.

NECATİ YILMAZ (Ankara) - Biz ısrarla bunu yapacağız.

BAŞKAN - Anladım, peki, oldu efendim.

NECATİ YILMAZ (Ankara) - 4'üncü kez "Yinliyoruz." diyebiliriz yani.

BAŞKAN - Yok, yok, nitelikli yapılarda bir defa tekrar yeterli. 2'nci, 3'üncü defa tekrarda "Acaba anlatmakta mı zorlanıyorum?" gibi şüpheliğe düşebilirsiniz.

NECATİ YILMAZ (Ankara) - Her iki tarafı içinde barındırıyor olabilir.

BAŞKAN - Doğru, aynen. Ben öbürünü söylemedim yani bir kurul olduğu için.

Necati Bey, teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Evet, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Bilirkişilik Kanun Tasarısı"nın 5'inci maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve aynı maddeye devamen aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Necati Yılmaz

Ankara

- Bilirkişilik hizmetlerinin yürütülmesinde yaşanan sorunlar hakkında çözüm esaslarını belirlemek.
- Daire Başkanlığının görev alanına giren konuları tayin etmek.
- Daire Başkanlığının ve bölge kurullarının yıllık faaliyetlerini denetlemek.
- Bilirkişilik hizmetlerine ilişkin temel ve alt uzmanlık alanlarını tespit etmek.
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikleri belirlemek.
- Bilirkişilerin, görevlerini yürütürken uymaları gereken etik ilkeleri belirlemek.
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeleri ve hazırlayacağı raporların standardını belirlemek.
- Bilirkişilik temel eğitimine ilişkin usul ve esasları belirlemek, eğitim verecek eğitim ve öğretim kurumları ile diğer kurumların niteliklerini belirlemek ve bunlara izin vermek, bu kurum ve kuruluşları listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak.
- Alanlarındaki uzmanlıkları ve bilimsel yeterliliklerini dikkate alarak bilirkişilik temel eğitiminden veya listeye kaydolmaktan muaf tutulacaklara ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Bilirkişilerin denetimine ve performansına ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Bilirkişiliğe kabule ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi'ni belirlemek ve her yıl güncellemek.
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin aylık olarak bakacağı iş sayısını belirlemek.
- Bilirkişi olarak hizmet verecek özel hukuk tüzel kişilerinin ve bu tüzel kişilik bünyesinde bilirkişi olarak çalışacak kişilerin taşınması gereken nitelikleri belirlemek.
- Bilirkişiliğe kabul şartları bakımından 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde aranan asgari çalışma süresini, temel ve alt uzmanlık alanlarına göre artırmak.
- Yıllık faaliyet raporunu ve izleyen yıl faaliyet planını hazırlamak.
- Görev alanına giren konularda bilim komisyonları veya çalışma grupları oluşturmak.
- Danışma Üst Kurulunun sekreteryaya hizmetini yürütmek.
- Bilirkişilikle ilgili uygulamaları izlemek, sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek.
- Bilirkişilik alanında her türlü istatistiki veriyi toplamak ve bu alana ilişkin planlamaları yapmak.
- Bilirkişilik sicilini ve listesini tutmak.
- Bilirkişilikle ilgili yayınlar ile bilimsel çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek.
- Bilirkişiliğe ilişkin ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum ve panel gibi bilimsel organizasyonları düzenlemek veya desteklemek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 9

ş) Görev alanıyla ilgili kamu ya da özel kurum veya kuruluşlarla işbirliği yapmak.

t) Bilirkişilik listelerinden çıkarılanlar ile bilirkişilik yapmaktan yasaklananların listesini tutmak ve yayımlamak.

u) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bilirkişilik faaliyetlerinin, tasarının 6'ncı maddesinde tarif edildiği hâliyle Daire Başkanlığı kontrolünde olması. Esasen bir üst kurul olarak tesis edilmesi gereken Danışma Kuruluna verilmesi daha uygun olan yetkiler Daire Başkanlığı elinde tutulmuştur. Daire Başkanlığı bu anlamda bilirkişilik müessesinde yürütülecek tüm faaliyetler noktasında bir komiser gibi hareket edecektir. Yargıya değgin bir anlam ihtiva eden bilirkişilik hususunda, idarenin ancak ve ancak bir nedenle dâhli söz konusu olabilir o da bu görevin ticarete konu olmasının önüne geçmektir. Fakat tasarı bu hâliyle bilirkişiliğin tekelleşmesine imkân tanıyor izlenimi vermektedir. Maddenin 3 bendinin, bu açıdan yetkilerin Danışma Üst Kuruluna devredilmesini sağlayacak şekilde değiştirilmesi ve Daire Başkanlığı görevleri altında sayılan maddelerin buraya eklenmesi teklif edilmiştir.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Sayın Başkan, ben söz istemiştim.

BAŞKAN - Madde bölümünde mi?

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Evet, evet, madde bölümünde basmıştım.

BAŞKAN - Buyurun.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Daha önce de belirttiğimiz gibi bilirkişiliğin bir meslek olmadığını ısrarla vurgulayarak tekrarlamak istiyorum. Bilirkişilik bir meslek değildir. Kişiyeye bağlı mesleğinin yarattığı bilgi, birikim ve tecrübeye dayanan, kişiyeye bağlı uzmanlık gerektiren bir alandır. Ve yargıdaki rolü de çok çok önemlidir. Hepimizin bildiği şeyleri tekrar ediyorum ama önemine binaen böyle oldu. Biz ısrarla bu tasarıda bilirkişiliğin bir meslek olarak kurgulandığını ve bütün maddelerinin buna göre dizayn edildiğini gördüğümüzü söylüyoruz. Bu madde de tipik örneklerinden biri. Örneğin 2'nci maddenin (b) bendinde "Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikleri belirlemek." şeklindeki ibare yanlış yani bu kurula verilemez. Bir kişinin standardını belirlemek, uzmanlıkla ilgili seviyesini, entelektüel birikimini, vesaire birikimlerini belirlemek ancak benzerlerine hasredilen bir vasıftır. O yüzden bir bilirkişinin uzman olup olmadığını ancak yine kendi kurulu ya da kendi meslek odası, kendi meslektaşları belirleyebilir. O yüzden bu kurula verilmesi yanlıştır. Diğer bütün değişiklik önergelerimiz de yine bu alana örnek olsun diye bu örneği verdim. Ama bize göre kurgu yanlış, bilirkişileri bu kurula bağlı kılmakta ve onları memur hâline getirmektedir. Bu memur zihniyetiyle özellikle bir tarafı devlet olan, idare olan konularda bilirkişinin kuruldan çıkmamak pahasına bile olsa tarafsız davranamayacağını düşünüyoruz, raporlarının bağımsız ve tarafsız olmayacağını düşünüyoruz, o yüzden bu değişiklik önergelerimizi sunduk.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum.

Evet, okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İzleyen maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve görevleri

MADDE 6- (1) Bilirkişilik hizmetlerinin etkin, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Bilirkişilik Daire Başkanlığı kurulur. Daire Başkanlığı, bir daire başkanı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve diğer personelden oluşur.

(2) Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bilirkişilik hizmetlerine ilişkin temel ve alt uzmanlık alanlarını tespit etmek.

b) Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikleri belirlemek.

c) Bilirkişilerin, görevlerini yürütürken uymaları gereken etik ilkeleri belirlemek.

ç) Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeleri ve hazırlayacağı raporların standardını belirlemek.

d) Bilirkişilik temel eğitimine ilişkin usul ve esasları belirlemek, eğitim verecek eğitim ve öğretim kurumları ile diğer kurumların niteliklerini belirlemek ve bunlara izin vermek, bu kurum ve kuruluşları listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak.

e) Alanlarındaki uzmanlıkları ve bilimsel yeterliliklerini dikkate alarak bilirkişilik temel eğitiminden veya listeye kaydolmaktan muaf tutulacaklara ilişkin usul ve esasları belirlemek. Bu kişilerin listesini oluşturmak ve yayımlamak.

f) Bilirkişilerin denetimine ve performansına ilişkin usul ve esasları belirlemek.

g) Bilirkişiliğe kabule ilişkin usul ve esasları belirlemek.

ğ) Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesiini belirlemek ve her yıl güncellemek.

h) Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin aylık olarak bakacağı iş sayısını belirlemek.

ı) Bilirkişi olarak hizmet verecek özel hukuk tüzel kişilerinin ve bu tüzel kişilik bünyesinde bilirkişi olarak çalışacak kişilerin taşınması gereken nitelikleri belirlemek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 10

i) Özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarına izin vermek, izinlerini iptal etmek, bilirkişiliğe ilişkin faaliyet ve raporlarını denetlemek.

j) Bilirkişi olarak hizmet verecek özel hukuk tüzel kişilerinin temel ve alt uzmanlık alanları ile yetki çevrelerini belirlemek ve listelerini oluşturmak.

k) Bilirkişiliğe kabul şartları bakımından 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde aranan asgari çalışma süresini, temel ve alt uzmanlık alanlarına göre artırmak.

l) Yıllık faaliyet raporunu ve izleyen yıl faaliyet planını hazırlamak.

m) Görev alanına giren konularda bilim komisyonları veya çalışma grupları oluşturmak.

n) Danışma Kurulunun sekreteryaya hizmetini yürütmek.

o) Bilirkişilikle ilgili uygulamaları izlemek, sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek.

ö) Bilirkişilik alanında her türlü istatistiki veriyi toplamak ve bu alana ilişkin planlamaları yapmak.

p) Bilirkişilik sicilini ve listesini tutmak.

r) Bilirkişilikle ilgili yayınlar ile bilimsel çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek.

s) Bilirkişiliğe ilişkin ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum ve panel gibi bilimsel organizasyonları düzenlemek veya desteklemek.

ş) Görev alanıyla ilgili kamu ya da özel kurum veya kuruluşlarla işbirliği yapmak.

t) Bilirkişilik listelerinden çıkarılanlar ile bilirkişilik yapmaktan yasaklananların listesini tutmak ve yayımlamak.

u) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyursunlar.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Teknik bir sorun oldu aslında. Bir önceki önermeyi ben 6'ncı madde gibi algılamıştım. Bir önceki açıklamam aslında bu 6'ncı maddeye ilişkindir.

BAŞKAN - Atıf yoluyla buraya aktarıyorsunuz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Evet.

BAŞKAN - Buna "atıf" değil "izafe yoluyla aktarmak" derler. Atıf geriye olur, izafe ileriye olur.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Evet, evet.

BAŞKAN - Bu terimler çok önemli. Aslında Bedia Hanım'ın kendi isminin kökünü bildiğini zannetmiyorum.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - "Güzel" demek.

BAŞKAN - Yok, yok, "Bedia"nın kökü ne?

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Arapça.

BAŞKAN - Neyse, sonraki oturumda bizi aydınlatırsınız, tamam.

Evet, söz isteyen?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Ben.

BAŞKAN - Buyurun Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; belki en önemli, üzerinde durulması gereken madde bu. 2'nci madde çok önemliydi ama dün öyle ya da böyle geçti.

Şimdi, birinci sorumuz şu, bir soruyla başlamak istiyorum: Bilirkişilik daire başkanlığı... Tabii ki bizim, parti olarak bu konudaki arzumuz özerk bir yapının oluşması yani çünkü çok fonksiyonel, asıl bilirkişilik konusunda temel karar verici makamın bağımsız olması, özerk olması bizim tercihimizdir ama böyle bir düşünce oluşmamış, Bakanlık bünyesinde bir daire başkanlığı teşkil edilmiş. Bir soruyla başlamak istiyorum bu konuda: 2'nci fıkranın (d) bendinde: "...eğitim verecek eğitim ve öğretim kurumları..." Şimdi, bundan ne anlayacağız? Bu eğitimi Bakanlık, belli bir anlaşma çerçevesinde, kamu kurumlarından yararlanarak mı verecek yoksa bilirkişiler gidip özel kurslarda, para karşılığı bir eğitim mi alacaklar? Burası son derece müphem. Yani...

BAŞKAN - Onu cevaplandırın yani en azından ileride yorumlayarak...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - İsterseniz sorayım hepsini, bitireyim. Olur ama devam edeyim.

BAŞKAN - Evet, bitirin, tamam.

Not alalım da Ekrem Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Birinci nokta bu yani şimdi şöyle bir şey var: Anadolu'nun ücra bir köşesinde ayda, yılda bir bilirkişilik yapan -diyelim ki polis memuru bir arkadaş- şimdi, gidip il merkezinde para karşılığında bir kurstan mı geçecek? Bu kursun mahiyeti ne olacak, kaç gün olacak, kaç saat olacak, ücret düzeyi ne olacak? Bunların tamamı belirsiz, birincisi bu.

İkinci bir nokta: Dün Sayın Bakan ifade etti, biz de ondan yanayız, gerçekten en azından bu azami dosya sayısında bir belirleme yapmakta da yarar var. Fakat burada da bir sorun var: Şimdi, asıl bu yasa da, bu maddede, 2'nci maddeden sonra daha belirgin olarak ortaya çıkan özel hukuk tüzel kişiliğinin bilirkişiliği müessesesi var. Şimdi, bu noktada sayıyı belirlerken o tüzel kişiliğe bir sayı mı izafe edilecek yoksa çalışanlara mı? Şimdi, orada, tutarım ben o zaman, bir şirket kurarım; 10-100 adam alırım bünyeme. Bu sayıyı tüzel kişiliğe göre mi belirleyeceğiz yoksa gerçek kişiye dayalı mı belirleyeceğiz? Şimdi, eğer bu konuda bir tespit yapmazsak bilirkişilik şirketleşir, bilirkişilik yeni bir sektör hâline dönüşür. Bu konudaki yaklaşımı da ben Bakanlık yetkililerinden öğrenmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 11

Bir üçüncü nokta, alanlarındaki -Bedia Hanım söyledi onu- uzmanlıkları ve bilimsel yeterlilikleri dikkate alınarak listeye dâhil olamayacaklar belirlenecek. Kim belirleyecek? Bunu Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesindeki bir daire başkanı arkadaş belirleyecek. Yani, iki tane profesörden birini yetersiz görebilecek. Bunun bir kıstası olması lazım. "Üniversitelerde akademik anlamda şöyle şöyle şunu yapmış, şu derecede uzman, şöyle tezlerden yararlanan..." diye bir şey oluşması lazım. En azından bununla ilgili bir yönetmelik oluşsun. Yani, yasaya böyle bir madde eklensin.

BAŞKAN – "Kriterler eklensin." diyorsunuz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Kriterler nasıl belirlenecek? Şimdi, o zaman daire başkanının keyfinde olacak, diyecek ki: "Ben seni bu listeye almıyorum kardeşim, seni yetersiz görüyorum." Kim diyecek bunu? Bir daire başkanı arkadaş diyecek. Ama bunu belli kriterlere bağlayacak bir yönetmelik hazırlanabilirse... "Üniversite mezunu olacak, yüksek lisans yapmış olacak, şu şu şu eğitimleri görmüş olacak; bunları ben doğrudan alabilirim." gibi ya da şu ana kadarki çalışma sistemiyle "Sayıştayda daire başkanlığı yapmış, Yargıtayda daire başkanlığı yapmış, vesaire." gibi...

Bir diğer konu, mesela "Özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarına izin vermek, izinlerini iptal etmek." Şimdi, bu tip kurulan şirketler... Bu bir şirket yani şirketler kurulacak.

BAŞKAN – Dernek de olabilir, kooperatif de olabilir, engeli yok.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani, bunları nasıl şey yapacaksınız? Yani, bu tercihi tamamıyla şeye bırakmanın doğru olmadığını düşünüyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önerge var, o değişecek.

BAŞKAN – Öyle mi, bilemiyoruz tabii.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, geliyorum şey konusuna. Şimdi, yine 6'ncı maddenin (o) bendinde... Yine, demin bir söz söyledim, biraz yadırgadınız belki ama şimdi, basit, 4'üncü maddede üst kurulu oluşturuyorsunuz, üst kurul kaç kişiyle toplanır yazmıyorsunuz. Aldığı kararlar nasıl alınır, hangi oylamayla alınır hiçbir şey, kayıt konmamış. Yani, benim demek istediğim o laftaki amacım bu.

Şimdi, burada hem 5'inci maddede üst kurula birtakım görevler veriliyor ama 6'ncı maddenin (o) bendinde deniliyor ki: "Bilirkişilikle ilgili uygulamaları izlemek, sorunları tespit etmek ve sorunlara çözüm önerileri geliştirmek." Şimdi, zaten bu üst kurulun görevi, 5'inci maddede zaten yazılmıştı. Daire başkanlığına bir daha bu görevi vermenin bir anlamı var mı? Bence bir anlamı yok.

Sonra, (m) bendi: "Görev alanına giren konularda bilim komisyonları ve çalıştırma grupları oluşturmak." E, o zaman üst kurulun ne anlamı kaldı yani Danışma Kurulunun. Danışma Kurulu zaten bunları yapmakla mükellef.

Dolayısıyla, özet olarak bir daha üstünden geçeyim: 6'ncı maddeyle ilgili olarak;

1) Bu eğitimler nasıl verilecek?

2) Daire başkanınca listeye girmekten ve temel eğitimden muaf tutulmaktan yararlanacakların kriterleri nasıl belirlenecek?

3) Bu bakacağı iş miktarının kısıtlanması anlamında özel hukuk tüzel kişiliğiyle gerçek kişilik arasında bir ayırım yapılacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR – Sayın Başkanım, cevap verelim mi?

BAŞKAN – Bizden başka söz isteyen varsa Ekrem Bey'e sonra verelim sözü, en son.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Ben ısrarla bir incelemede daha bulunacağım, o da şu: Söylendiği gibi, Süha Bey'in de ifade ettiği gibi, burada yargı alanı özellikle talimatla çalışan cumhuriyet savcılarının geçişi üzerinden bakarsak, bu defa bilirkişilik faaliyeti üzerinden, yeni baştan idarenin denetimi altına ikinci bir hat üzerinden sokuluyor. Delil sistemleri içerisinde en önemli yere sahip olan, diğer delillerin tamamını birlikte değerlendirip belki bir neticeye bağlayan, birlikte değerlendiren bir faaliyet olan bilirkişi faaliyeti; keşfi, tanığı, belgeyi, hepsini birlikte içinde barındıran bu faaliyetin üzerinde çalışma yürütecek olan bilirkişilerin bu mekanizma, bu sistem içerisinde idareye bağımlı hâle getirildiği ve sonuçta idarenin yürütmenin bir unsuruna dönüştürüldüğü, dolayısıyla yargı bağımsızlığının yok edilmesi konusunda çok etkili bir girişim, hatta bence bağımsızlığa bir darbe olduğunu ben net bir şekilde görüyorum.

Dolayısıyla, burada yapılmak istenen şey, bir düzenleme getirmek değil, gerçekten de gerekçe kısmında tek tek sayılan ve giderilmesi gerektiği konusunda hepimizin mutabık olduğu meselelerin bir perde işlevi görülerek arkasında böyle bir faaliyet sürdürüldüğünü ben de sizin yaptığınız gibi tarihe not düşme açısından burada bir kez daha ifade etmiş oluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Buyurun Namık Bey.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Değerli Başkan, değerli Bakanlık temsilcileri, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de değerli Necati arkadaşımızın ifadelerine tarihe not düşmek anlamında bir kez daha dikkat çekici şeyleri vurgulamak istiyorum.

Birincisi, bir defa, şu anda, yargı üzerinde güvenin çok alt düzeylere indiği bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız. Gerçekten Yargıtay başkanlarının Anayasa'da ifade edilen Cumhurbaşkanını devlet başkanı olarak andığı ve bir paragraf içerisinde birkaç defa bunu vurguladığı anayasal hükümleri askıya aldığı bir süreci, yargısal süreçleri yaşıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 12

Şimdi, burada, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı, Anayasa Mahkemesinin kararlarına karşı getirilen eleştiriler ve yargıya açık bir şekilde verilen talimatlar Türkiye’de yargıya olan güveni günümüzde ciddi ölçüde sarstığını, bunu ölçmek için Adalet Bakanlığının aslında gereken kamuoyu çalışmalarını yapması gerektiğini de ifade ediyoruz.

Şimdi, burada, az önce ifade edilen bir Bilirkişilik Danışma Kurulunu tartıştık, Bilirkişilik Danışma Kurulunun görevlerini gördük ve şimdi de Bilirkişilik Daire Başkanlığıyla verilen görevlerin bilirkişilik müessesinde tamamen siyasi iktidarın, dolayısıyla Adalet Bakanlığının tamamen denetimde, etkisinde bir kurum, bilirkişilik kurumu oluşturmaya çalışıyor. Şimdi, düşünebiliyor musunuz, bir idari dava açtı vatandaş Adalet Bakanlığına ya da Millî Eğitim Bakanlığına karşı, haksızlığa uğrayan ya da öyle olduğunu düşünen bir memur arkadaşımız hak aramakla ilgili bir dava açtı. Adalet Bakanlığının tamamen denetiminde, verdiği kararlarla kendini bağlı hissedenden bir bilirkişinin devlete karşı olabilecek bir raporu düzenlemesi o bilirkişi için ne kadar bağımsız ve kafasındaki adalet duygusuyla bir rapor oluşturabilecek, birincisi bu.

Daha büyük davalar da olabilir, Danıştaya açılan davalar olabilir. Mesela, bizim açtığımız bir dava var. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırı olduğunu düşündüğümüz, Millî Eğitim Bakanlığında, ilköğretim kurumlarında kılık kıyafet yönetmeliği iptaliyle ilgili bir dava açtık, bununla ilgili Türk Tabipleri Birliğinden rapor istedik ama böyle bir rapor verebilecek bu doktor ya da Türk Tabipleri Birliği eğer Bakanlığın etkisinde, baskısında olursa böyle bir bağımsız rapor verebilir mi?

Şu anda, aynı şekilde, hâkimlerimiz ve savcılarımızla ilgili soruşturma açılması talimatını Adalet Bakanlığı veriyor. Şu anda savcılarımız ve hâkimlerimiz şu hâliyle bile kendilerini baskı altında hissediyor. Bunu biz yaptığımız birçok görüşmelerde görüyoruz. Hâkimlerin ve savcıların bile Adalet Bakanlığının etkisi ve baskısının olduğu bir süreçte bilirkişileri de biz buraya sokarsak eğer... Kaldı ki, bizim hâkimlerimiz ve savcılarımızla ilgili idari soruşturmanın kesinlikle Bakanlıktan alınıp tamamen HSYK bünyesine verilmesi gerekiyor, bunu yapmamız gerekiyor ancak bakıyoruz şu anda bilirkişilik müessesesiyle tam olarak bilirkişilerin üzerinde de tamamen siyasi iktidarın etkisinde, baskısında bir kurum oluşturuluyor. Bunun derhâl değiştirilmesi gerekir.

İkincisi, yani, bu 6’ncı maddeyi mutlak anlamda revize etmemiz gerekir. Burada bilirkişinin kimin olacağına Adalet Bakanlığındaki daire başkanı değil; Tabipler Birliği karar vermelidir, üniversiteler karar vermelidir onların niteliklerine göre, Ziraat Mühendisleri Odası karar vermelidir, Türkiye Mimarlar ve Mühendisler Odası karar vermelidir. O bilirkişinin niteliğine, yeterliliğine Adalet Bakanlığındaki daire başkanı değil arkadaşlar... Bakın, bu çok önemli bir konudur. Gerçekten de yarın başımıza Türkiye’nin bilirkişilik müessesine güven parası olan için adalet hâline gelecektir. Özel hukuk tüzel kişisine parayı bastıran istediği raporu çıkaracaktır. Bunu mutlaka değiştirmemiz lazım. Biz şu andaki hâliyle bile yargıya olan güvenin Türkiye’de önemli ölçüde tartışıldığı bir süreci yaşıyoruz. Bir de bilirkişilikle tamamen Bakanlığın denetiminde -Ömer Bey’in vurguladığı- özel hukuk tüzel kişileriyle şirketler kurulacak, büyük paraların döndüğü, istenen raporların, kişiye özel raporların düzenlendiği bir sürece gidiyoruz Sayın Başkan. Bunu da ben tarihe not düşmek adına arkadaşlarımla... Lütfen, bu konuda Bakanlığımızın... Tabii, devlette devamlılık esastır. Bugün Adalet Bakanlığını arkadaşlarımız temsil ediyor, yarın başkaları ama hukukun evrensel ilkeleri doğrultusunda bir yapı oluşturmamız gerekiyor. Aradığımız şey adalettir, aradığımız şey gerçeğin kendisidir. Bunu da, gerçeği de ancak bağımsız, tarafsız, bilimsel olarak görüşlerini ifade etme cesaretini gösterecek değil, ona o rahatlığı sağlayacak, ona o özgürlüğü sağlayacak bir yasal düzenleme yapmak gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi tekrara kaçmaması açısından arkadaşların beyanlarını farklı cümlelerle ifade etmeyeceğim ama merak ettiğim bir konu var: Şimdi, biz bu itirazlarda buluyoruz, hakikaten acaba dünyada böyle bir örneği var mı? Yani, bir Adalet Bakanlığı bünyesinde bizim tespit edemediğimiz -baktık, araştırdık, ben böyle bir şey görmedim- bu kadar geniş yetkilerle donatılmış ve çok sağlıklı işleyen bir sistem var mı? Bir, bu.

BAŞKAN – Bak, Ekrem Bey, size soruyor, “Mukayeseli hukukta bir pratik var mı?” diyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – İkincisi, şimdi, aslında bu kanun tasarısında 6 ve 7’nci maddeden sonraki kısımlar daha teknik konular. Yani, bu kanunda tartışma olan konular buralar. İşte, özel hukuk tüzel kişisinin kurulması, daire başkanlığının bu denli geniş yetkilerle donatılması. Şöyle bir yaklaşım doğru değil Sayın Başkan. Mesela dün Sayın Bakan burada ifade etti, bugün yok kendisi, “Yılda 4 bin dosya alan bilirkişiler vardı, fiilî ortada olan durum vardı.” dedi. Şimdi, biz “özel hukuk tüzel kişisi” doğru değil dediğimizde de şöyle bir karşılık geliyor: “Zaten fiilî var.” O zaman fiilî 4 bin dosya olan da var. Yani, bunu da buraya yazalım nasılsa fiilî var diye. Hem bir fiilî durum yanlışsa ve bir kanun yapıyorsak, bunun üstünde çalışıyorsak bunun düzenlemesini de yapmak lazım. Hani bunu savunulur bir tarafı yok, özel hukuk tüzel kişisi bu işi ticarileştirecek, dairenin bu kadar etkinliğiyle birlikte bir arada düşündüğümüzde kimsenin güveni kalmayacak. Buradaki daire bütünüyle, bütün iş ve işlemlerinde her şeyi doğru yapsa dahi kimsenin vicdanında bağımsız olarak addedilmeyecek bilirkişilerin yapacağı çalışmalar.

İkincisi, idari yargı konusu olacak meselelerle ilgili yani doğrudan Bakanlığın muhatap olduğu önemli davaların söz konusu olduğu durumlarda bilirkişilere gidecek. Yani, daire başkanlığı kendi yetki verdiği bir bilirkişiden kendi aleyhine rapor alacak, ondan sonra da “Evet, biz öyle bir ülkeyiz zaten, hiç müdahale etmeyiz, o öyle çalışmaya devam edecek.” denilecek. Yani, bunlar gerçekçi değil. Şu olur: Yani, o bilirkişi raporları daire başkanlığı lehine gelse dahi, haklı da olsa, Bakanlık, idare burada haklı da olsa karşı taraf ve tüm açılan davalarda diyeceklerdir ki: “Arkadaş, zaten bunların emrindeki bilirkişiden ne hayır beklenir ki, böyle rapor geldi.”

BAŞKAN – Doğru, evet.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 13

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani, göz göre göre bu hataya düşmemek lazım. Hem kamuoyunda hem de Genel Kurulda en çok tartışılacak maddeler bunlar olacaktır diyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Şimdi, Ekrem Bey, şuna da cevap verin: Şimdi...

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Ben de kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tabii, yürütme organı cevap verecek. Arkadaşların söz hakkını şey etmek...

Bir defa, rasyonel hukuk, uygulamalardan doğar. Yani, uygulamadan hukuk doğar ama kötü uygulamadan hukuk doğmaz. Şu var: Bugün tüzel kişilere, dernek olsun, vakıf olsun -mümkün bu- kooperatif, diğer ticaret şirketleri veya “sui generis” türü hukukta yazmayan, pratiğin geliştirdiği yeni bir tür, karma, “mix” bir tür çıkabilir, bunlara bilirkişilik vermediğimiz zaman bilirkişilik hizmeti akıl kalır mı? Onu bir not al, konuşmada aydınlanmak istiyoruz çünkü biz belki de bir iç müzakereyle bu konuda farklı bir sonuca varabiliriz, bir.

İki, hukukta terimler çok önemli arkadaşlar yani bir hukukun bir alanın bilimselleşmesi olagelen veya olagelenin karşılamadığı durumlarda da yeni ikameler yapılabilen bir alandır. Hukukta güncelleme yok, mesela güncelleme diyoruz, her yıl günceller, yok mali terim olabilir bu. Emprevizyondur, gözden geçirmektir hukukta. Onun ben ibare değişikliğini yapacağım burada, biraz sonra oylamada o değişikliği. Güncelleme yok hukukta, gözden geçirilir, normu gözden geçirirsiniz, olayları gözden geçirirsiniz, güncelleme mali hukuk terimi. Yani eğer benim disiplinimde gerçekten karşılamayan, karşılamama durumu varsa tamam ödünç alalım ama hukukun kendi özgünlüğü, kendi terimlerini zenginleştirilmesi ve kendi terimlerine sahip çıkılması, korunmasıyla mümkün.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarımız, çok saygıdeğer uzmanlar; şimdi, bu 6'ncı madde, bilirkişilik, hakikaten dün de geneliyle konuştuğumuz gibi, hepimiz açısından zor ve sıkıntılı bir konu. Yargılamamızda etkin bir fonksiyon icra ediyor ancak bugüne kadar hem ceza usulde hem hukuk usulde genel ilkelerle düzenlenmiş, geçmişte listeleri bile olmayan, her hâkimin kendisinin tanıdığı, bildiği yazı işlerindeki kişilere yani dünden bugüne o mahkemede nasıl görülmüşse öyle devam eden bir sistemdi. Son yıllarda adalet komisyonlarında bilirkişilik listeleri oluştu ve listelere göre de kural olarak listeden devam ediyor.

Şimdi, bir kanunla bu yıllardır uygulanagelen fiilî durum olanı ve kısmen de usul mevzuatında olanı, hepsini birleştiren ve biraz daha geniş bir müesseseyle düzenlemeye gayret ediyoruz.

Az önce Ömer Bey ve Mehmet Bey'in 6'ncı maddeyle ilgili genel olarak söyledikleri bilirkişilik daire başkanlığındaki görevlerin çok önemli bir kısmı düzenleme görevi yani fiilen bilirkişi seçme görevi yoktu. Bu, ilgili bölge kurullarının görevi, bir sonraki maddeye geldiğimizde bölge kurullarında yani kimin bilirkişi seçileceğine karar verme yetkisi tamamen hâkimlere ait bir yetki ama genel bir düzenleme yapmamız lazım, bilirkişiyi nasıl seçeceksiniz, evsafı ne olacak, hangi kişi bu işi yapacak veya yapmayacak; bununla ilgili kısmi düzenliyoruz.

Özel hukuk tüzel kişisi (i) ve (j) bendiyle ilgili bir önerge var, bunları, bu yetkilerin kuruluşunu da bölge kurullarına devretmekle ilgili ancak az önce Sayın Başkanın söylediği gibi bir tereddüt var ise biz kendi içimizde bunu konuşup o konuyu yeniden değerlendirmekte... Zira hepimizin son gideceği kapı yargı. Yargı kapısı ne kadar adil, hızlı olursa bu devletin devamlılığı esas ve insanların da huzuru esas. Siyasetname'de deniyor ki: “Küfr ile devlet durar ama adaletsiz bir devlet durmaz.” İlk başındaki hükümlerden birisi, adalet her işin başı.

BAŞKAN – Kimin siyasetnamesi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Nizamülmülk'ün. Başka bir siyasetname var mı?

BAŞKAN – Ahlakı Alai var, en güzel siyasetname.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani hakikaten ben bugünlerde bir kez daha sindire sindire, yavaş yavaş okuyorum, gerçekten adalet kavramı çok önemli. Bu tereddüt çok haksız bir tereddüt değil, tüzel kişilerin bilirkişilik yapması ve buradaki kâr amacıyla ilgili kısım dışlanabilir gibi değil ama “Bu doğru düzenlemeyi nasıl yapalım, yapmalı mıyız”ı tartışalım yani bunda yanlış bir iş yapmamak hepimizin görevi.

Burada esas olan eğer bu tüzel kişiliği devam ettirecek isek sayıyı hem içindeki uzmanlara hem de üst limit olarak tüzel kişiliğe vermeliyiz. Diyelim ki bir kişi yılda 100 dosyaya bakacak, tüzel kişinin bin uzmanı da olsa bin dosyanın üzerinden... Yani 10 katı, 5 katı, belli bir rakamın üstüne çıkmamalı, yoksa Ankara'ya büyük plazalardan birine bir şirket kursun, bütün bilirkişileri toplansın, bu kabul edilebilir bir şey değil. “Biz bunu dışlamıyoruz.” dedi ama böyle bir şey olmayacağını, ben bakanlık yetkilisi arkadaşlarla da Sayın bakanımızla da dün görüştüğümde “Bu konuda yetkiyi de zaten bölge kurullarına devrederek çok daha katı, yargılamayı etkilemeyecek bir müesseseyi kurmamız lazım.”ı söyledi, inşallah bunu o şekil düzelteceğiz. Yani endişeniz kabul ama arkadaşlar şunu kabul edin: Geçmişteki yargılamalarda, başka dönemlerde, başka iktidarlarda da bu bilirkişilik nasıl seçiliyordu? Lütfen kendimize soralım yani bugün AK PARTİ iktidarda yarın bir başka parti de gelebilir, bu bilirkişilik devam edecek, bu yargılama devam edecek. O zaman bu kanunu parça parça, bölüm bölüm yapmaktansa doğru dürüst bir kanunla yapmamız doğru.

Bence bu kurul ilkeleri koymalı yani şu ilkelere uygun Odalar Birliği, Mühendisler, Mimarlar Odası, Tabipler Odası uzmanları bildirsin ama ben her bildirilenin uzmanlığını kabul etmek zorunda da değilim. Dolayısıyla hâkim beyler aynı vasıftaki bilirkişilerden birini kabul edip birini kabul etmiyor, ne diyeceğiz buna? Sonuçta hâkim “Ben bunun daha iyi uzman olduğuna karar verdim.” diyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 14

Taraflar anlaşamazsa resen hâkim belirliyor. Ben bu bilirkişiyi yetersiz görüyorum. Defalarca sizler de dosyanızda itirazlar etmişsinizdir. O sebeple bunun "2 kere 2=4" eden bir yolu yok, genel ilkeleri düzenlemesi bakımından doğru.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hakancığım buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, Komisyon üyelerimizin bir kısmı, üzerinde ittifak etmiş bir şekilde bu "Daire başkanlığının kurulması ve görevleriyle ilgili olarak yargısal alana bir müdahale, onun da özelinde bilirkişilik müessesesinin tarafsızlığına bir müdahale." gibi bir itirazda bulundular, eleştiri getirdiler. Ben bunlara katılmıyorum, ben de o zaman tarihe kayıt düşeyim, ben bunlara katılmıyorum çünkü bugün Adalet Bakanlığının bünyesinde –şimdi baktım Teşkilat Kanunu'na- Eğitim Daire Başkanı var, görevlerine de baktım, benzer görevleri var. İdari, Mali İşler Daire Başkanlığı var, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı var, Yayın İşleri Daire Başkanlığı var, Teknik İşler Daire Başkanlığı var. Şimdi, peki, daire başkanlığının görevlerini burada belirten kanun maddesine baktığımızda bunlar tamamen ilkeleri belirleyen hususlar. Burada yargısal faaliyete müdahale söz konusu değil. O zaman biz giderek bu illiyet bağından şu sonuca varabiliriz: Yargının bağımsızlığı söz konusu olmaz, Adalet Bakanlığını kaldırın. Böyle bir illiyet kurabilir miyiz? Kuramayız.

Bakın, burada, 6'ncı maddede genel ilkeler neler? Temel ilkeleri etik kuralları belirliyor. Bilirkişilerin nitelikleri ve uzmanlık alanlarını tespit ediyor. Bilirkişilik eğitimine ve denetimine ilişkin ilkeleri belirliyor. Asgari ücret tarifesini belirliyor. Bakacağı iş sayısını belirliyor. Tüzel kişiliklerin niteliklerini belirliyor, izin veriyor. Muaf tutulacak işlere ilişkin esasları belirliyor. Listeden çıkarılanları yayınlıyor, listeleri tutuyor. Gene uygulamaları takip edip, çözüm önerileri sunuyor, destek ve sekreteryaya kadar. Bir de başka bir şey daha var yani bizim bu daire başkanlığının kararlarına karşı idari yargıya müracaat hakkımızı elden alan bir mevzuat hükmü de yok. Dolayısıyla, burada atılan her yeni adımın, iyileştirmeye dönük her çabanın karşısına bir bariyer olarak bunu işte tek elde toplamaya matuf bir çaba gibi göstermek açıkçası bu Komisyonun içerisinde üye olarak görev yapan arkadaşların teknik bilgisine, kendilerinin kendi bilgisine haksızlıktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, sağ olun.

Yılmaz Bey, buyurun.

İktidar bugün muhalefetten fazla konuşuyor, temel amacımız sonuca varmak.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bilirkişilik daire başkanlığının görevleriyle alakalı olarak arkadaşlarımızın yapmış olduğu eleştirilere de ben katılmıyorum. Tasarıda bilirkişilik daire başkanlığına verilen görevler sekreteryayla ilgili görevlerdir, bilirkişilik kurumunun etkin işlemesine yönelik idari hizmetleri yerine getirecektir. Adalet hizmetlerinin iyi yürütülmesinden sorumlu olan, siyaseten sorumlu olan Adalet Bakanlığıdır. Adalet Bakanlığından idari hizmetleri, sekreteryaya hizmetlerini bile esirgemek doğru bir tavır olmaması gerekir.

Burada yargı bağımsızlığını zedeleyen bir durum söz konusu değildir çünkü tasarıda yargısal görev, tamamen bilirkişilik bölge kurulundadır, bilirkişilik bölge kurulu da Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından atanan 5 hâkim ve savcıdan oluşmaktadır. Bilirkişiliğe kayıt, sicile kayıt, listeye kayıt, listeden çıkarma, bunların denetimi, performans ölçümü, tüm bunlar bilirkişilik bölge kurulunun görevleri arasındadır. Bunlar, yargıyla ilgili görevler tamamen bilirkişilik bölge kurulunun görevleri arasındadır. Özel hukuk tüzel kişileri bünyesinde çalışacak olan gerçek kişi bilirkişiler de yine 10'uncu maddede belirtilen bilirkişiliğe kabule ilişkin şartları haiz olacakları için burada da bir sorun yoktur. Şu anda tasarıda Adalet Alt Komisyonunun raporunda her ne kadar özel hukuk tüzel kişileri bilirkişilik faaliyetine izin verme yetkisi daire başkanlığındaysa da biraz sonra önergeyle o husus da düzeltilecek ve yargı bağımsızlığı ilkesine daha uygun hâle getirilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Düzeltecekseniz... Sanki bu madde yanlış da o doğru yani yeniden düzenlenecek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Daha uygun bir hâle getirilecektir.

BAŞKAN – Yeniden düzenleme çünkü yanlış değil o da. Yani, bir konuda on tane doğru olabilir.

Sabri Bey, buyurun.

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar.

Şimdi, uygulamada şöyle bir sorunla da karşılaşyoruz: Birey hakkını ararken bazen mahkemelerin, hâkimlerin bilirkişilere ücret olarak takdir ettiği tutar o kadar yüksek oluyor ki o hak arama özgürlüğünün de aslında önüne geçer gibi hâl alıyor. Meslekte avukatlık yaptım on yedi, on sekiz yıl, orada çok karşılaştık. Şimdi, maddenin (ğ) bendinde bilirkişilik asgari ücret tarifesini bu daire belirleyecek. Hani bir alt asgarisi belirlenecek ücretin ama hani bunun -teknik arkadaşlara sormak isterim- üst sınırının da mutlaka belirlenmesi gerekir çünkü öyle olaylarla karşılaşıyoruz ki tarafların ödeyemeyeceği kadar bir rakam belirlendiğinde tamamen bireyin aleyhine hak arama özgürlüğü de engellenmiş oluyor. Oysa ben bu asgari ücret tarifesini belirlenirken daire başkanlığının üst sınırı da belirleme noktasında hani bir düşünce şeyi olacak mı, bunu kayıtlara geçmesi bakımından sormak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 15

Şimdi, bu tasarının bize göre en önemli kısmı geneli üzerinde de ifade ettik, burada yeniden madde içerisinde de gündeme geldiği için tekrar ifade etmek istiyorum, özel hukuk tüzel kişiliği meselesidir. Bunu yeniden bir iç müzakereyle düzelteceğiz gibi bir şey anladım, yanlış...

BAŞKAN – Yok, öyle bir eğilim değil, tekrar bir müzakere edilebilir.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Yani, bunun düzeltilmesi yapılabilecek en büyük hayır olur bu tasarının yasalaşması sırasında çünkü bu önemli, onun dışındaki kısımlar bana göre daha ayrıntı şeyler. Bir hukuk işleri genel müdürlüğü var, bunun yasayla tanımlanmış birtakım görevleri var, bu görevler çerçevesinde bilirkişilik daire başkanlığının görevlerinin de tanzim edilmesi gerekir. Burada yazımdan kaynaklanan bir özensizlik olduğunu ben değerlendiriyorum. Bazı şeyler usul ve esasların düzenlenmesi şeklinde yazılması gerekirken tespiti ilişkin ifadeler yer almış diye düşünüyorum. Dolayısıyla, 4, 5 ve 6'ncı maddelerin bu belirtilen çerçevede yeniden bir değerlendirilmesi eğer mümkün ise bugün yarın, yeniden birtakım düzenlemeler yapılmasının yerinde olabileceğini düşünüyorum. Ama Adli Tıp Kurumu Kanunu'na geldiğimiz zaman da göreceğiz, âdeta şirketleşmeye dönük bir çaba görülüyor, danışman şirketlere havale etme bütün işleri, işte TOKİ'de var, TRT'de var, bunun yargının içerisine de sokuyoruz gibi geliyor. Eğer sokmuyorsak, öyle değilse bu bunu hepimizin ikna olacağı şekilde kurgulamak, formüle etmek de hepimizin görevidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum İsmail Bey.

Buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, hep birlikte burada bir şey yapmaya çalışıyoruz ve yaptığımız şey, yargının sorunlu alan olduğunu hepimizin kabul ettiği ve söylediği bir şey ve burada eski uygulamalardan falan bahsediyor Ali Bey, doğru “Şöyle oluyordu, böyle oluyordu. Kim seçiyordu?” İşte, bu aksaklıkları gidermek için zaten bir kanun üzerinde konuşuyoruz, bir tasarı hakkında konuşuyoruz yani geçmişteki fiilî yaşadığımız sıkıntıları gidermek için burada bu kadar insan toplanıyoruz, akademisyenler geliyor, odalardan geliyor. O hâlde, gerçekten, bu ihtiyaca cevap veren bir şey yapmak durumundayız. Yani bizim burada itiraz edip... Bizim hasım olduğumuz bir bilirkişi yok, bir tüzel kişilik de yok. Sayıyor Bakanım orada 17 tane şirket var, adını bile bilmem. Efendim, biz bilirkişilik yapmıyoruz. Yani bu anlamda şunu söylemek istiyorum: İhtiyaca cevap verebilen -elbette ki yüzde yüz mutlak doğruyu bulmak mümkün değil- elden geldiğince bu tartışmaları aza indiren bir tasarımı çıkaralım ama görülüyor ki işin başından itibaren bu sorunları giderecek değil, bizi sorunların, tartışmaların içerisine daha fazla götürecek bir tasarıyla karşı karşıyayız. O zaman böyle değilse gerçekten hem kamuoyunu hem Komisyonu bir aydınlatın.

Şimdi, diyoruz ki: Meslek değildir, meslek olmamalı. Bunu Bakanlık da söylüyor, tasarının gerekçesi de söylüyor ama işe bakıyoruz meslek, meslek hâline getiriyor. Şimdi, bunu samimi olarak söyleyin, deyin ki: Bilirkişilik bir meslek olmalı. Onu tartışalım. Meslek değil, meslek olarak görülmemeli ama düzenlemenin tamamı “Bir mesleki düzenleme olsun, ücret tarifesini belirliyoruz.” Şimdi, bakın, böyle bir şey olur mu? Ücret tarifesini meslekler belirler, ücreti hâkim takdir eder, işin yoğunluğuna göre, büyüklüğüne göre filan hâkim takdir eder. Arızı bir iş. Düzenlemenin tamamı meslek gibi, bir meslek olarak algılanıyor ve giderek... O tekelleşmeden bahsettik, sıkıntısından bahsettik, 3 bin, 4 bin dosyadan bahsettik, bundan kurtulmak gerek diyoruz ama bundan kurtulacağımız bir düzenleme yok içinde. Yani başka bir alana, tüzel kişiliğe gönderilecek, orada yığılacak bir anlayış gibi duruyor. Olmayabilir ama bunun önünü kesmek, bunu burada belli kuralara bağlamak bu kurulun, bu Komisyonun görevi olsa gerek diye düşünüyorum.

Bağımsızlık, değerli arkadaşlar, hepimiz mesleğin içinden geliyoruz, hepimiz avukatlık yaptık. Yani yargıya şu veya bu şekilde güvenin azaldığı bir dönemde yine her şeye rağmen bağımsız olacağını düşündüğümüz bilirkişiye gidecek dosya dediğimizde tarafların biraz daha rahatlamasını sağlarız. Niye? Bilirkişi -tanımı da var- belirli bir konudan iyi anlayan kişi, oyuna, görüşüne başvurulana birey, kişi, bağımsız. Bu niteliğinden dolayı, sistemin bütün aksaklıklarına rağmen sıkışılan durumda, insanların güven duygusunun azaldığı bir dönemde “Ya, bu bilirkişiye gidecek, bilirkişi bunu inceler, yapar, verir.” gibi bir rahatlık ve yargıya olan güveni biraz daha sağlamaya yönelik bir anlayış gelişir. Şimdi, bağımsız diyoruz. Bunu da bu kadar Adalet Bakanlığına, idareye, yürütmeye bağlamanın altında ne yatıyor? Onların altında. Mesela Danışma Kurulu neden kuruluyor? Danışma Kurulu kimlerden kuruluyor hem de? Adalet Bakanlığı müsteşarları, genel müdürler, Danıştaydan, Sayıştaydan, Yükseköğretim Kurumundan, Barolar Birliğinden. Neden kuruluyor bu, işlevi ne, niye kuruyoruz böyle bir şeyi? O zaman bir anlatalım. Görevi yok, yetkisi yok, karar alamıyor. Daire başkanlığına verilen görevlerin önemli bir kısmının böyle bir kurula, böyle geniş kurulmuş, katılımın yüksek oranda sağlandığı bir kurula verilmesinin sakıncası ne? Bunları konuşmamız gerekiyor. Özel hukuk tüzel kişiliği gerçekten, başlı başına konuşulması gereken...

Sevgili Başkanım, yani “Bir yasa çıkaralım, haydi oldubitti.” diyorsanız yapalım. Dün söyledim, bugün de söylüyorum yani kişisel verileri öyle yaptık, konuştuk. Kişisel verileri korumanın bir gerek olduğunu, böyle bir yasaya ihtiyaç olduğunu hep beraber söyledik ama ihtiyaca cevap versin diye konuştuk, olmadı. Böyle bir hızlı geçirdik. Avrupa Birliği sürecinde bize gerek, işte hemen şu tarihe kadar çıkarmamız gerekir, haydi çıktı. Bugün Avrupa Birliği, daha bugün, daha uygulama başlamadan bizim Kişisel Verileri Koruma Kanunu üzerinde tadilat yapmamızı istiyor. Yani bunu Avrupa Birliği istiyor diye değil, zaten bunlara ihtiyaç varsa birileri istediği için değil, kendi ülkemiz insanları için yapacağız bunları ama sakatlık bu. Doğru yapalım, düzgün yapalım, ihtiyaca cevap versin.

Mesela, tüzel kişilikle ilgili çok söyledik, bir de şunu sormak istiyorum: Tüzel kişiliğin içinde bulunan bilirkişiler zaten listede varsa bunlara görev verilecek. Öyle mi? Böyle bir şey varsa tüzel kişiliğe ne gerek var? Yani o tüzel kişilikteki insan, işten iyi anlayan eğer listede varsa bu görev verilecek. O zaman tüzel kişiliğe ne gerek var?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 16

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler, çok sağ olun.

Necati Bey, yanlışlıkla söz istedi galiba. Bazen de elektronik cihaz yanlış yapabilir çünkü aynı maddede 3 defa söz, büyük hoşgörü.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Yok, aynı maddede kullanmadım.

BAŞKAN – Bu maddede kullanmadınız mı?

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Yok, bir önceki maddede...

BAŞKAN – Bu madde bitmedi daha.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Yok, bu maddede konuştum fakat diğer söz hakkımı bir önceki maddede kullanmıştım. Bu ikinci oluyor, doğru söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, olur mu, dördüncü sözü alıyorsunuz sabahdan beri.

Buyurun Necati Bey.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – O zaman bence biraz daha anlatmamız lazım çünkü gerçekten anlatma ihtiyacımız sürüyor. Daha devam eden maddelerde bu kurumsal işleyişin denetimiyle ilgili de yine aynı felsefeyi görüyoruz, yansımayı görüyoruz. Bölge kurullarının denetimi adalet müfettişlerince yapılacak. Bu madde geçtikten sonra diğer hususları tartışmanın çok bir anlamı kalmayacak. O nedenle burayı dönüp dönüp konuşmamız gerekiyor. İsrarla burada özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapması meselesinin yanlışlığına vurgu yapmamız lazım. Bu alandaki yetkiyi kullanacak kurula ilişkin vurgular yapmamız lazım.

Sevgili arkadaşlar, kötü tecrübeler içinden geliyoruz. Gizli tanıklık ve bunun yanı sıra dijital olarak yaratılan deliller ve süreç içerisinde idarenin bilirkişileri ve aslına bakarsanız karar baştan olgunlaştırılmış oluyor. Bu kaygıyı taşıyoruz çünkü kötü tecrübeler yaşadık. Dört yıllık, beş yıllık, altı yıllık mağduriyetler yaşadı bu ülke ve sonra bunların hepsinin kurulmuş davalar olduğunu Türkiye kamuoyu, dünya kamuoyu bu acı tecrübelerle öğrendi.

Şimdi, süreç içerisinde, hele hele de yeminin değersizleştiği süreçte diğer tereddüt ettiğimiz de yemin, yalan yemin yani.

BAŞKAN – Toptan kaldıralım.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – İşte, dönüp baktığımız zaman şunu söylüyoruz: Eğer bunların tamamı değersizleşiyorsa, içi boşalıyorsa sonuçta yaşayacağımız yargısal süreçte de bunun sonuçları şimdiden görülüyor, kaygımız bundan kaynaklı. Dolayısıyla, dün böyle vardı. Evet vardı, bu zorluklar vardı ama bundan sonra olmasın istiyoruz. Dolayısıyla da şu anda yasa çıkarma yetki sine, gücüne, oyuna sahip olmanız nedeniyle bu yük, vebal sizin sırtınızda, bizim değil. Dolayısıyla, biz buna rağmen aynı madde üzerinde evet kuralları zorlayarak, evet usulleri belki zorlayarak defalarca söz alıp konuşuyoruz. Diyoruz ki: Bu konuya dikkat edelim. Niyeti miiz has ise, samimi ise o hâlde bu kaygılarımızı giderecek sözler söylenmesi lazım. Biz de ikna olmak istiyoruz, biz ön yargılı değiliz. Dolayısıyla da şunu bir kez daha söylemek gerekiyor: Yani güncelleme dediğiniz bence olmalıdır, hatta daha kötüsü artık yasama faaliyetinde de formatlama var, devlet yönetiminde de formatlama var yani bütün birikimimizi kaldırıp çöpe atabiliyoruz. Bunlar da sıkıntı. Dolayısıyla, ben bu yaşanmışlıklar üzerinden ders çıkararak bu kurulun alabildiğince katılımcı, demokratik ve idarenin denetiminin dışında yapılanmasını, bunun yönteminin de daire başkanlarının yetkilerinin üst kurula aktarılması gerektiğini söylüyorum. Ben hâkimlik mesleğine başladığım zaman adliye binasının Hükümet binası içerisinde olması bile tartışılırdı. Bunu bize anlatırlardı, bunu temel sorun olarak görürlerdi.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Şimdi yeni binalar yapıldı.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Evet, yapıldı, iyi oldu. Tabii bunu dediğimiz zamandan bu zamana otuz beş yıl geçti zaten. Ben otuz beş yıl önceyi anlatıyorum. Geldik buraya, bir sürü vergi topladık ve harcadık. İşte, o paralarla yaptık, cebimizden yapmadık, bunları yapmalıydık.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Herhâlde.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Tabii ki yapılmalı bunlar çünkü biz otuz beş yıl çalıştık, vergi ürettik, onları da Hükümetin hizmetine sunduk, o da bina yaptı, yapmalı. Benim söylediğim şey şu: O binada bile olmasını sorun yapırlardı bizim hocalarımız yargı bağımsızlığı açısından. Şimdi neyi konuşuyoruz? Şimdi idarenin bırakın mekân salonlarındaki beraberliğini idarenin yargı faaliyeti içerisinde bir ev daha soktuğunu görüyoruz. Ne üzerinden? Bilirkişi faaliyeti üzerinden. Dolayısıyla, bunu bir kez daha konuşma ihtiyacı duydum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkürler Necati Bey.

Evet, buyurun Ekrem Bey.

Bilhassa sorular önemli.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; herkesi saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi, biz yargı bağımsızlığı kaygısına tamamen katılıyoruz. Zaten biz tüm süreçte bu kaygıyı gözeterek bu tasarıyı hazırladık. Yalnız bağımsızlık yanında hepimizin dikkate alması gereken bir husus da hesap verebilirlik ve denetlenebilirlik.

Şimdi, konuştuğumuz bu alan, bilirkişilik alanı Türkiye'de gerçekten sahipsiz, denetimsiz alan. Bilirkişilerin taraflarla olan ilişkileri, hazırladıkları raporlar, raporların kalitesi, hep bunlar sorunlu olduğu için biz bu yaşanan sorunlu alanlara çözüm bulmak için

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 17

burada düzenlemeleri yaptık. Yani buradaki, tasarıdaki her bir düzenleme alanı yaşanan bir soruna çözüm bulmak amacıyla ama tabii bunu yaparken de yargı bağımsızlığını zedelemeyecek şekilde düzenlemeyi yaptık.

Kurumsal yapıyı oluştururken -aslında çok defa tekrar edildi, ben de kısaca tekrar vurgulamak istiyorum- üçlü bir yapı oluşturuldu burada. Birinci en üst yapıda ya da aralarında bir hiyerarşik ilişki olmamakla birlikte bir: Danışma Kurulu. Bu Danışma Kurulu geniş tutuldu. Şu anda 28 üyeden oluşan bir Danışma Kurulu ama biz burada tüm paydaşların bulunmasını istedik. Burada iki grup paydaş bulunuyor: Bir, yargıyı temsil eden gruplar, bir de mesleki olarak yaşanan sorunları, bunları aktarabilecek kesimlerin de burada olmasını istedik. Şimdi, biz Danışma Kurulunu öngörmeseydik burada Danışma Kurulunun olmaması da bir eleştiri olacaktı. Yani şu anda belki bunun bulunması eleştiriliyor, yetersiz olduğu söyleniyor ama oradaki paydaşları da temsil edecek, onların sorunlarını aktaracak bir yapıya da ihtiyaç var. O yüzden biz bu düzenlemeyi yaptık.

İkincisi Bakanlık. Aslında Bakanlığın yaptığı bu düzenlemeyi şöyle de algılamak lazım: Bakanlık burada daire başkanlığıyla birtakım görevler alıyor, aynı zamanda sorumluluk da alıyor. Yani şu anda bilirkişilikle yaşanan sorunlar bakımından Bakanlık şunu diyebilir: Bu yargı bağımsızlığını ilgilendiren bir alan, beni ilgilendirmiyor, ben buna müdahale etmeyebilirim. Ama bu tasarımı düzenlemekle aslında Bakanlık diyor ki: Bu sorunlu bir alan ve ben bunun sorumluluğunu da alıyorum bundan sonra. Ve daha çok hesap verecek Adalet Bakanlığı bu düzenlemeyi yaptığı için. Bundan sonra Adalet Bakanlığına sorulacak bilirkişilikle ilgili yaşanan sorunlar.

Üçüncüsü de icrai makam diyeceğimiz bölge kurulları. Şimdi, Bakanlığın yaptığı ne? Sadece düzenleyici işlem. Bir vekilimiz de dedi: Bu düzenleyici işlemler zaten yargı denetimine tabi. Yani burada yargı bağımsızlığını zedeleyecek bir düzenleme yapılması ihtimali yok. Bu nerede uygulanacak? Bölge kurulları uygulayacak. Yani bilirkişilerin seçimi, bir kişi bilirkişilik konusunda yeterli mi, değil mi bunu denetleyecek tamamen hâkimlerden oluşan yargısal bir makam. Bakanlığın bu noktada hiçbir müdahale yetkisi yok. Ya, bu yapılan düzenlemenin yargı bağımsızlığı üzerinde zedeleyici bir yönü yok bizim kanaatimiz.

Karşılaştırmalı hukuktaki modeller soruldu. Şimdi, her ülkenin kendi kültürüne göre, tarihî gelişimine göre, hukuk birikimine göre kendi modelleri var.

BAŞKAN – Hocam, tüzel kişilik bir kültür meselesi değil. Yani Anayasa Mahkemesinden geçti mi bu, bilhassa hocalar...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Başkanım, bilirkişilikle ilgili kurumsal yapıyı...

Şimdi, Avusturya'da bu iş için özel bir kanun çıkartılmış. Bilirkişi listeleri Adalet Bakanlığı bünyesinde tutuluyor. Yine, hâkim ve bilirkişilerden oluşan bir komisyon var, bir sınav getirilmiş bilirkişi olabilmek için. Bilirkişilere kayıt çıkarma işlemleri, şikâyetleri inceleme görevleri de istinaf mahkemelerine verilmiş. Aslında bizim yaptığımız düzenlemeyi biraz andırıyor.

Yine, Fransa'da da özel bilirkişiliğe ilişkin düzenlemeler var. Bir kanun ve bir tüzük çıkartılmış. Buradaki yapı da istinaf mahkemeleri üzerinde kurulan komisyonlar üzerinden kurgulanmış. Yine, istinaf mahkemelerinde bir de genel kurul oluşturulmuş bu alınan kararların denetimi bakımından. Ve yine bilirkişilik hâkim unvanıyla bir hâkim ihdas edilmiş. Bu bilirkişilerin atanması, uzmanlık alanlarıyla uygun olup olmadığı, bu atama işlemleri, rapor olma süreci konusunda yetkili.

Yine, Hollanda'da özel bir kanun var 2010 yılında kabul edilmiş. Bilirkişi Kanunu gereğince Hollanda Adli Bilirkişiler Sicili Kurumu kurulmuş. Bu kurumda Adalet Bakanlığıyla ilişki içinde çalışıyor, bağımsız bir kurum ama çalışma alanlarını Adalet Bakanlığı belirliyor.

Yine, Almanya'da meslek kuruluşları üzerinden bir yapı kurulmuş, sınav var yine, bu meslek kuruluşları bu sınavları yapıyorlar. Raporlar meslek kuruluşlarınca kabul ediliyor. Yine, liste usulü uygulanıyor. Yani, her ülkenin kendine özgü birtakım düzenlemeleri var kurumsal yapı bakımından.

Şimdi, tabii, değişik eleştiriler getirildi, ben onları da kısaca ifade etmeye çalışacağım. Tarife bir sorun, tarifenin olmaması bir sorun. Aslında, mevcut uygulamasında tarife var, tarifenin az olması bir sorun, yüksek tutulması bir sorun. Bu konuda aslında ayrıntılı bir çalışma var, şu anda uygulamada var ama bir üst sınır da belirlenebilir, konular bakımından daha ayrıntılı tarifeler hazırlanabilir de.

İkincisi, tüzel kişilerin kotası. Şu anda hiçbir kota yok. Biz bu kanunla kota getiriyoruz yani bir düzenleme yapıyoruz biz bu alanda. Elbette tüzel kişiler bakımından da bir kota getirilecek, bu tüzel kişilerin kapasitesi mi dikkate alınır, yoksa standart bir şey mi belirlenir, bu, şu anda alt düzenleyici işlemlerde çalışılacak. Ama biz tüzel kişilerin bilirkişileri hem şahıs olarak bunu yapan hem tüzel kişilerin bunu meslek hâline getirmesini engellemek istiyoruz. Burada kota da bunu sağlayacak en büyük vasıtalarından biri. Şu anda 3 bin tane dosya gidiyor bir bilirkişiye. Zaten şu anda meslek hâline gelmiş. Biz bu kanunla onu meslek hâlinde kurtarmaya çalışıyoruz bilirkişiliği. Mutlaka tüzel kişiler bakımından da bir kota getirilecek.

Sadece bilirkişilik amacıyla tüzel kişi kurulmasına izin verilmemesi gerekiyor. Benim kanaatim de bu, biz düzenlemeleri de bu yönde yapacağız. O zaman, onları meslek hâline getirmiş oluruz. Eğer çok birikimli bir şirket varsa... İş makineleri üreten bir şirket, iş makinesinden dolayı bir kaza olmuş, bunun denetimini o şirket çok doğru bir şekilde yapabilir.

BAŞKAN – Ya, iş makinesinin kazasının kusurunu bilirkişi ne bilir? Şirket ne bilir?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Ama o makinadan kaynaklanan kusur olup olmadığını...

BAŞKAN – Kardeşim, oradaki reel kişiler bilir, oradaki reel kişiyi bilirkişi olarak görevlendirebilirsiniz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Ama o şirketin bir bilgi birikimi var, orada çalışanların bilgi birikimi var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 18

BAŞKAN – Peki.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Bize bir bilgi daha geldi. Bu ICC’de şirketlerin de bilirkişi atanmasına ihtiyaç duyuluyor. Çıkan bir uyumsuzluk bakımından da bilirkişilik yapabilmesi için sadece 2 şirket bu nitelikte bulunmuş yani gerçek kişilerin bu konuda bilirkişilik yapabilecek kapasitede olmadığı sonucuna varılmış.

Muaf tutulacaklar noktasında, elbette bir düzenleyici işlem yapılacak çünkü usul ve esasları belirlenecek. Burada bir keyfiliğe izin verilmeyecek, önceden birtakım kriterler belirlenecek, bu kriterlere göre kimlerin muaf tutulacağı belirlenecek.

Tüzel kişilere izin vermek. Tabii, bu, alt komisyonda da çok tartışıldı. Biz aslında kanunun kurgusunda bir farklılığa gitmiştik. Normalde bütün icrai kararlar bölge kurulları tarafından alınırken tüzel kişiler bakımından Bakanlığa vermiştik faaliyet izni devam etmeyi listeye alma hususunu ama burada verilen bir önergeyle biz kanunun kurgusuna bunun uygun olmadığı kanaatine vardık. Biz de değişmesi yönünde aynı kanaatteyiz.

Danışma kurulunun karar yeter sayısının bulunup bulunmadığı yönünde bir eleştiri geldi. Danışma kurulları mevzuatımızda var, şu anda 3-4 tane daha kanunda -patentte var, denetim serbestlikte var- bu düzenlemelere baktığımızda, hiçbirinde karar yeter sayısı alınmasına ilişkin bir düzenleme yapılmamış çünkü bunlar tavsiye organları, bir karar organı değil. Onu da belirtmek istedim.

Teknik çalışmalar elbette yapılmak zorunda, komisyonlar kurulmak zorunda çünkü çok detaylı düzenleyici işlemler yapılması gerekiyor, alt uzmanlık alanlarına göre belirlenmesi gerekiyor. Bu sadece Bakanlığın yapabileceği bir işlem değil. Bu noktada da o düzenlemenin yerinde olduğunu düşünüyoruz Sayın Başkanım.

Eğitim konusunda da...

BAŞKAN – Eğitim konusunda özel bir birim mi oluşturulacak, yoksa fakülteden mi yararlanılacak?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Bir uygulaması var. Arabuluculuk uygulamasında Bakanlık, üniversiteler olabilir, TOBB olabilir, Adalet Akademisi olabilir; yeter ki bu eğitimi verebilecek yeterlilikte bir donanım olsun. Bunu ispatlaması şartıyla Bakanlık bunlara eğitim izni verecek. Sayın hocamın da bir katkısı olabilir bu konuda.

BAŞKAN – Hocam, maddenin geneli üzerindeki müzakere zamanını aşağı yukarı aştık ama sizden özellikle istirham ediyorum. Yani, o teorik görüşlere aşağı yukarı Komisyonumuz da vâkıf ve hâkim ama bu tüzel kişi bilirkişiliği konusunda norm denetimi yani Alman Anayasa Mahkemesi kararı vesaire ne buyurmuş? O konuda bir şey var mı Hocam, bizi aydınlatırsanız, diğer bilim adamımız da burada, birlikte.

Buyurun.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Sayın Başkanım, ben dilerseniz önce eğitimden başlayayım bir eğitimci olarak. Şimdi, buradaki bilirkişi daire başkanlığı görevleri bağlamında, burada bilirkişilik temel eğitimine ilişkin usul ve esasların verilmesi söz konusu. Yani, burada “eğitim” deyince birbirinden ayırmak gerekiyor.

BAŞKAN – İhtisas eğitimi değil tabii, herkes biliyor.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Yani, burada ihtisas eğitimi değil, sadece bilirkişiliğe yönelik olarak bir raporlama teknikleri nasıl yapılacak. Bir de tabii, burada bir mühendis, bir mimar, bir ayakkabıcı bunlar hukuk nosyonu elde olmadığı için, temel hukuki kavramları öğrenmek adına asgari düzeyde bir şey verilecek. Biz şimdi bu arabuluculukla ilgili olarak zaten şeyler veriyoruz bu temel eğitime yönelik. Burada verilen şeyler, arabulucukta tabii, arabuluculuk mevzuatına yönelik, eğitim dışında; bir de arabuluculuğun niteliği gereği olarak iletişim teknikleri, öfke kontrolü gibi belli şeyler verirler ama buradaki bilirkişiliğe yönelik olarak, hukuk nosyonuna yönelik olarak belli kavram ve kurumların verilmesi asgari bir düzeyde ve onun dışında da yine özellikle bilirkişi rapor tekniklerine uygun olan hususların belirlenmesi.

Tabii, bu eğitimi verilecek şeyler de son derece sınırlı. Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği şekilde, bunlar Adalet Akademisi, Barolar Birliği verebilir, üniversiteler verebilir. Yani, bu şekilde. Zaten onun yine, kıstaslarını ve sınırlarını bu daire başkanlığı belirleyecektir.

Burada, tabii, bunun dışında temel ve alt uzmanlık alanlarına yönelik bilirkişilerin sahip olması nitelikleri... Burada bilirkişiyi seçmiyoruz ki, bilirkişinin kıstaslara göre, ölçütlere göre nitelikleri neler olacaktır, onları belirleme söz konusu. Yoksa, bilirkişiyi atama ve şey yapma tamamen zaten bağımsız olan bölge kurullarına ait bir husus olduğunu belirtmek isterim. Zaten, işin özünde de bunu daire başkanlığı böyle bir şey yapmak zorunda çünkü ilke ve esaslar neler olacak, bunu ancak bu daire başkanlığı belirleyecek. Zaten daire başkanlığı da bunu kendiliğinden belirleme konusunda da gerektiğinde meslek kuruluşlarında ve şeylerde ayrıca uzmanlardan görüş alarak, onlardan bir grup oluşturarak alt uzmanlık alanlarını belirleyecek. Bugün, dünyadaki meslekleri veya bilirkişiliğe konu olabilecek hususları dikkate alacak olursak belki milyonlarca grup ve alt grup sayabiliriz. Yani, bu düzlem içerisinde bunların da dikkate alınması...

BAŞKAN – Hocam, tüzel kişinin bilirkişilik yeteneği konusunda...

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Oraya geldik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hocam, bir soru soruyorum.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Günümüzdeki ilişkilere baktığımız zaman komplike ilişkiler söz konusu.

BAŞKAN – Hocam, bir dakika, bir soru soracağım.

Tüzel kişinin bilirkişilik ehliyeti noktasında hukuk literatürü tartışmada bulunmuş mu? Ciddi incelemeler var mı? Ben emin değilim o konudan. Çünkü, yarın bir gün bilirkişi tüzel kişiler yoluyla bir bilirkişilik yolsuzluğu alanı mı açarız diye çekiniyorum, kaygı içindeyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 19

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Başkanım, tabii, dünyadaki gelişmelerden de geri durmamak gerekiyor.

BAŞKAN – Yok pratik değil, teorik, felsefi temelde bir araştırma var mı?

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Tabii, şunu söyleyeyim: Ben önce bir pragmatist yaklaşacağım olaya. Bugün, dünyadaki gelişmelere baktığımız zaman, ekonomik, sanayi ve diğer alanlarda, epey bir teknik alanda gelişmişlik söz konusu. Örneğin, uzay teknolojisi. Şimdi öyle bir alan söz konusu olabilir ki... Uzay teknolojisiyle ilgili bir uyuşmazlıkta 1 mühendis bunu beceremez, 2 mühendis bunu beceremez, 3 mühendis... Çünkü çeşitli alanlardan yararlanacak. Bunun biyoteknisyeni olacak, şunu olacak, bunu olacak derken bir arada gelmesi gereken birçok şey olacak ve bunların birbirleriyle etkileşim süreciyle ancak bu sonuca varılabilir. Yani, dünyadaki gelişmelere baktığınız zaman, kısıtlayıcı bir hüküm yok. Yani, diğer ülkelerin mevzuatlarında bir kısmında buna serbesti verilmiş, bir kısmında açık düzenlenmemiş. Buradakini, tabii, yüce makamın bunu değerlendirmesi gerekecek. Yani, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi ama şunu söyleyeyim...

BAŞKAN – Hocam, tabii, şimdi, yasama organının asal bir yetkisi var...

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Bunların kriterlerini iyi koyduktan sonra hiçbir sakıncası yok çünkü burada tüzel kişi...

BAŞKAN – Hocam, ben size şey diyeyim yani aydınlanmak istiyorum, en fazla çalıştığım bir konu.

Şimdi, tüzel kişilik bünyesinde yer alan bir bilirkişi çok büyük yolsuzluk yapmışsa -o görevlendirilmeyecek, kuşkusuz- o tüzel kişi çünkü kendi ismi kullanılarak seçildi, o tüzel kişi reddedilecek mi? O tüzel kişi ne yapılacak?

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Tabii, Başkanım, ona göre tüzel kişinin böyle bir durumda hem sorumluluğu olacak.

BAŞKAN – Nerede sorumluluğu var Hocam? Sorumluluk maddesi yok burada.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Genel hükümlerden bahsedeceğim. Bir kere, hukuki sorumluluk bağlamında zaten HMK'daki gerçek kişilere ilişkin sorumluluk orada geçerli.

BAŞKAN – Nasıl geçerli Hocam?

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Geçerli.

BAŞKAN – O zaman 2 kişi var burada; bir, ihlal eden gerçek kişi, ihlal eden tüzel kişi. Diyoruz ki: Zincirleme sorumluluğun teşekkül etmesi için bir özel norm olması lazım.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Olmasına gerek yok çünkü buradaki...

BAŞKAN – Olur mu Hocam?

Teşekkür ediyorum.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Bilirkişiliği yapan, zarara sebebiyet veren bilirkişi bundan sorumlu olduğu gibi o tüzel kişilik de hukuki olarak sorumlu. Zaten müteselsil...

BAŞKAN – Bizim borçlar hukukundaki teori “Zincirleme sorumluluğa ilişkin özel hüküm olmadıkça hâkim zincirleme sorumluluğu kararla tesis edemez.” diyor Hocam.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Ceza hukuku açısından zaten Türk Ceza Kanunu'nda açıkça düzenleme var. Yani, orada sorumlu olmak ama bunda da bu tüzel kişiliğin ayrıca idari bakımdan da görevine son verilmesi.

BAŞKAN – Alman Anayasa Mahkemesinin bir kararı var mı Hocam acaba ben merak ediyorum özellikle.

Çok sağ olun Hocam.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (n) bendi hariç tüm bentlerin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Necati Yılmaz

Ankara

“(1) Bilirkişilik hizmetlerinin etkin, düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesine destek vermek amacıyla bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Bilirkişilik Daire Başkanlığı kurulur. Daire Başkanlığı, bir daire başkanı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve diğer personelden oluşur.”

Gereke:

Bilirkişilik faaliyetlerinin, tasarının 6'ncı maddesinde tarif edildiği hâliyle Daire Başkanlığı kontrolünden çıkarılarak, yetkilerin tamamen Danışma Üst Kuruluna devri için “yürütülmesini sağlamak” ifadesinin “yürütülmesine destek vermek” olarak değiştirilmesi ve Daire Başkanlığının görevinin sadece sekreteryaya hizmetleriyle sınırlandırılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü” ifadesinin “Bilirkişilik Danışma Kurulu” şeklinde değiştirilmesini, (2)'nci fıkrasının b, ç, f ve g bentlerinin aşağıda belirtildiği şekilde değiştirilmesini ve d, h, ı, i, j ve k bentlerinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 20

Bedia Özgökçe Ertan
Van

MADDE 6.2

"b) Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikleri ilgili kurum, kuruluş, oda gibi kuruluşların görüşleri olarak belirlemek.

ç) Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin uyacağı rehber ilkeleri ve hazırlayacağı raporların standardını ilgili kurum, kuruluş, oda gibi kuruluşların görüşlerini olarak belirlemek.

f) Bilirkişilerin denetimine ve performansına ilişkin usul ve esasları ilgili kurum, kuruluş, oda gibi kuruluşların görüşlerini olarak belirlemek.

g) Bilirkişiliğe kabule ilişkin usul ve esasları ilgili kurum, kuruluş, oda gibi kuruluşların görüşlerini olarak belirlemek."

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Adalet Bakanlığının bilirkişilik yapılanması içerisinde çıkarılması gerektiği düşünüldüğünde söz konusu değişikliğin yapılması zorunludur.

Bilirkişilik daire başkanlığının tek başına tüm bilirkişilik alanlarına ilişkin karar vermesi kendisinden beklenemez. Ayrıca çözüme odaklı, daha güvenilir ve objektif bir yapılanmadan söz edilebilmesi için ilgili kurum, kuruluş, oda gibi kuruluşların görüşlerinin alınması büyük önem taşımaktadır.

Bilirkişilik eğitiminin tek bir kurumca verilebilmesi, her konuda bilirkişiliğe ihtiyaç duyulduğu düşünüldüğünde mümkün değildir. Bilirkişilikle ilgili eğitim verilmesi bilirkişilerin mesleki eğitimlerini tecrübelerini hiçe sayarak, bilirkişiliğin bir meslek olarak görüldüğü anlamına gelmektedir. Oysaki bilirkişiler mesleklerinde uzmanlaşmış kişilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle yürüttükleri bir faaliyettir.

Kurulun bilirkişilerin aylık olarak bakacağı iş sayısını belirlemesi, ilgili makamların belirli uzmanlık alanlarında sınırlı sayılı kişi içerisinde seçim yapmaya zorlayacaktır. Bunun yanı sıra belirli bir konuda daha yetkin olan bilirkişinin seçilmesine de engel teşkil edecektir. Bu nedenle (h) bendinin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Tüzel kişilerin bilirkişi faaliyeti yürütmesi mümkün olamayacağından tasarının ı, i, j ve k bentlerinin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir. Bilirkişilik eğitiminin tek bir kurumca verilebilmesi, her konuda bilirkişiliğe ihtiyaç duyulduğu düşünüldüğünde mümkün değildir. Bilirkişilikle ilgili eğitim verilmesi bilirkişilerin mesleki eğitimlerini tecrübelerini hiçe sayarak, bilirkişiliğin bir meslek olarak görüldüğü anlamına gelmektedir. Oysaki bilirkişiler mesleklerinde uzmanlaşmış kişilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle yürüttükleri bir faaliyettir.

Kurulun bilirkişilerin aylık olarak bakacağı iş sayısını belirlemesi, ilgili makamların belirli uzmanlık alanlarında sınırlı sayılı kişi içerisinde seçim yapmaya zorlayacaktır. Bunun yanı sıra belirli bir konuda daha yetkin olan bilirkişinin seçilmesine de engel teşkil edecektir. Bu nedenle (h) bendinin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Tüzel kişilerin bilirkişi faaliyeti yürütmesi mümkün olamayacağından tasarının ı, i, j ve k bentlerinin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN - Evet, önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'nın 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendinin ve (j) bendinde yer alan "ve listelerini oluşturmak" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını ve bent numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar
İstanbul

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarına izin vermek, izinlerini iptal etmek, bilirkişiliğe ilişkin faaliyet ve raporlarını denetlemek görevi, bölge kurullarına verilmek amacıyla Daire Başkanlığının görevleri arasından çıkarılmaktadır.

BAŞKAN - Peki, bu çıkarılıp oraya kondu mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Konacak.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Onlar daha sonra...

BAŞKAN - Metinden çıkarma değil ki, aktarma olacak. Olur mu yani, şimdi, metinden çıkarınca bu kanun metninde yer almayacak demektir. Bakın, Parlamento hukuku bu. Yani, öbüründe "Falanca maddeye aktarılacak." diyeceksiniz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Maddeden çıkarıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Maddeden çıkarıyorsunuz da başka maddeye aktarıyorsunuz.

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR - İlgili madde gelince önerge var Başkanım.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Yok, var zaten, eklenecek. 8'inci maddede var zaten.

BAŞKAN - Ha, var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 21

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - "Bilirkişilik listelerini oluşturmak." diye var.

BAŞKAN - Ha, orada var, evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Ama özel hukuk ayrıca oraya eklenecek herhâlde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Yok, yok, buraya ayrıca eklenecek. Bu ikisi ayrıca oraya eklenecek.

BAŞKAN - Eklenecekse o metinden çıkarma değil, "ekleme" diye yazın. Neyse, önemli değil. Nakletmek, ifrağıdır, problem değil ama yöntem bakımından Adalet Bakanlığına şey ediyorum, yöntem bakımından diyorum.

Değerli arkadaşlar, benim kişisel görüşüm: Tüzel kişilerin bilirkişi olabileceği yönündeki hükmün metinden çıkarılması yetersizdir. Kanuni delil niteliğindeki kamu tüzel kişileri dışında kalan herhangi bir tüzel kişinin bilirkişi olarak yer almaması gerekir.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) - Aynen öyle.

BAŞKAN - Bu adil yargılama, ihtisasa saygı... Çünkü o tüzel kişilerin verebileceği hizmet o tüzel kişiler adına vereceği kişilere hâkim erişebildiği için, erişim imkânsız olmadığı için ben bunun doğru olmadığını düşünüyorum. Arkadaşlar da düşünecekler. Tabii yasama iradesi, tasarı iradesi ısrar ederse...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Genel Kurula kadar bir çalışalım.

BAŞKAN - Evet, çalışalım, Genel Kurula kadar çalışalım.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Bu konuda bir katkı yapmak istiyorum, sadece bir cümleyle.

BAŞKAN - Sonra konuşalım Üstat, Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Yok, bir cümle, sadece bir cümle: Diyelim ki 50 kişinin çalıştığı yerde...

BAŞKAN - Tabii canım, tabii, lekelenir.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - 49 kişi töhmet altında kalır.

BAŞKAN - Bırak onu, tüzel kişi lekelenecek. Sağlıklı değil.

Ben ayrıca anayasa hukuku bakımından da meselenin incelenme... Alman Anayasası'na gitseydi eğer bunu buharlaştırdı Alman Anayasa Mahkemesi.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Evet, önerge ittifakla, oy birliğiyle kabul edilmiştir. Konsensüs. Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik bölge kurulları

MADDE 7- (1) Her bölge adliye mahkemesinin kurulu bulunduğu yerde bir bilirkişilik bölge kurulu kurulur.

(2) Bölge kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

a) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından istekleri bulunan ve bölge kurulunun bulunduğu yer bölge adliye mahkemesi üyeleri arasından seçilen bir kişi.

b) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından bölge kurulunun bulunduğu il merkezi adli yargı ilk derece hukuk ve ceza mahkemelerinde görev yapan birer hâkim ve bir Cumhuriyet savcısı ile idari yargı ilk derece mahkemelerinde görev yapan bir hâkim olmak üzere seçilen toplam dört kişi.

(3) Bölge adliye mahkemesi üyeleri arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından seçilen üye, bölge kurulunun başkanıdır. Başkanın yokluğunda en kıdemli üye başkana vekalet eder.

(4) Kurulun sekreteryaya hizmetlerini yerine getirmek üzere bölge adliye mahkemesinde bir yazı işleri müdürlüğü kurulur. Bu müdürlükte bölge adliye mahkemesi adalet komisyonu tarafından görevlendirilen bir müdür ile yeteri kadar memur bulunur.

(5) Bölge kurulu, ayda bir toplanır. Kurul başkanı, kurulu her zaman toplantıya çağırabilir. Bölge kurulu üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar alır.

(6) Bölge kurullarının denetimi, adalet müfettişlerince yapılır.

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ - Başkanım, oy birliğiyle mi karar alacak? "Bölge kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır." Hem salt çoğunlukla toplanıyor hem salt çoğunlukla karar alıyor. Oy birliğiyle...

BAŞKAN - Üye tam sayısına katılanların salt çoğunluğuyla diye biliyorum.

YASAMA UZMANI TAMER GEÇMEZ - Orasında bir sıkıntı var da onu baştan bir...

BAŞKAN - Evet, söz alan?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Ben.

BAŞKAN - Ömer Bey, buyurun.

Şimdi, Sayın Başkanım, tabii, sanıyorum bir değişiklik önergesi var. Güzel, o da olumlu bir şey yani vergi mahkemesinden bir yargıcın dâhil edilmiş olması güzel de, şimdi, şöyle bir sorun çıkacak: Birincisi, o zaman üye sayısı 5'ten 6'ya çıkacak. Salt çoğunluğu...

BAŞKAN - Tabii, eşitlik olması hâlinde sorun var.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Eşitlik olduğunda buraya bir düzenleme yapıp Başkanın oyuna en azından bir şey yapmak lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 22

BAŞKAN - Artı değer vermek lazım.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Lazım çünkü eğer 5'e çıktıysa, bu bir. O teknik şeyi düzeltmek lazım.

BAŞKAN - Tamam. Özal dönemindeki tartışma.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Evet, Özal dönemi.

İkincisi: Ben bu konuyu önemsiyorum. Şöyle önemsiyorum, çünkü geneli üzerinde de değerlendirmiştim, o da şu: Şimdi, bu bölge kurullarının denetimi adalet müfettişlerince yapılacak mevcut düzenlemeye göre. Adalet müfettişleri doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı müfettişlerdir. Şimdi, işin tekniğini, tabii, tartışabiliriz burada, bunu idari bir görev sayabiliriz ama bu hâkimleri yani bölge kurullarını oluşturan hâkimleri HSYK belirleyecek, başta 1 tanesini. Diğerleri de hâkimlik statüsündeki insanlar. Ben bunların adalet müfettişlerince denetlenmesini sorun olarak görüyorum. HSYK müfettişleri denetlemelidir bana kalırsa. Bu anlamda, iki çekincemi söyledim.

BAŞKAN - Not al Ekremciğim, ileride belki çalışılabilir.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Bir tanesi: Salt çoğunluğu 6 üyede nasıl belirleyeceğiz? Bu belirsiz olacak.

İkincisi: Adalet başmüfettişleri yerine HSYK başmüfettişleri, çünkü bunlar hâkim ve savcı. Onları HSYK müfettişleri denetlemelidir diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler, sağ olun.

Orada bir problem yok ya, hiç problem yok orada.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Problem yok Başkanım.

BAŞKAN - Yok, yok, o değil. Başka bir şey konuşuyoruz. Üye tam sayısı içinden...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Orada da problem yok.

BAŞKAN - Orada problem yok tabii, tabii, yok da "üye tamsayısı" demenin anlamı yok. Bakın, ikinci "üye tamsayısı"nın söylenmesine gerek yok.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN - Efendim, o zaman katılanların salt çoğunluğu...

BAŞKAN - Katılan salt çoğunluk işte, salt çoğunluk tabii yani birisi noksan olduğu zaman toplantı olmuyor, onun salt çoğunluğu olacak. Yani o ikincisi tekrar, metinden çıkarabilirsiniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - 5'in salt çoğunluğu 4; toplantı, karar yeter sayısı 4 yani burada mantık bu. 4'le toplanıyoruz, 4'le karar veriyoruz.

BAŞKAN - Ama gereksiz tekrar var, "üye tamsayısı" 2 defa tekrarlanıyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - "Toplanır ve karar verir." diyeceğiz.

BAŞKAN - Tabii.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Yanlış anlaşılabilir. Böylesi daha iyi.

BAŞKAN - Yok ya, efendim, yanlış anlaşılma değil, hukukçu uygulayacak bunu yani hukuk kültürüne sahip olan uygulayacak. Şimdi, kavram tekrarı hukukta bir zaafıdır. Roma'dan geliyor, "Kanunlar veciz olmalıdır." diyor. Bir kanun Türkçemizin özgünlüğünü resmetmiyorsa, o zaman sadece bir Türkçe metin olur, kompozisyon olur. Neyse, mesele değil, ben sadece hatırlatıyorum bundan sonraki şeyi.

Evet, önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendindeki "bir hakim" ibaresinden sora gelmek üzere "Vergi mahkemesinden bir hakim ve Barolar Birliğinden bir avukat" ibaresinin eklenmesini ve "dört" ibaresinin "altı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Madde metninde yapılan değişiklikle bölge kurullarında yargının savunma ayağını temsilen barolar birliğinden bir avukat ile adli ve idari yargıya ilişkin denge bakımından vergi mahkemesinden bir hâkimin de olmasının temsil açısından yerinde olacağı öngörülmektedir.

BAŞKAN - Evet, oylarınıza sunuyorum: Kabul... Ret... Kabul edilmedi.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) - Kabul edildi Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yok, "Kabul... Ret..." diyorum yani "Kabul edenler... Kabul etmeyenler..." Benim böyle formülasyon bu temel kanunlarda, Borçlar Kanunu'nda, Usul Kanunu'nda. "Söz? Yok. Önerge? Yok. Kabul... Ret... Kabul." Tamamen şey.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'nın 7'nci maddesinin 2'nci fıkrasının (b) bendinde yer alan "ilk derece mahkemelerinde görev yapan bir hâkim olmak üzere seçilen toplam dört kişi." ibaresi "ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen toplam beş kişi." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 23

Ali Özkaya
Afyonkarahisar

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bilirkişilik bölge kurullarına, vergi mahkemelerinde görev yapan bir hâkimin de katılmasını sağlamak amacıyla önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Peki, niye “avukat”ı koymuyorsunuz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Evet, avukatı ekleyelim buraya.

BAŞKAN - Hem diyoruz ki “Avukatlık Kanunu’nun 2’nci maddesi...”, müellifiyim onun o şeyde, “Yargının ayrılmaz bir parçasıdır.” diyoruz hem avukattan ihtizâr ediyoruz ya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Ya zaten 6’ı hâkim, 1 de avukat olursa...

BAŞKAN - Bu madde oylamasının bir önerge hazırlanmak üzere talik ediyorum. İzleyen maddeyi okutuyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Önergemize ilave ediyorum.

BAŞKAN - Yok, yok, gerekçe yaz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Gerekçe de yazacağım.

BAŞKAN - Güzelce gerekçe yaz.

Arkadaşlar, Ali, bu maddeye biraz arada çalışın, şey edelim. Beraber çalışın, senin de imzan olsun.

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR - Sayın Başkanım, Genel Kurula bırakalım. Madem, eğer üzerine düşünülecekse...

BAŞKAN - Hocam, Bakanım, Allah aşkına, Komisyon tavdayken niye Genel Kurula iradeyi bertaraf etmek için talik ediyorsunuz?

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR - Hayır, şimdi ne kadar talik edeceksiniz?

BAŞKAN - Şimdi, genç Bakanımızın bir arzusunu şey etmeyelim ama “avukat” söz veriyorsun, Bakanla da o konuyu, diyalekteği tartışyorsun.

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR - Sayın Başkanım, sadece bu konu değil, diğer konuları da tartışırız.

BAŞKAN - Diğerleri bırak efendim, bu konu. Hukukçulardan mürekkep ve mürettep... Komisyon üyeleri, Bakan Yardımcımızdan özel istihdamda bulunuyor, bu konunun Genel Kurulda kabul ekseninde önergeleşeceği yönünde bir beyanınızın...

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR - Yok, yok, öyle bir beyanda bulunmuyorum.

BAŞKAN - ...sadır olmadığını ama vücut dilinizden onu anlıyorum.

Peki, son önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda ve Genel Kurulda “avukat” hususu da teemmül ve önergeleştirme vücut dilinden sâdır kayıt ve irade, kayıt ve şartıyla oya sunuyorum maddeyi: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Başkanım, ara verecek misiniz?

BAŞKAN – Zaten ara vereceğiz, 14.00’te Genel Kurul başlıyor, yanımda verelim mi aray?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yanımda verelim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, yemek söylüyor musunuz, bir şeyler yiyelim.

BAŞKAN – Söyleyelim, ben arkadaşlarımı götürüyüm yemeğe.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – On iki buçukta ara verelim, kendimize de zaman ayıralım.

BAŞKAN – Tamam.

Maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik bölge kurullarının görevleri

MADDE 8- (1) Bilirkişilik bölge kurullarının görevleri şunlardır:

- a) Bilirkişilik hizmetlerinin ilgili mevzuata uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak.
- b) Bilirkişiliğe kabule ve bilirkişilerin sicile ve listeye kaydedilmesine karar vermek.
- c) Sicile kayıtlı bilirkişilerin temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilik listelerini oluşturmak.
- ç) Bilirkişilerin sicil ve listeden çıkarılmasına karar vermek.
- d) İlgili mevzuat çerçevesinde bilirkişilerin denetimini yapmak ve performansını ölçmek.
- e) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 8’inci maddesinin (ç) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan
Van

Gerekçe:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 24

Tasarıya göre bilirkişilik bölge kurullarında karar verecek mekanizma hâkim ve savcılardan oluşmaktadır. Bilirkişilerin sadece hâkim ve savcılardan oluşan bir kurulca sicil ve listeden çıkartılmasına karar vermesi, objektiflik ve bağımsızlık kriterlerinin sağlanmasına engel olmaktadır. Ayrıca hâkim ve savcıların bilirkişilerin uzmanı oldukları konuyla ilgili bilgi sahibi olmamaları nedeniyle bu değerlendirmeyi yapmamaları gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini ve diğer bendin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar

İstanbul

"e) Özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarına izin vermek, izinlerini iptal etmek, bilirkişiliğe ilişkin faaliyet ve raporlarını denetlemek."

Gerekçe:

Özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarına izin vermek, izinlerini iptal etmek, bilirkişiliğe ilişkin faaliyet ve raporlarını denetlemek görevi bölge kurullarına verilmektedir.

BAŞKAN – Peki, özel hukuk tüzel kişilerinden en az 3 tanesinin yolsuzluk yapması hâlinde bu kişinin hiçbir şekilde bilirkişi olamayacağı yönünde bir yasak düşünülüyor mu? Çok önemli bunlar. Düz şekilde bilirkişi, ne kadar güzel!

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi önerge doğrultusundaki değişiklik kümülatifliği içinde oyunuza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik bölge kurulu başkanının görevleri

MADDE 9- (1) Bölge kurulu başkanının görevleri şunlardır:

a) Bölge kurulunun uyumlu, verimli ve düzenli çalışmasını sağlamak.

b) Bölge kurulu kararlarını uygulamak.

c) Bölge kurulu toplantılarının gündemini belirlemek ve toplantılara başkanlık etmek,

ç) Bilirkişiliğe kabul edilenlerin sicil ve listeye kayıt işlemlerini yürütmek.

d) Sicil ve listeden çıkarılmasına karar verilen bilirkişilerle ilgili işlemleri yürütmek.

e) Bilirkişilik temel ilkeleri ile etik ilkeleri ihlal ettiği iddia edilen bilirkişiler hakkında başvuru üzerine veya resen gerekli inceleme ve araştırmayı yapmak veya yaptırmak.

f) Bilirkişilere veya bilirkişilik için başvuru yapanlara ilişkin ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri ilgili kurum veya kuruluşlardan istemek, gerektiğinde ilgilileri davet etmek ve dinlemek.

g) Bölge kurulu yazı işleri müdürlüğü personelini denetlemek.

ğ) Bölge kurulunun diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmasını sağlamak.

h) Bilirkişi raporlarını belirlenen esaslar dahilinde arşivlemek.

ı) Yıllık faaliyet raporu hazırlayarak Bakanlığa sunmak.

i) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Bölge kurulu başkanı münhasıran bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirir; bölge kurulu başkanına başka bir görev verilemez.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Necati Yılmaz

Ankara

Zeynel Emre

İstanbul

"c) Bölge Kurulu toplantılarının gündemini belirlemek ve toplantılara başkanlık etmek. Kurul üyelerinden en az ikisinin imzası ile verilecek önerileri gündeme almak."

Gerekçe:

Bölge Kurulu başkanının gündemi tek başına belirlemesi dengesiz bir gidişata mahal verebileceğinden, Kurul Başkanının kurul üyelerinin görüşlerini de dikkate alması faydalı olacaktır. Ayrıca böylece Bilirkişilik müessesine ilişkin bağımsızlık tartışmalarına karşı bir adım daha atılmış olacaktır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 25

BAŞKAN – Bağımsızlık tartışmalarına karşı mı adım atılacak yoksa bağımsızlık tartışmaları mı önlenecek? Neyse gerekçe aynısını...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul buyuranlar... Reddedenler veya kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilirkişiliğe Kabul, Bilirkişilik Sicili ve Bilirkişilik Listesi

Bilirkişiliğe kabul şartları

MADDE 10- (1) Bilirkişilik faaliyetinde bulunacak gerçek kişilerde aşağıdaki şartlar aranır:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, gerçeğe aykırı bilirkişilik veya tercümanlık yapma, yalan tanıklık ve yalan yere yemin suçlarından mahkum olmamak.

b) Daha önce kendi isteği dışında bilirkişilik sicilinden çıkarılmamış olmak.

c) Disiplin yönünden meslektan veya memuriyetten çıkarılmamış ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten geçici ya da sürekli olarak yasaklanmamış olmak,

ç) Başka bir bölge kurulunun listesine kayıtlı olmamak.

d) Bilirkişilik temel eğitimi tamamlamak.

e) Bilirkişilik yapacağı uzmanlık alanında en az beş yıl fiilen çalışmış olmak ya da daha fazla çalışma süresi belirlenmiş ise bu süre kadar fiilen çalışmış olmak.

f) Meslek mensubu olarak görev yapabilmek için mevzuat tarafından aranan şartları haiz olmak ve mesleğini yapabilmek için gerekli olan uzmanlık alanını gösteren diploma, mesleki yeterlilik belgesi, uzmanlık belgesi veya benzeri belgeye sahip olmak.

g) Bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanlarına göre belirlenen yeterlilik koşullarını taşımak.

(2) Özel hukuk tüzel kişilerinin bünyesinde bilirkişi olarak çalışacak kişiler bakımından da birinci fıkradaki şartlar aranır.

(3) Daha önce yaptığı başvurusu mesleki olarak yeterli nitelikte bulunmadığı gerekçesiyle reddedilenler, bir yıl geçmedikçe yeniden bilirkişilik yapmak için başvuruda bulunamazlar.

(4) Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu ve birinci fıkradaki şartları taşıdığını belgelendirmedikçe, bilirkişilik siciline ve listesine kaydedilmez.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının (d) bendi ile (4)'üncü fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

V an

Gerekçe:

Bilirkişileri mesleklerinde uzmanlaşmış kişiler olduğu dikkate alındığında, kurulca eğitime sokulması ve bunun sonunda kendilerine sertifika verilmesi yapmış oldukları meslekle bağdaşmaz niteliktedir. Bu nedenle 6'ncı maddenin (d) fıkrasında da belirtilen nedenlerden ötürü bendin madde metninden çıkarılması gerekmektedir.

Tasarıda hukuki konularda bilirkişi ataması yapılacağının belirtildiği dikkate alındığında avukatların meslekleri ile ilgili hususlarda bilirkişilik yapamayacağı aşikâr olup bu hususun ayrıca düzenlenmesine gerek yoktur. Bu nedenle (4)'üncü fıkranın da tasarıdan çıkması gerekmektedir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının (e) bendinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

Gerekçe:

Tasarının 12'nci maddesinin (6)'ncü fıkrasındaki liste dışı görevlendirmelerde ilgililerin 10'uncu maddeye atfı yapılarak bu maddede sayılan şartları taşımasının beklenmesi durumunda örneğin, beş yıl tecrübe şartı gibi hâllerde aranan uzmanlık alanında bilirkişi temin edilemeyecektir. O sebeple özel bazı durumlarda hâkimin belirleyeceği bilirkişiler için bilirkişilik temel eğitimi alma ve uzmanlığını ibraz etmek kaydıyla 10'uncu maddenin (1) fıkrasının (e) bendinde belirtilen beş yıl tecrübe kriterinin aranmaması gerekebilecektir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 26

BAŞKAN – Oylara arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Başkanım, bakıyorsunuz “Kabul etmeyen 1 kişi, kabul edenler 5 kişi.” deyip...

BAŞKAN – Şimdi, yok, ben evvela sayıyı sayıyorum, kendileri varsa vücut diliyle evet... Bu, Adalet Komisyonuna özgü. Aşağı yukarı konumlamalar belli olduğu için geneli üzerinde veya madde müzakerelerinde vücut dili... İtiraz hâlinde de isterseniz tekrar oylayayım.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Yok, tamam.

BAŞKAN – Tamam.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Beş senedir bir aradayız.

BAŞKAN – Necati Bey, bu Komisyon 3 tane temel kanun çıkarttı, her biri 1.500 madde. Orada müthiş bir şey var, kültür oluştu, usul kültürü de oluştu.

Maddeyi okutuyorum:

Bilirkişiliğe başvuru, seçilme usulü ve sicile kayıt

MADDE 11- (1) Bilirkişiliğe başvuru, ilgilinin yerleşim yerinin veya mesleki faaliyetlerini yürüttüğü yerin bağlı olduğu bölge kuruluna ya da adli veya idari yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonuna ilgili belgeler eklenmek suretiyle yazılı olarak yapılır. Adalet komisyonlarına yapılan başvurular, bölge kuruluna gönderilir.

(2) Başvuru dilekçesine eklenmesi zorunlu belgelerin eksik olması halinde, başvuru sahibine belgeleri tamamlaması için onbeş gün süre verilir. Eksik belgelerin tamamlanması halinde bölge kurulu tarafından başvuru hakkında karar verilir.

(3) Bölge kurulu karar verirken sicile kayıt bakımından öncelikle başvuranın 10 uncu maddedeki şartları taşıyıp taşımadığını değerlendirir ve şartları taşıyanlar arasından başvuranın mesleki tecrübesini, katıldığı meslek içi eğitimleri veya uzmanlığı gösteren belgeleri dikkate alarak en liyakatli olanları seçer.

(4) Bilirkişiliğe kabul edilenler, sicile üç yıl için kaydedilir.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin (3)'üncü ve (4)'üncü fıkrasının tasarısı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

V an

Gerekçe:

Bölge kurulunun mesleki tecrübe, katıldığı meslek içi eğitimler ve uzmanlığını gösteren belgeler dikkate alınarak bilirkişiler arasında en liyakatli olanları seçeceğine dair düzenleme bilirkişilik kurumunun amacına aykırıdır. Şöyle ki, bilirkişilik kurumu kişilerin mesleki anlamda yarıştırılması amacını gütmemektedir. Her kişinin farklı uzmanlık alanı olduğunu, bilirkişiliğin bir meslek olmadığı, meslekteki uzmanlık nedeniyle buna bağlı olarak kazanılan bir sıfat olduğu dikkate alındığında hükmün tasarısı metninden çıkarılması gerekmektedir. Ayrıca bilirkişilik sicili için 3 yıllık bir kayıt süresi ön görülmesi de gereksiz bir bürokrasiye neden olacaktır. Söz konusu hüküm ile amaçlanan ne olduğu anlaşılamamıştır.

BAŞKAN – Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik sicilinin ve listesinin tutulması ile bilirkişinin görevlendirilmesi

MADDE 12- (1) Bilirkişilik sicilinde aşağıdaki hususlar ile gerekli görülen diğer bilgiler yer alır:

a) Bilirkişinin adı ve soyadı ile iletişim bilgileri.

b) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.

c) Yerleşim yeri.

ç) Mesleği.

d) Temel ve alt uzmanlık alanları.

e) Çalıştığı kurum veya kuruluşun adı.

f) Bilirkişilik temel eğitim tarihi.

g) Hazırlanan rapor sayısı.

(2) Bilirkişilik sicili, bölge kurulları ile hâkim ve Cumhuriyet savcılarının erişimine açılır.

(3) Bilirkişilik sicilinde kayıtlı kişilerin ad ve soyadları, temel ve alt uzmanlık alanları ve meslekleri gösterilmek suretiyle bölge kurulu bilirkişi listesi oluşturulur. Bu listeler alenidir.

(4) Bilirkişiler, sicile kaydolmak şartıyla yemin ederek göreve başlar.

(5) Adli, idari ve askeri yargıda görev alacak bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden görevlendirilir. Ancak kendi bölge listesinde ilgili uzmanlık alanında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 27

bilirkişi olmasına rağmen diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabilir.

(6) Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması halinde, diğer bölge kurullarının listelerinden, burada da bulunmaması halinde, 10 uncu maddedeki şartları taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir. Listelerin dışından görevlendirilen bilirkişiler, bölge kuruluna bildirilir.

(7) Yüksek mahkemelerin ilk derece mahkemesi olarak baktıkları işlerde, tüm bölge kurullarının listelerinde kayıtlı bilirkişiler arasından görevlendirme yapılabilir.

BAŞKAN – Buyurun Necati Bey.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Burada da yine şunu gördük: Aynı avukatlık mesleğine, hâkimlik mesleğine başlarken olduğu gibi toplu yemin meselesi burada gündeme gelmiş. Dolayısıyla, “Bir meslek ihdas ediliyor.” tezimiz burada da kendini gösteriyor. Her dosya bakımından yapılan yemin bu defa toplu yemine dönüştürülerek burada göreve başlarken yemin edilmek suretiyle böyle bir meslek oluşturulduğu tezinin bir kez daha kanıtlanıyor.

BAŞKAN – Gerçekten toplu yemini niye benimsiyorsunuz ki? Anlamı yok ya yemin şimdi hem vicdani kanaat dosyaya vicdani kanaat yani genel bir vicdani kanaat değil ki. Ben o yeminin doğru olmayacağını düşünüyorum.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Yanlış, toplu yemin, yemin edecek ya, ciddi olacak, yemin varsa, bir değeri varsa vicdani bir kanaatin izharı yönündeki namus sözüdür. Takdir sizin bence...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Vergi temyiz komisyonuna seçilen biz avukatlara da toplu yaptırırlar ama toplu incelemelerde fakat bu her bir dosya için ayrı ayrı yapmakta...

BAŞKAN – Kesinlikle faydalı olur. Neyse...

Ben toplu yeminin doğru olmayacağını düşünüyorum çünkü o zaman toplu kanaat, bu mahkemeye gelen bütün davalar davacı lehine rapor edilmiştir, öyle karar verildi demek gibi, yanlış o. Hocam, hukukun da şehir hurafeleri var böyle maalesef.

PROF. DR. ÖMER ULUKAPI – Usulcüyüz biz, usul ekonomisi.

BAŞKAN – Hocam vardır, doğru da.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Hocama katkı yapabilir miyiz burada Başkanım?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, şimdi bilirkişiye hâkimin vereceği hukuk usulünde yazılı olan yeminden vaz mı geçtik?

BAŞKAN – Tabii, öyle.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – O zaman toplu bir işlem yok ki burada.

BAŞKAN – Dedim ya dün eş yürürlük. Bakanımıza söyledim ya eş zamanlı yürürlük sorunu var diye, sorunlardan birisi o.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Hem toplu yemin yaptıracağız hem tek tek...

BAŞKAN – İlga var mı? Hukuk Muhakemesi Usul Kanunu'ndaki...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Sayın Başkanım, 271'inci madde HMK “Listelere kaydedilmiş kişiler arasından görevlendirilmiş olan bilirkişilere il adli yargı adalet komisyonu huzurunda, ‘Bilirkişilik görevimi sadakat ve özenle, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsız ve objektif bir biçimde yerine getireceğime, namusum, şerefim ve kutsal saydığım bütün inanç ve değerlerim üzerine yemin ederim.’ şeklindeki sözler, tekrarlatılmak suretiyle yemin verilir.”

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Toplu yemin, yeni toplu yemin.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Şu anda var, Usul Kanunu'nda var.

BAŞKAN – Doğru değil, bakın, arkadaşlar, yasama organı bir kanun çıkarırken bağlı olduğu 2 rota var. Bir, Anayasa'ya aykırı düzenleme yapamaz, Anayasa madde 11. Anayasa'nın üstünlüğünden burada. İki: Yerindelik mülahazalarını göz önüne alır. Hatta başka kanun da emsal olmaz, kanun da olmaz efendim. Yasama organı sorunu yeniden görüşür ve ben genel yeminin doğru olmadığını düşünüyorum çünkü vicdani karar...

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR – Yapmış.

BAŞKAN – Efendim, hayır olabilir ama bana şey etmiyor yani. Davanın ciddiyeti, davanın somut... Çünkü dava hareketi bir soyut hareket değil, somut; o somutun delilinde yemin edecek. Neyse...

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Bir katkı yapmak istiyorum Hocamın ifadesine, dedi ki: “Usul ekonomisi açısından bunu yapıyoruz.”

BAŞKAN – Olmaz efendim, vicdan ekonomisi bu ya.

NECATİ YILMAZ (Ankara) – O zaman şöyle bir şey yapabiliriz: Toplu davaları da toplu hükme bağlayabiliriz ama toplulaştırma, toptan bakma totaliter anlayışların yansımasıdır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değerli arkadaşlar, az önce de herhâlde Necati Bey söylemişti, bence belki bugün ama belki yarın bir gün bu hukuk usulündeki veya cezadaki yemin kavramını yeniden tartışalım.

BAŞKAN – Ha, olabilir bu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yemin ile bir davayı çözdüğünü söyleyen hâkim, savcı, avukat kaç kişi, kaç tane olay oldu? Şu yemini ya toptan kaldıralım ya da bir insanın kutsalı neyse o kutsalın üzerine yemin edecek bir müessese getirelim yoksa bu yemin sadece hem kesin delil hem de hiçbir işe yaramıyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 28

BAŞKAN – Neyse...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ona da katılıyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu yemini bir gün tartışalım.

BAŞKAN – Anayasa Uzlaşma Komisyonunda biz anayasal yemini - cumhurbaşkanı yemini, milletvekili yemini filan- kendi kutsalları doğrultusunda yemin etmesi şeklinde şey ettik. Yemine inanmıyor olabilir, kutsalı olabilir, ateist olur, o doğrultuda yemin eder. Oy birliğiyle geçti Anayasa Uzlaşma Komisyonunda 2011 yılında.

Efendim, bir de şu var arkadaşlar bakın: Falanca kanunda var. Suimisal emsal olmaz. Sadece bu kural evrenseldir ve olaylara ilişkin değildir, normlara da ilişkindir, hatta tanzim edildiği dönemde o kural doğru algılanıyor olabilir, hukuk kültürü, zihniyet, paradigmlar öyle değişir ki yanlışlık ortaya çıkar. Onun için, kanun mevacındaki suimisal de Adalet Komisyonu için emsal teşkil etmez.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Bu yeminle ilgili ben de iki cümle söyleyeyim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, aslında yani burada, bu yeminin olmasını ben çok garip karşılamıyorum. Neden? Çünkü tasarının ruhu bir meslek oluşturmaya yönelik.

BAŞKAN – Ya söz söylemek için söz söylüyorsun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Yani tasarının ruhu bir meslek oluşturmaya yönelik olduğu için burada bu yeminin olması da çok doğal.

BAŞKAN – Sen de kışpetli pehlivanlara benzedin bugün yani.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Mesleğe başlarken, mesela avukatlığa başlarken yemin ediyoruz, doktorluğa başlarken yemin ediyoruz, o nedenle uygundur.

BAŞKAN – Hâkimim, buyurun.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL - Sayın Başkanın nezdinde tüm Komisyon üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Ben istisna fıkrasına ilişkin bir tereddüdümüzü arz etmek istiyorum, altıncı fıkra. AYİM temsilcisiyim ben, AYİM’de bilirkişi olarak biz öncelikle hesap bilirkişisi, tıbbi bilirkişisi ve derslerle ilgili konularda bilirkişilere başvuruyoruz. Eğer sürelerle ilgili bir kısıtlama getirilirse yani (e) bendi olmaksızın böyle bir kısıtlama getirilirse biz bilirkişi bulamama ihtimaliyle karşılaşırız. Yani şöyle arz edeyim: Genel kural ve istisnaların toplamı ve bütün uygulamaları kapsamı gerekiyor yani genel kural düzenlenmiş, istisna düzenlenmiş ancak genel kural ve istisnalar toplandığı hâlde biz yine bilirkişiyi bulamama ihtimaliyle karşılaşırız. Yani (e) bendinin de bu istisna fıkrasına eklenmesini arz ediyoruz Başkanım.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Ona ilişkin bir önerge var.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

HÂKİM ALBAY YUNUS YILMAZ – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de 12’nci maddenin altıncı fıkrasıyla ilgili askerî mahkemeler yönünden, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi temsilcimiz onlar yönünden bir değerlendirme yaptı. Burada da alt komisyonunda –teşekkür ediyoruz- bununla ilgili 10’uncu maddenin (ç) ve (d) bentleri istisna olarak konu ancak (e) bendinde de bizim askerî mahkemelerde özellikle psikiyatri uzmanlarıyla ilgili bu beş yıllık koşulu sağlamada sıkıntı yaşanacak. Şöyle ki: Askerî mahkemeler, bilindiği üzere her ilde her yerde yok. Örnek veriyorum, Erzurum’da veya Diyarbakır askerî hastanelerinde psikiyatri uzmanlarımız var. Malumunuz askerî doktorlar yani psikiyatri uzmanları, Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği’ni dikkate alarak özellikle firar, izin tecavüzü gibi suçlarda askerlerin tutuklu olarak yargılandığı veya tutuksuz olarak yargılandığı davalarda askerliğe elverişlilik yönünden adli gözlem altına alınması gereken durumlarda bu beş yıllık uzmanlık alanında beş yıllık çalışma şartını sağlayan psikiyatri uzmanı bulamadığımız zaman bunların Ankara GATA’ya sevkî söz konusu olacak, bu konuda büyük sıkıntı yaşanacak. Bu beş yıllık süre de 10’uncu maddenin (e) bendine bir istisna olarak eklenirse bu uygulamada sıkıntıyla karşılaşmayız diye düşünüyoruz.

Saygılar sunuyorum.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – V ar.

BAŞKAN – O da var, hâkimim o da var.

HÂKİM ALBAY YUNUS YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin tasarî metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Bedia Özgökçe Ertan

V an

Bilirkişilerin kendi ilgi alanlarında uzmanlaşmış kişiler olduğu dikkate alınarak eğitilmeleri mümkün olmayacağından hükmün madde metninden çıkarılması gerekmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 29

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas numaralı Tasarı'nın 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "(ç) ve (d)" ibaresinin "(ç), (d) ve (e)" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya

Afyonkarahisar

Gerekçe:

Yargı mercilerinin ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanında bulunduğu yer bölge kurulunun veya diğer bölge kurullarının listelerinde bilirkişi bulunmaması hâlinde liste dışından görevlendirme yapılabilecektir. Önergeyle yapılan değişiklikle beş yıl fiilen kendi alanında çalışmış olmak şartı liste dışından görevlendirilecek bilirkişiler bakımından aranmayacaktır.

BAŞKAN – Tamam, karşılıyor değil mi askerî hâkimler? Tamam, karşılıyor, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

Bilirkişilik sicilinden ve listesinden çıkarılma

MADDE 13- (1) Bilirkişiler, aşağıdaki şartlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

a) Bilirkişiliğe kabul şartlarının kaybedilmesi veya sicile kabul tarihinde gerekli şartların bulunmadığının sonradan tespit edilmesi.

b) Kanuni bir sebep olmaksızın bilirkişilik yapmaktan kaçınılması veya raporun belirlenen süre içinde mazeretsiz olarak verilmemesi.

c) Bilirkişilik görevi ve bu görevin gerektirdiği etik ilkelerle bağdaşmayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranışlarda bulunulması.

ç) 3 üncü maddede belirtilen temel ilkelere aykırı olarak bilirkişilik faaliyetinde bulunulması.

d) Bölge Kurulu tarafından yapılacak performans değerlendirmeleri sonucunda yeterli bulunulmaması.

e) Bilirkişilik yetki belgesinin süresi dolmasına rağmen süresi içerisinde yenileme talebinde bulunulmaması.

f) Bilirkişinin sicilden çıkarılmayı talep etmesi.

(2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteliğine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin tasarısı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Maddenin (d) bendinde bilirkişinin performans değerlendirmesi sonucunda yetersiz bulunması hâlinde sicilden çıkarılması öngörülmüştür ancak bu, kıstas nesnelliği ile ilgili şüphe barındırmaktadır. Zira bölge kurullarının üyeleri içerisinde bilirkişilerin mesleki yeterliliğini ölçebilecek bir üye bulunmamakta, kurulun tamamı hâkim ve savcılardan oluşmaktadır. Bu durum, adil yargılanma hakkını ve bilirkişilerin bağımsızlığını olumsuz etkileyecek bir düzenlemedir. Bu nedenle hükmün tasarısı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde reddedilmemiştir eşit kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

Denetim ve inceleme

MADDE 14- (1) Bilirkişiler, göreviyle ilgili tutum ve davranışlarının veya hazırladıkları raporların ilgili mevzuata uygunluğu bakımından bölge kurulları tarafından resen veya şikâyet üzerine denetlenir.

(2) Hâkim veya Cumhuriyet savcıları, görevlendirdiği bilirkişinin göreviyle ilgili tutum ve davranışlarının veya hazırladığı raporun mevzuata uygun olmadığına ilişkin kanaat edinmesi durumunda, bu hususu bölge kuruluna bildirir.

(3) Bölge Kurulu yaptığı inceleme sırasında yargı mercilerinden, kamu kurum ve kuruluşlarından, meslek odalarından, özel hukuk tüzel kişilerinden ve gerçek kişilerden şikâyet konusuyla ilgili bilgi ve belge talep edebilir. İlgililerce bu talebin yerine getirilmesi zorunludur.

(4) Bilirkişilik sicili ve listesinde kayıtlı olmayıp da 12 nci maddenin altıncı fıkrası uyarınca görevlendirilenler ile listeye kaydolmaktan muaf tutulanlar, 3 üncü maddede belirtilen temel ilkeler ile etik ilkelere aykırı olarak bilirkişilik faaliyetinde bulunduklarının tespit edilmesi hâlinde, bölge kurulu kararıyla bilirkişilik yapmaktan yasaklanabilir. Bu karar, ilan edilmek üzere Daire Başkanlığına bildirilir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 30

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas numaralı Tasarının 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ilgili mevzuata" ibaresinin "birlikçilik mevzuatına", ikinci fıkrasında yer alan "mevzuata" ibaresinin "birlikçilik mevzuatına", üçüncü fıkrasında yer alan "şikâyet" ibaresinin "inceleme" şeklinde değiştirilmesini ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkrasının eklenmesini, fıkra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(3) Bölge kurulları, birlikçi raporlarını özel veya teknik bilgi yönünden denetleyemez."

Serap Yaşar
İstanbul

Gerekçe:

Bölge kurulları birlikçileri ve birlikçi raporlarını idari yönden denetleyecek, birlikçi raporlarında yer alan özel ve teknik bilginin yeterliliği konusunda esas yönünden herhangi bir denetim ve inceleme yapamayacaktır. Bölge kurulları tarafından yapılan idari denetim sonucunda, birlikçilik mevzuatında belirlenen süre şartına uyulmaması gibi ilke ve yükümlülükler aykırı davranıldığından tespiti hâlinde Kanunda öngörülen müeyyideler uygulanacaktır. Bu hususun açıklığa kavuşturulması amacıyla önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Buyurun söz mü var?

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL – Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL – Başkanım, önergeyle bizim alt komisyonda dile getirdiğimiz birtakım sıkıntılar önemli ölçüde giderilmiş olmakla birlikte tek bir husus tehlike oluşturuyor bizde. "Birlikçilik mevzuatı" ibaresi eklenmiş. Birlikçilik mevzuatı sadece birlikçilik kanunu kapsamında mı değerlendirilecek? Yoksa hem HMUK'da hem CMK'da birlikçiliğe ilişkin hususları düzenleyen hükümler var. Eğer bu hususlarla birlikte düzenlenirse yetkili mahkeme konusunda tereddütler yaşanabilecek çünkü yargılamayı yerine getiren mahkemenin birtakım yetkileri var. Mesela tarafsızlığa ilişkin önemli bir sebep. Birlikçinin reddi konusunda ilgili mahkeme bu konuda karar veriyor ama aynı zamanda birlikçilik kanununa göre şikâyet konusu olabiliyor.

BAŞKAN – Bu nedir? Birlikçilik mevzuatı diye bir kavram yok bizde ya. Yok öyle bir şey ya. İhtisas alanının hukuku var yani hangi alanda birlikçilik yapıyorsa onun hukuku var ama birlikçilik hukuku diye bir hukuk yok. Birlikçinin usulü var yani o şey edilmiş değil. Usulün bir paragrafı. Ne diyorsunuz?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – "Mevzuata" diyelim.

BAŞKAN – "Mevzuata" mı diyelim. Olur o.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Sayın Başkanım, mevcut düzenlemede ilgili mevzuat kavramı var. Alt komisyon çalışmalarında bu ilgili mevzuat kavramı biraz muğlak ve geniş bulundu, hatta bunların işte teknik değerlendirmelerinin de...

BAŞKAN – Ya, ilgili mevzuat hiç muğlak değil, hiç de teknik değil. O alanın ilgili mevzuatı neyse o.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Bunu biraz daha somutlaştırmak amacıyla...

BAŞKAN – Birlikçilik mevzuatı diye bir şey olmaz ki. Belirsiz bir kavram ya.

NECATİ YILMAZ (Ankara) - İlgili mevzuat içine alır.

BAŞKAN – İlgili mevzuat denir ya, ilgili mevzuat.

ADALET BAKAN YARDIMCISI BİLAL UÇAR – Sayın Başkanım, birlikçilik kanunu çıkarıyoruz, birlikçilik mevzuatı...

BAŞKAN – Ya, birlikçilik mevzuatının neyine aykırı olacak? İlgili mevzuat deyince usul kanunu da çıkar, maddi de çıkar, vesaire...

Şimdi, Ekrem Bey, birinci fıkra bölümünü çıkarıyoruz, diğeri devam ediyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Tamam yani mevcuttaki gibi kalabilir, biz ısrarcı değiliz, biz tartışmalar neticesinde böyle söylüyoruz.

BAŞKAN - O zaman yeniden okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas numaralı tasarının 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "şikâyet" ibaresinin "inceleme" şeklinde değiştirilmesini ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, fıkra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(3) Bölge kurulları, birlikçi raporlarını özel veya teknik bilgi yönünden denetleyemez."

Ali Özkaya

Serap Yaşar

Afyonkarahisar

İstanbul

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 31

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – 15'inci maddeyi de oylayalım.

BAŞKAN – Yok, sorunlu o. Bilirkişi raporuyla ilgili özel itiraz mekanizması getiriyorsunuz, davalar kitlenir ya. Ya sanki bir masada oturuyor birisi “Yaz kardeşim, 5, 6, ha 2 daha ekleyelim 8, 3 çıkaralım 5.” Öyle kolay değil o.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, arkadaşlar, 15'inci maddede bir kurula bilirkişi olarak yazılıp yazılmamaya ilgili itirazların çıkarılma, devam etme, geçici durdurma bunlar dava konusu olmalı, onda hiçbir sorun yok ama raporun şekli bile olsa maalesef -yıllarca avukatlık yaptık- avukat arkadaşlarımız davayı uzatmak için yeni bir müessese icat ederler, her bir bilirkişi raporu için idare mahkemesine dava, bir hâkim bekletici mesele yapar, diğer hâkim bekletici mesele yapmaz. Yani bunu doğru düzenlememiz lazım. Yani bunu iyi tartışalım.

BAŞKAN – Bu bir usulü obstrüksiyon maddesidir ve haksız olan kişinin eline bir silah verirsiniz, silah verilmemesi gereken kişiyiz.

Arkadaşlar saat 15.00'e kadar toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.22

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.07

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Serap YAŞAR (İstanbul)

KÂTİP: Adnan BOYNUKARA (Adıyaman)

BAŞKAN – Arkadaşlar, oturumu açıyorum.

Başarılar diliyorum.

15'inci maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İtiraz ve dava hakkı

MADDE 15- (1) Bölge kurulu kararlarına karşı, kararın tebliğ veya ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde kararı veren bölge kuruluna itiraz edilir. Bölge kurulunun itirazın reddi kararına karşı yetkili idare mahkemesine dava açılabilir.

BAŞKAN – Söz talebi var mı?

Ali Bey, senin bir noktânazarın vardı.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şahsi olarak buradaki düşüncem, bunun yargılamayı uzatmaya matuf algıya müsait olduğu. Ben arada arkadaşlarımızla da görüştüm, inşallah, ya “Bu, dava bekletici mesele yapılmaz.” diye açık bir hüküm koymak veya bunu toptan değiştirmekle ilgili bir düşüncemiz var, Genel Kurul aşamasında bunu mutlaka yasalaştıralım. Bu beyanla birlikte maddeyi bu hâliyle kabul edelim ama her hâlûkârda yargılamayı aksatmayacak, uzatmayacak ve yeni ihtilaflar kaynağı hâline getirmeyecek şekilde düzenlememiz gerekiyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Öncesini düzenlemek lazım, 14'üncü maddeyi. Asıl önemli olan orası, orada bilirkişi raporu eğer taraflar tarafından bölge kuruluna şikâyet edilecekse o zaman şikâyet edilmeyen tek bir bilirkişi raporu olmaz. Bütün dosyalar bölge kuruluna gider ve hem yargılamanın uzamasına neden olur hem de bölge kurulları bu işin içinden çıkamaz. İtiraz ve dava hakkından ziyade, asıl Genel Kurulda çalışılması gereken konu... Orada belki sadece hâkime bırakılabilir bu. Hâkim önüne gelen bilirkişi raporunun şekle uygun olmadığını, bilirkişilik mevzuatına uygun olmadığını görürse bölge kuruluna o şikâyet etsin, taraflar olursa bu sefer, bütün dosyalar oradan geçer, dolayısıyla, bu, yargılamanın da uzamasına neden olur.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Taraflara vermediğiniz zaman hiç işlemez.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bir de şöyle olur: “Bekletici mesele yapmaz.” diyoruz, mecburen yapacak. Yapmadığı takdirde, diyelim ki davayı sonuçlandırdı, bir taraftan da itiraz edilmiş rapor var bölge kurulunda, dolayısıyla, dava bitti ama bölge kurulundaki raporla ilgili, bölge kurulu “Bu rapor uygun değildir.” diye karar verdiği zaman Yargıtaydan da kesinleşmiş bir dava ve...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bu sefer, yargılamanın yenilenmesi sebebi olur.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yargılamanın yenilenmesi sebebi olabilir o zaman.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, yanlış bir yoldayız. Yargılama felsefesine hâkim olmak lazım. Davanın horozu da, davanın beyni de, davanın ruhu da hâkimdir. Bilirkişiliğin işleyişini, ilkesel olarak, form olarak işleyişini düzenleyebiliriz, o konuda sonuca etkili olmayan içtihat ve prensiplerin ortaya çıkması için böyle bir yöntem geliştirebiliriz ama hâkimin dışında, diyelim ki o kurul böyle bir karar verdi, hâkimi nasıl bağlar ya? Bir yargılama sürüyor, hâkim orada 10 defa da esas... Esas ne demek? Gerekmesi hâlinde üç defa inceleme yapabilir demek. Yani siz davaya müessir olan kararı, davada bağımsız, tarafsız bir hâkimin dışında -o da tarafsız olabilir, o da bağımsız olabilir- bir organa havale ettiğinizde davayı amipleştirirsiniz, bölersiniz. Bunu kesinlikle yargılama felsefesi bakımından gözden geçirmek lazım. Biz diyoruz ki: Süratle bitsin, adil yargılama, hakka seri şekilde, en iyi şekilde erişelim ama burada ne yapacak hâkim? Sevgili kardeşim, zaten itirazlar uzatıyor, bir de bu mekanizma; bir, iki... Dava hakkını tanıyoruz tamam, bir defa itiraz ediliyor, itiraz edilebilir olur, bir mecburi itiraz sistemimiz yok, itiraz edilebilir olur. İki: İtirazın reddi hâlinde dava hakkı tanıyoruz. E, dava tek taraflı değil ki, üç taraf var, dört taraf var, beş taraf var. O itirazın reddi öbürünün aleyhine olur, onun da yargı hakkı var, Anayasa'nın 114'üncü maddesi. Yani, bu iki maddeyi tamam, ben oyluyorum arkadaşlar ama şu iki maddeyi lütfen -şu andaki izahlar bizim önümüzü tıkar- yargılama felsefesi ve yargılama süjeleri ve davanın ve hâkimin istiklali prensipleri içerisinde yeniden gözden geçirmek lazım. Bir organ ihdas ediyoruz, tıkanırız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 33

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, sistemi tıkar burada.

BAŞKAN – Tıkar, sistemi tıkar.

Buyurun Hilmiçim.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Başkanım, benim anladığım kadarıyla bu yasa düzenlenirken bölge kurulu kararlarına karşı itiraz yolunda kastedilen yani amaçlanan, sicile kayıt ve sicilden terkle ilgili kısımla ilgili...

BAŞKAN – Sınırla o zaman kardeşim.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) - ...bir düzenleme yapılmak istenmiş gibi ama Yılmaz Bey de söyledi (14/1) ilgili mevzuata uygunluğu bakımından bölge kurulları tarafından resen ve şikâyet üzerine denetlenebilir. Bu, uygulamada, meslektaşlarımız doğal olarak... Çünkü bunu yapmamak bir nevi avukatlık mesleğinde görevini ihmal olarak değerlendirilecek. Bir bilirkişi raporuna haklı veya haksız bir sebeple bölge kuruluna itiraz edilebilir. Eğer bu itiraz üzerine... 15'inci maddede bu noktada da bir sıkıntı var, "Kararlarına karşı kararın tebliği ve ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde kararı veren bölge kuruluna itiraz edilir. Bölge kurulunun itirazın reddi kararına karşı yetkili idare mahkemesine dava açılabilir." Şimdi, ben itiraz ettim avukat olarak, kabul etti itirazımı, bu defa karşı tarafın hakkının ihlali var. Bu noktada bir çelişki var. Bu noktaya "Bekletici mesele yapılamaz." diye öneri getirmemiz de çözüm değil. Ben mahkemeye gittim, yargılama bitti, Yargıtaydayken bilirkişi raporunun usulüne uygun bir bilirkişi raporu olmadığı şeklinde bir karar verirse yargıya güveni sarsarsınız. Bu noktada sıkıntı var, (14/1) ile 15'i tekrar bir değerlendirmemiz lazım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – (14/1) metinden çıkarılırsa belki sorun çözülebilir.

BAŞKAN – Bilemiyorum, onu çalışsın arkadaşlar, acil bir hüküm vermeyelim ama bunu çalışsın.

Buyurun Muratçığım.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Başkanım, şimdi, burada bilirkişi raporları dosya içerisinde, derdest davada delil niteliğinde olan ve tarafsız, bağımsız, dosyaya bakmakla görevli olan hâkim tarafından değerlendirilmesi gereken bir durum, bir delil. Şimdi, bunu ayrıca bağımsız bir kurula tekrar değerlendirme, itiraz yolunu açma hukuk usulünde bambaşka bir usulü, bambaşka bir yöntemi geliştirir ve bu tamamen süreci tıkar. Yani şimdi, önüne gelmiş, hâkim olarak keşif deliline başvurdu, keşfe gitti ya da keşfe gitmedi bilirkişiye başvurdu, bilirkişi raporunu aldı, bunun tamamen takdir hakkı, değerlendirmesi, olumlu ya da olumsuz bütün unsurlarıyla, usulüyle, yazılmasıyla, kanaatiyle, neticesiyle takdir hakkı hâkime ait bir şeydir yani bunu tekrar burada ayrıca bir itiraza bağlamak... Yani, ben bu iki maddenin de... Yani, tamam, hak arama hürriyeti açısından değerlendirilebilir belki ama burada şu anlamda buraya derç edilmiş olmasını, burada yer alıyor olmasını anlayamadım. Tutum ve davranışlarının veya hazırladıkları raporların ilgili mevzuata uygunluğu... Bu tamamen raporun içine girmeyi, raporda ne yazıyorsa baştan aşağıya yeniden değerlendirmeyi ve bir kanaat ortaya koymayı gerektiren yargılama sürecidir. O zaman dava içinde bir dava daha, bir dava daha ortaya çıkar ki bu sürdürülebilir bir şey değildir. Yani, bunun bence tamamen maddeden çıkarılması lazım.

BAŞKAN - Arkadaşlar, çalışsın.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) - Sevgili Başkanım, bununla ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) - Bu konudaki sizin de, değerli arkadaşların söylediği fikirlere de katılıyorum. Biz bilirkişilik kurumunun sakinlerinden bahsederken, geçmişte yaşananlardan, hâkimin yerine geçip bilirkişi kararlarına dayanarak raporlar verildiğinden bahsediyoruz. Şimdi, bu sistemle onun da daha ötesine geçip yargıyı tıkayan, yargıyı kendisine bağıllıkla, oradan gelecek karar göre, rapora göre karar vermesini gerektiren bir sürece gidilir. Tıkar yani.

BAŞKAN - Bitmez kardeşim ya. Ya idare mahkemesinde bir davanın bitme sürecini bana anlatın.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Beş yıl.

BAŞKAN - On dört yıl ya ne alakası var?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - En az beş yıl.

BAŞKAN - On dokuz yıl idari yargıda... Gerçi şimdi geçti, usulü düzenledik ama. Ne demek ya? Bir davanın kendi doğal süresi var beş yıl, bir de tashih kararı, ıvırı zıvrığı, beş yıl da öyle, on yıl.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) - Yapılış amacı farklı hükümler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Saygıdeğer arkadaşlar, burada hepimizin eleştirileri doğru. Az önce biz arada da Bakanımızla, arkadaşlarla görüştük. Ciddi bir sorun var. Bu sorunu mutlaka Genel Kurul safhasında çözeceğiz. Bu şekilde kabul edelim, Genel Kurul safhasında çözüyoruz.

BAŞKAN - Tamam. Şu anda oyluyorum. Hatta bunu not da aldım. Hayır, yani, eğer siz -formülü hazırlayıcı arkadaşlar buradaysa- bir çalışmayla bitirinceye kadar bir formülle gelebilerseniz o da olur. Oylamayım, iki maddeyi oylamayım. Öbürünü tekriri müzakere yaparım, oyladığım maddeyi yenilerim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Biraz daha detaylı çalışalım Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 34

BAŞKAN - Çalışın efendim, öyle kolay değil. Sen bir şeyi, bir mahkemeyi başka idari yargıya gönderiyorsun. Ya zaten zamanında adil yargılama ihlali, o hakkın ihlali süre, en fazla ihlal orada. Bir süre, bir davaya iki süre.

Evet...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Bu hâlde kabul edelim, şey yapalım Başkanım.

BAŞKAN - Tamam. Bu da doğru değil Aliciğim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Değil, doğru.

BAŞKAN - Bu da doğru değil yani bu da doğru değil ama şeyimiz var. Neyse ama şey edeceğiz. Ve bana...

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) - Bu işi niye Genel Kurula bırakalım?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Aksamaması açısından yani...

BAŞKAN - Tabii, tabii. Bu da doğru değil ama zaruret...

Evet, peki, arkadaşlar, önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Bilirkişilik Kanun Tasarısı"nın 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Zeynel Emre

İstanbul

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Necati Yılmaz

Ankara

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

" (1) Bölge Kurulu kararlarına karşı, kararın tebliğ veya ilan tarihinden itibaren on beş gün içinde Danışma Üst Kurulu'na itiraz edilir. Danışma Üst Kurulu tarafından otuz gün içinde karar verilmemesi durumunda bu sürenin bitiminden; itirazın reddedilmesi halinde ise ret kararının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine dava açılabilir.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Teklifimizle yetkilerin devredildiği Danışma Üst Kurulu, ihtilaf durumlarında da yetkiyi uhdesinde bulundurarak bilirkişilik faaliyetlerinde tartışmaya ve şaibeye mahal verilmeden mağduriyetlerin giderilmesinde de sorumluluk alacaktır.

BAŞKAN - Cemal, herhâlde sen hazırladın değil mi bu metni, önergeyi?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Yok, Zeynel Bey'le şey yaptık ama...

BAŞKAN - Müşterek hazırladınız da kaleme...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Zeynel hazırladı.

BAŞKAN - Zeynel hazırladı. Ya, gerekçede "şaibe" olmaz arkadaşlar ya. Adalet Komisyonunda bir Bilirkişi Kanunu Tasarısı'nda verilen şeyde... Olur, öbürü var, güzel de ölçülülük, kozmik ölçüt...

Evet, ben oylayım mı, bir şey mi söyleyeceksiniz Hocam?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Bir cümle söyleyeceğim, şeye katkı olsun.

BAŞKAN - Buyurun Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Şimdi, eğer böyle bir sorun ortadaysa, değişikliği de ayrıntılı yapmakta güçlük çekiliyorsa bir yardımcı olması hasebiyle...

Mesela itiraz hakkı belli bir süreye bağlanır. İdari dava da aynı Memurların Yargılanmasına Dair 4483 sayılı Yasa'da olduğu gibi idari yargılama incelemesi de belli bir süreyle kayıtlanabilir. Yani, der ki: "İdare mahkemesi on beş gün içinde karar verir."

BAŞKAN - Hocam, onlar...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hiçbir işe yaramıyor.

BAŞKAN - Hocam, yargılama hukukunda o süreler...

İdare hukukçusu var herhâlde burada, Danıştaycı var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hiçbir sonuca etkisi yok.

BAŞKAN - Evet, arkadaşlar...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - 24' üncü Dönemde ivedi yargılama usulüne dair böyle çok kavgalı, dövüşlü bir şey çıkarmıştık. Ne oldu? Bir sürü şey yazdık oraya.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) - Şimdi, uygulamada şöyle olur: Bu tüm bilirkişi raporlarına itiraz edilir.

BAŞKAN - Evet, evet.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) - Yani, doğal olarak, her hâlükârda buna itiraz edilir. Bunun altından kalkamazsın.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Hayır, şu da var: İdari yargıda da tekrar bilirkişiliğe müracaat edeceksin.

BAŞKAN - O da olur ya, o da olur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 35

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - İdari yargıyı tamamiyle felç ederiz.

BAŞKAN - Arkadaşlar, kamu hukukunda "süre aşımı" diyorlar, kamu düzeniyle ilgili. Kamu hukukunda süre aşımı veya sükutu hak niteliğinde olmayan süreler düzen süreleridir. İhlali, bir müeyyide, bir yaptırım doğurmaz. Hayırlısı.

Hocam, iyi çalışmak lazım, bu şeyde büyük problemler doğar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 15'inci maddesinin aşağıda belirtildiği şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

"(1) Bölge kurulu kararlarına karşı, kararın tebliğ veya ilan tarihinden itibaren onbeş gün içinde bilirkişilik daire başkanlığına itiraz edilir. Daire başkanlığı tarafından otuz gün içinde karar verilmemesi durumunda bu sürenin bitiminden; itirazın reddedilmesi halinde ise ret kararının tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde yetkili idare mahkemesine dava açılabilir."

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Bölge kurulunun vermiş olduğu karara karşı tekrar bölge kuruluna itirazda bulunmanın uygulamada hiçbir faydası olmayacağı gibi süreci uzatması anlamında zararı söz konusu olacaktır. Bu nedenle karara itirazın daire başkanlığınca incelenmesi daha yerinde olacaktır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda altmış gün olarak belirlenen dava süresine ilişkin esasa Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nda da uyulması gerekmektedir. Bu nedenle otuz gün olarak belirlenen sürenin altmış güne çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, geliştireceğiniz model davanın herhangi bir işlemiyle, süreciyle ilgili olmamalı. Çok önemli, bekleyiş sorun olur, olmamalı. Orada bu kurulun -regülasyon veya bağımlı regülasyon kurumu- ilke kararlarının, vesairenin, iç işleyişinin esas alınması lazım, onun dışında taşma olursa olmaz o yani kazandan kazan doğurmak olur bu, şey olmaz. Adil yargılanma hakkının açıkça ihlalidir. Kendimize kurşun atmış oluruz.

Evet, peki, maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Genel Kurulda emprevizyon, gözden geçirilmesi kayıt ve şartıyla, yüksek heyetçe, karşı oyla kabul edilmiştir.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Ben bir söz alabilir miyim? Maddelerle ilgili değil ama...

BAŞKAN - Kabul edildi. Öbür maddeye geçeyim, ilk sözü sana vereyim.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Tamam.

BAŞKAN - 16'ncı maddeyi okutuyorum:

"Huzur hakkı ve kurulların ihtiyaçlarının karşılanması

MADDE 16- (1) Danışma Kurulu üyelerine, her toplantı için (2250) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunan tutarda huzur hakkı veya huzur ücreti ödenir."

BAŞKAN - Ya huzur hakkı, huzur ücreti... "Veya" olmaz kanunda. Bir terim benimseyin arkadaşlar ya.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK - Birisi memurlar, birisi kamu görevlileri dışında. Zaten tüm kanunlarda bu bir sistematik Başkanım.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Doğru, önceki...

BAŞKAN - Yok, ağabey, yok ya, haktır o da ya.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Memur için ama o terim kullanılıyor. O zaman terim şey yapıyor.

BAŞKAN - Anladım, neyse, idare hukukuna bereket ki şey yapmadım yani biraz el atsaydı böyle iş olmazdı.

Buyurun.

"(2) Bölge kurulu üyelerine, ayda dört toplantıyı geçmemek üzere her toplantı için (2250) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunan tutarda huzur hakkı ödenir."

BAŞKAN - Peki, ne verilecek burada? Burada "huzur hakkı veya" yok. Nasıl oluyor? Benim sözüme geldiniz. Bir fıkrayı birisi yazmış, bir fıkrayı birisi yazmış, onun için.

Neyse, evet, buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, ön yargılı gördün bu kanunu.

BAŞKAN - Yok ağabey, ön yargı olur mu ya?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 36

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Başkan, burada bir uyarı: Şimdi, isterseniz zapta geçsin. Burada "huzur hakkı" deniliyor ya, avukatların da bu bölge kurulunda temsiline ilişkin bir görüş öne çıkmıştı. "Bu hususta çalışalım." dedik.

BAŞKAN - Kabul edilmediği için...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Kabul edilmedi ama bu zapta bu şekilde... Tutanaklara Genel Kurulda düzeltilerek geçti. Orada bu getirilirse bu unutulmasın, bir daha, bir daha iş olmasın. Huzur ücretini de buraya dâhil edelim.

BAŞKAN - Evet, tamam, devam edin.

"(3) Kurulan bilim komisyonu üyelerinden, öğretim elemanları ile uhdesinde kamu görevi bulunmayanlara ayda dördü geçmemek üzere fiilen görev yapılan her gün için (2250) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak tutarda huzur hakkı veya huzur ücreti ödenir.

(4) Bakanlık, Danışma Kurulu, bölge kurulu ve bilim komisyonu toplantılarına başka bir mahalden gelerek katılan üyelerin gündelik, yol gideri, konaklama ve diğer zorunlu giderleri, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenir.

(5) Kurulların ve bilim komisyonunun ihtiyaçlarına yönelik harcamalar ile ödenecek huzur hakları ve huzur ücretleri Bakanlık bütçesinden karşılanır."

BAŞKAN - Evet, söz yok.

Buyurun Cemal Bey.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Maddeyle ilgili değil ama...

BAŞKAN - Tabii, tabii. Onun için söz yok dedim zaten.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Şimdi, benim Ali Bey'e de çok büyük sevgim, saygım vardır. Ama bu kadar önemli -hemen hemen hepimiz avukatlıktan geliyoruz- hukuk âlemini bu kadar yakından etkileyecek bir konuda yeterli hazırlığın yapılmadığını görüyoruz.

Şimdi, burada üstünde uzlaşamadığımız ya da kanunun sakıncalı, gerçekten hukuk nosyonuna çok uygun olmayacak maddeleriyle ilgili de iktidar partisi temsilcisi diyor ki: "Biz bunu çalışalım, Genel Kurula getirelim." O zaman biz ne iş yapıyoruz?

Şimdi, buradaki maddelerde üç muhalefet partisinin her madde üstünde, sizin de engin hoşgörünüzle uzunca bir süre konuşma, fikirleri paylaşma imkânı var ama Genel Kurulda getirilecek bir değişiklik önergesinde sadece önergeyi getirenin beş dakikalık bir konuşma hakkı var ve önergeler de yöntem olarak madde görüşülmeden hemen önce verildiğinden biz muhalefet partileri bunları gereği gibi inceleme imkânından yoksunuz.

Bakın, biz daha 16'ncı maddedeyiz, daha çok madde var. Bakanlık biraz daha fazla çalışsın, önergeyi getirecek sahipler biraz daha fazla çalışsın ama biz burada bu kanunu bitirmeden önce tekririmüzakere yoluyla bunlara dönelim. Biz muhalefet partilerinin de görüşlerini tam olarak yapalım. Yani katılacak...

BAŞKAN - Bir engel yok.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Bakın, 3'üncü kez söylüyorum. Yani, daha önce 2 kez Sayın Mehmet Gökdağ söyledi, ben Genel Kurulda da söylemişim, bu bizim "fişleme yasası" dediğimiz Kişisel Veriler Kanunu'nda biz bağrım bağrım bağrındık, dedik ki: "Bakın, yanlış yapıyorsunuz. İki ay sonra bir daha yapacaksınız. Avrupa Birliği böyle yapacak." diye.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Siz George Orwell'i anlatmıştınız Genel Kurulda.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Hayır, sana Orwell'in o konusuyla ilgili eğer bir iz bırakabiliysem ne mutlu bana yani onu hatırlıyorsan çok mutluyum.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Ben çok dikkatli dinliyorum sürekli öğreneyim diye.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - Amma velakin, yani, ben Orwell'i anlatıyorum, şunu anlatıyorum, bunu anlatıyorum ama dediğimize geliyorsunuz. Bak, şimdi Kişisel Veriler'i bir daha görüşeceksiniz. Avrupa Birliği bağrım bağrım bağrındı.

Şimdi, o yüzden, ben hem Komisyon Başkanımızdan hem Adalet Bakanlığı yetkililerinden hem de iktidar partisi temsilcisinden bunu Genel Kurula bırakmadan tekririmüzakere yoluyla buraya getirmelerini rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Şimdi, Saygıdeğer Milletvekilimiz, Değerli Hemşehrîm, burada şunu rahatlıkla söyleyeyim: Arkadaşlar, bu kanunu yazan arkadaşlarımız genel olarak hâkimler ve üniversite hocalarımız. Yani, bizim cephemiz, avukatlar cephesi kısmından bakınca biraz farklı görünüyor. Tabii, bârika-i hakikat müsâdeme-i efkârdan doğar. Fikirler çatışınca da gerçeklere ulaşıyoruz. O sebeple, son derece normal bunu görmemiz. Ama ben size söz veriyorum, Genel Kurula gelmeden önce arkadaşlarımızca oluşacak metni beraberce görüşeceğiz, onu sağlayacağız. Yani, doğruyu bulalım, amaç doğruyu bulmak. Doğruyu bulmak için de beraber gayret sarf edelim, bundan şüphemiz olmasın.

BAŞKAN - Peki...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 37

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Çok özür dilerim...

Sevgili Toprağım, şimdi, burada konuştuğlarımız tutanak altına alınıyor, tarihe ışık tutacak belgeler. Bizim arkada, Medis Başkanının odasında ya da herhangi bir yerde konuştuğlarımız havada kalan şeyler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Gerekçeleriyle tarihe geçiriz.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hayır, mutlaka geçer de yani orada söylediklerimiz... Ben ısrar ediyorum. Yani, bunun siyasi bir yönü yok; benim dediğim oldu, senin dediğin oldu, hiç de önemli değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılıyorum, doğru.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Yani, burada hepimiz sonuna kadar milletvekili olmayacağız, bitireceğiz, döneceğiz mesleğimizi yapacağız. O zaman haksız yere eleştirilmeyelim. Yani "Bunu da dedik." diyebilelim. O yüzden, şu tekririmüzakere konusunu tekrar ele alalım.

BAŞKAN – Buyurun Mehmetçğim.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Şimdi, gerçekten, biraz garip bir şeyle karşı karşıyayız. Şimdi, hepimiz diyoruz ki: Bu maddenin düzeltilmesi gerek, tekrar gözden geçirilmesi gerek, çalışılması gerek. O zaman neden yapmıyoruz, ben onu anlamıyorum.

BAŞKAN – Alt komisyona gelip yapacaktın yahu.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Acele yapmak...

BAŞKAN – Yok, yok, acele değil, bu çok bekledi.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Hayır, yani, yasa çok acil çıkarmamız gereken bir hâlde mi? Yani, öyle bir şey var mı?

BAŞKAN – Yok, evet.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – İyi. O nedenle, yani, üç gün daha sürsün, beş gün daha sürsün, 5 defa daha toplanalım ve gerçekten, burada, işte o dediğiniz gibi, karşıt görüşlerin çatışmasıyla doğru şeyi çıkaran ve gerçekten mesleğimizle ilgili güzel bir eser bırakan insanlar olalım arkadaşlar.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar...

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Yani, bunu Genel Kurulda -söz veriyorsunuz mutlaka yaparsınız ama- o acelenin içerisine niye alalım, burada konuşuyoruz. Getirdiğiniz yeni öneriye karşı söyleyecek şeylerimiz olabilir, sizin de hak vereceğiniz şeyler olabilir, ona göre düzeltmemiz gereken şeyler olabilir. Yani, o nedenle, bunu burada çözelim diye düşünürüm ben.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bir yeni hukuk değil tabii bu, yeni hukuk değil, düzenleme zorluğu yok ama eski hukuka yeni yapı monte ediyoruz, o anlamda her yeni hukukun semptomlarını bünyesinde taşır, bu normal. Bir defa görüşülür, iki defa görüşülür... Ben bu akşam da çalışarak -bu uzun bir çalışmayı gerektirmez- bir sonuca varmanız hâlinde yarın tekririmüzakere yoluyla gözden geçirebiliriz, Genel Kurula bırakmak da gerekmeyebilir ama her hâlükârda düzeltilmesi noktasında Komisyon bir görüş izhar ediyor. Belki yanılıyoruzdur, çalışırsınız, hocam da var, hocalarım da var, belli bir noktada...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, Sayın Bakanla da beraber çalışmak gerekir.

BAŞKAN – Tabii, olabilir canım. Yani, bugün, yarın, öbür gün, o problem değil.

Genel Müdürüm buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Sayın Başkanım, biz aslında buradaki sorunun alt komisyon çalışmalarında farkına vardık.

BAŞKAN – Ama yukarıya götürdünüz siz, bize getirdiniz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Bununla ilgili bir önerge verdik.

BAŞKAN – Yok, yok, bakın "Üst komisyonda tartışmalıyız." dedi ama üst komisyonda bir öneriyle gelmedi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önerge var.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – 14'üncü maddede verdiğimiz önerge aslında bu tartıştığımız sorunun çözümüne ilişkindi. Özel ve teknik bilgi yönünden raporların incelenemeyeceğine dair bir hüküm koyduk. Asıl sorun kaynağı da o ve biz büyük bir oranda bu sorunun aslında çözüldüğünü düşünüyoruz ama yine bu raporun ilgili mevzuata uygunluğu bakımından bir tartışma çıkabilir mi, bizim endişemiz o; yoksa, büyük oranda biz bu verilen önergeyle o tartışmaların çözüldüğünü düşünüyoruz.

BAŞKAN – İyi de, bu 15'inci maddenin kendisi marazi bir madde.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Onunla ilgili önerge hazırladık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 38

BAŞKAN – Dava hakkı, sanki mecburi dava şeyini... Yani, hakkı yükümlülüğe döndürüyorsunuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Başkanım, biz onlarla ilgili önerge hazırladık ama...

BAŞKAN – İki, reddeden... Ancak, retlere karşı şey ediyorsunuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Haklısınız, biz onunla ilgili bir önerge hazırladık ama “O madde tekrar düzenlenecek.” dediği için biz onu vermekten vazgeçtik. Onun, oradaki yanışın farkındayız.

BAŞKAN – Şu anda mı hazırladınız onu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Yok, sabahleyin hazırladık.

BAŞKAN – Bir okuyun, merak ediyorum Üstat ya.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN – “...15’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer ‘itirazın reddi kararına karşı’ ibaresinin ‘itiraz üzerine verdiği kararlara karşı’ şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.”

BAŞKAN – Bir defa öznel bir karar olur. “...itiraz üzerine verilen kararlara...” denir. Hukukta yok öyle şey, düşük cümle yok, orada edilgen olacak.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN – Efendim, mevcut metin üzerinden...

BAŞKAN – Neyse, onu yeniden tanzim edelim, tamam.

Anlaşıldı Genel Müdürüm, şey ettik.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

Kadrolar

MADDE 17- (1) Ekli (1), (2), (3), (4) ve (5) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerin Adalet Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

(2) Ekli (6) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Adli Tıp Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – Bir defa, kanunlarda yani ihtisas kanunlarında mali hükümlerin konması doğru değil. Bizim planlarla, bütçe prensipleriyle ilgili özel bir kanunumuz var, rahmetli Özal’ın çıkarttığı kanun. Bütçe Plandan geçecek. Benim bilmediğim alan, bizim bilmediğimiz alan. Yani, yasama organının ihtisas... Mali çünkü. Bütçe çok önemli ve parlamentoların kuruluş sebebi de bütçedir, bütçeden dolayı kurulmuştur. İngiltere’de ilk şey bütçedir, “budget” Fransızca. Hayırlısı.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Tali komisyon olarak Plan ve Bütçeye bunun için gitmiyor mu Başkanım?

BAŞKAN – Görüşmüyorlar ki Ağabey ya, görüşmüyorlar.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – İşte, görüşecekler o zaman.

BAŞKAN – Gönderildi zaten, görüşmüyorlar.

Ben oyunza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Pardon...

BAŞKAN – Bak, Maliyeci burada işte.

İsmailciğim buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Genel Müdüre ben... Şimdi, 337 tane kadro ihdas ediliyor burada.

BAŞKAN – Tabii canım, ekte var.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Mevcutta kaç tane kadrosu var? Yani, burada kurulan dairelerin veya yeni birimlerin ihtiyacı bu kadar var mı? Siz geçen toplantıda dediniz ki: “Bir iptal yapıyoruz, kısım kadroları iptal ediyoruz, bunları da yeni alıyoruz.” Hâlbuki, burada bir iptal-ihdas şeklinde değil düzenleme; tamamen yeni 337 tane kadro veriliyor.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Daha önceki alt komisyonda da ifade etmiştim, kadrolarla ilgili olarak en büyük problem, bizim merkez teşkilatıyla ilgili yaşanan problem. Şimdi, çok sayıda kadro tipi ve her bir kadronun içerisinde de farklı derecelerle ilgili sorunlar yaşanıyor. Şimdi, yine, Adalet Bakanlığı Memur Sınav, Atama ve Nakil Yönetmeliği’nin 42’nci maddesi gereğince merkez teşkilatına tahsis edilemiyor taşradaki diğer kadrolarımız. Bu nedenle de, bu kadrolarla ilgili, mesela 238 münhal kadronun 64 farklı kadrodan oluştuğunu görüyoruz ve her bir kadronun da kendi içerisindeki farklı derecelerini dikkate aldığınızda şimdi kadro olduğu gibi görünüyor ama mesela oldukça yüksek dereceyle ilgili kadrolar. Daha önce de ifade etmiştim, değişikliklerle ilgili süreçler çok hızlı ilerlemedi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 39

senede 2 sefer Bakanlar Kurulu düzeyinde birtakım değişiklikler yapılabiliyor. Mesela, geçen yıl bu değişiklikler sadece 2 kez yapılabılmıştır. Dolayısıyla, süreçler de çok uzun sürüyor, altı yedi ay gibi bir zaman aldığı için bizim özellikle yakın zamanda ihtiyaç duymuş olduğumuz kadroları merkezle ilişkili olarak sağlamak açısından bu çalışmaya da fırsat görülerek bu şekilde bir değerlendirme yapıldı.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

Maliye Bakanlığının ilgisi ne der efendim? Çünkü bizim konumuz değil bu.

Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MALİYE UZMANI SELİN ÇORBACIOĞLU – Tasarının ekindeki cetvellerde yer alan kadrolar ilk defa ihdas edilen kadrolardır efendim.

BAŞKAN – Anladım. Yani gözden geçirildi, Maliye Bakanlığı gözden geçirdi?

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MALİYE UZMANI SELİN ÇORBACIOĞLU – Gözden geçirildi, evet.

BAŞKAN – Ha, mesela yok.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MALİYE UZMANI SELİN ÇORBACIOĞLU – Bize daha önce görüşe geldi, biz uygun görüş verdik, bizim açımızdan bir sorun yok.

BAŞKAN – Tamam, teşekkürler.

Mali disiplin çok önemli.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Hocam, özür diliyorum.

Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ben bir şeyi ifade etmek istiyorum. Bu genel bir şey. Son zamanlarda çıkan kanunlarda böyle bir gelenek var. Mesela, deniliyor ki: “Genel müdür ve üzerindeki kadroların görevlerine son verilmiştir, bunlar durumlarına uygun filanca kadrolara atanmıştır.” Ne oluyor? İdarenin yapması gereken bir işlem yasama organına yaptırılıyor.

BAŞKAN – Kanun yoluyla idari işlem tesis ediliyor, evet.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – O zaman da vatandaşın yargıya gitme hakkı da fiilen elinden alınıyor. Bunu yaşamış olanlardan birisi de benim. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesine o kanunun iptali için doğrudan dava açma hakkınız olmadığına göre -hani, dolaylı yollar hariç tabii- mağdur oluyorsunuz. Yani, dolayısıyla, yasama yoluyla sizi görevden alıyorlar. Şimdi, burada da Sayın Genel Müdürüme teşekkür ediyorum, çok safiyane olarak dedi ki: “Bunu da bir fırsat bildik ve bu kadroları istedik.”

BAŞKAN – Temiz olarak yani.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet.

Hâlbuki hem merkezden taşraya aktarma hem taşradan merkeze aktarma hem unvan değişikliği, bunların hepsinin yolu 190’da var ve mümkün. Yani, bu tür yasal düzenlemeleri fırsat bilip bunları yapmamak lazım, usulü neyi gerektiriyorsa ona göre hareket etmek lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ama bunu ilk ve yoğun uygulayanlar MHP-DSP koalisyonu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, hayır, asla.

BAŞKAN – Yok, yok, ben anlatayım.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Şimdi, bakın, kanun...

BAŞKAN – Olmaması lazım.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bu benim işim.

BAŞKAN – Doğru.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – 1980’li yıllarda kanun hükmünde kararname furçasının olduğu dönemde bunlar yapıldı. Çıkan 600 tane kararnamenin 300 tanesi düzeltme kararnamesiydi. Daha sonra da, 2002’den sonra aynı uygulama başlatıldı.

BAŞKAN – Aynı şeyi ben Parlamentoda konuştum, Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu üyeleri kanun yoluyla görevden alındı, ertesi gün de yerine başkaları atandı, dava açıldı ve...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Benim kararnamem 2 defa Köşkten geri döndü, 3’üncü defa kanun değiştirilerek görevde...

BAŞKAN – Doğru, kanunla kuruluyor.

5. Daire de bir karar verdi “Yasamayla, yasayla dahi işlem kurulsa idari işlem olarak kabul ediyorum.” dedi, bir denetleme verdi ayrıca. O, enteresan bir adam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 40

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 18'i okutuyorum:

Yönetmelik

MADDE 18- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Buyurun.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 19- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 3- Bu Kanun uyarınca görevlendirilecek bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bunlar hakkında Bilirkişilik Kanunu ve ilgili diğer kanun hükümleri uygulanır."

BAŞKAN – "...ve ilgili diğer...", "...ilgili..." yetmiyor mu Ekremciğim veya "...diğer..." de, "...ilgili..."'yi kaldır. Neyse...

Söz yok, önerge yok, sadece beyan var.

Oyunuza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Buyursunlar.

20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bunlar hakkında Bilirkişilik Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanununun ilgili hükümleri uygulanır. Ancak yurtdışında kurulan askeri mahkemeler ve savcılıklar tarafından yapılan bilirkişi seçim ve görevlendirmelerinde Bilirkişilik Kanununun 10 uncu maddesi ile listeye ilişkin hükümleri uygulanmaz."

BAŞKAN – Bu, son cümle ne demek? Kıbrıs'ta falan bir özel bir mahkeme mi var?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Askerî mahkeme var tabii.

BAŞKAN – Tamam.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Son cümle askerlerin talebi üzerine Sayın Başkanım, ihtiyaçları varmış.

BAŞKAN – Tamam, oldu.

Söz yok herhâlde.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- 4/7/1972 tarihli ve 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bilirkişiler hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."

BAŞKAN – Niye orada "...ilgili diğer kanun..." demiyorsunuz da burada şey diyorsunuz? Niye özgülediniz? Yani, birinci formül daha güzel değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle: AYİM, İdari Mahkemesi Kanunu olarak o HMK'ya atıf yaptığı için...

BAŞKAN – Atıf yapabilir.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ÖKMEN – "...kanunun ilgili hükümleri..." efendim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Daha dar kanun, o, HMK'ya atıf yapıyor.

BAŞKAN – Yok, yok, bence başka şey de olabilir yani, orada var.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Buyurun.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve bilirkişi seçimi" ibaresi metin çıkarılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bilirkişiler hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır."

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge? Yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 41

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklar" ibaresi "Mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar ile kurumun uygun gördüğü alanlarda kamu kurum ve kuruluşları" ve (b) bendinde yer alan "Tıpta Uzmanlık Tüzüğü çerçevesinde" ibaresi "tıpta uzmanlık mevzuatına uygun olarak" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, Sayın Başkanım, aslında söyleyeceklerimi Sayın Adli Tıp Kurumu Başkanımız bir cümleyle biraz önce özetledi. Aslında anlaşılan o ki bu yasa 18 maddelik, 2 de yürürlüğü koyarsak, yürütme yürürlüğü koyarsak aslında 20 maddelik.

Şimdi, birincisi şu: 23'üncü madde ile 37'nci maddeler arası 2659 sayılı Adli Tıp Yasası'nda değişiklikleri içeriyor. Hangisinin bilirkişilikle bir irtibatı var? Hiçbir bağlantısı doğru dürüst yok.

BAŞKAN – Adli Tıp bilirkişilik kurumu.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bilirkişilik kurumu da normalde onun iç işleyişine ilişkin, dairelerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin bir şey. Birincisi bu tasarinın adı yanlış, böyle olur mu ya!

BAŞKAN – Doğru, doğru.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani 18 maddesi aslında bilirkişilik kanun tasarısı, 55'inci maddeye kadar olanların doğru dürüst bilirkişilikle... Belli yasalarda elbette ki düzenleme vardır. Bir kere buna bilirkişilik yasa tasarısı diyemeyiz.

İkincisi: Hani bunun adı şudur: Şapkadan tavşan çıkarma mı diyelim, kazan doğurdu mu diyelim? 15 madde Adli Tıpla ilgili, doğrudan doğruya bilirkişilik müessesesini ilgilendiren tek bir madde yok.

Şimdi, anlaşılan o ki yine bir temel kanun çerçevesi içinde bu yapılmış. Bununla yetinilmemiş, evet, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda bu tasarıyla uyumlu bazı değişiklikler ya da hukuk usulünde yapılmış tamam, buna bir şey demiyorum. Ama kadroda 5 bin hâkim, savcı alınacak, bu yasada ne işi var onların? Yani bu, yasama ciddiyetiyle bağdaşmıyor gerçekten.

BAŞKAN – Kadroda diğer kanunlarda da var da ama bu yapılabilir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Başlık değişebilir.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şöyle bir şey yapılabilir, biz bunu şöyle yapabiliriz: Yani bu 2 tasarı hâlinde gelir, adli tıp tasarısı gelir yine güdük çıkarmayız. Yani bir günde, iki günde... Ha bu düzen içerisinde bunu kolaylıkla yapmamız mümkündür. Adli Tıp Kurumumuzun kadro sıkıntısı varsa bunu çözmek anlamında elbette ki yardımcı olacağız çünkü bir maddi gerçekliğin araştırılması için bizim için değerli bir kurumdur Adli Tıp Kurumu. Ama şimdi, böyle bir yasanın içerisine tam 15 maddeyi yani normalde bir kanun yapılacak 15 maddeyi buraya entegre etmenin hiçbir anlamı yok. Bu anlamda, eğer bu düzenlemenin Genel Kurula gelmesi bir süre alacaksa lütfen şu 15 maddeyi çıkaralım. Gerçekten bu, bir anlamda hani hazırdayken hadi her işi halledelim mantığı yasama ekonomisi açısından düşünülecek bir şey olabilir ama bu yasamanın da yasa yaparken belli kriterleri var, belli bakış açıları var. Yarin eleştirilmeyecek mi? Yani hukuk fakültelerinde eleştirilecek. Bir yasa getiriyorsunuz, bilirkişilik yasası Adli Tıp Kurumunun yapılanmasını değiştiriyorsunuz bu yasa kapsamında veyahut da yeni atanacak hâkimler için kadro vasıtası, vesilesi olmuş oluyor.

Bu noktayı dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Hocam, Adli Tıp Kurumu Başkanı, Adli Tıp Kurumu gerçekten köklü yani Türkiye'nin tarihî kurumlarından birisi, gelenekleriyle oluşmuş bir kurum. Bir Adli Tıp Kurumu reformu ihtiyacı var mı? Alanımın dışında, Adli Tıp Kurumuna çok dosyalarım gitti ama... Gerçekten ciddi bir ihtiyaç varsa müstakil bir kanunla getirilmesi bilhassa sizin bakımınızdan nasıl Hocam yani şey değil mi yani bir müstaceliyeti mi var?

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Şimdi, buradaki değişiklikler aslında ciddi bir sistem değişikliği öngörülmeden, mevcut yapısı korunarak acil ihtiyaç duymuş olduğu alanlardaki düzenlemeleri içeren değişiklikler. Bütünyle değerlendirildiğinde çok fazla yenilikler getiren bir düzenleme olmadığı görülecek. Sadece ihtiyaç duyulan, artan dosya yükünün olduğu 2 alanla ilgili yeni 2 ihtisas kurulu korunmak suretiyle dosya çıkış sürecini hızlandırarak, özellikle tıbbi uygulama hatalarıyla ilgili artan dosyalar dolayısıyla.

Yine dosya çıkış sürecinde önemli bir unsur olan Genel Kurulu çok fazla kişiyle toplanan ve karar almayla daha sonraki raporların geri dönüş sürecindeki yavaşlamayı ortadan kaldırmaya yönelik Genel Kurulu üçe bölen ve böylece daha hızlı karar almayı sağlayan bir mekanizmayı öngören değişiklikler.

BAŞKAN – Bilirkişilikle ilgili düzenlemeler daha çok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 42

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Bu, Kurumun kendi iç işleyişiyle ilgili olacak kısa vadedeki problemleri karşılayacak düzenlemeler.

Onun dışındaki düzenlemeler ise zaman içerisinde Türk Ceza Kanunu'nda ve CMK'da yapılan değişikliklerle beraber oluşan o eski ifadelerin de güncellenmesini içeren, yine mali konularla ilgili, özellikle döner sermaye bütçesinde yaşadığı problemi ortadan kaldırmaya yönelik -yakın zamanda yaşadığı ciddi bir problem- bu acil problemleri ortadan kaldırmaya yönelik bir düzenleme. Yoksa Kurumun genel yapısıyla ilgili, işleyişiyle ilgili, sistemiyle ilgili herhangi büyük ölçekli bir değişiklik söz konusu değil bu düzenlemede.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum hocam.

Yılmaz Bey'i de dinleyelim.

Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, tabii, tasarı, bilirkişilik kurumunu düzenleyen önemli bir tasarı. Özellikle bilirkişilik müessesesini baştan sona temel bir kanun olarak düzenleyen ve bu konuda mevzuatımızdaki eksikliği de gideren önemli bir tasarı çünkü bilirkişilik müessesesiyle ilgili Komisyonumuzun toplantılarının başından beri arkadaşlarımız eleştirilerini ifade ettiler, bu alanın temel bir kanunla düzenlenmesinde büyük bir fayda olduğunu hepimiz söylüyoruz.

Adli Tıp Kurumu da bilirkişilik yapan kamu kurumumuz. Dolayısıyla, Bilirkişilik Kanun Tasarısı'na uzak bir kurum değil. Yapılan düzenlemeler de bilirkişilikle ilgili düzenlemeler. Burada, neden birleştirdik, bilirkişilik kanunu içerisine Adli Tıbbi niye alıyoruz? Tabii, bu bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor, başlık değişerek bu sorun çözülebilir. Burada hem Ceza Muhakemesi Kanunu'nda hem HUMK'ta hem İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda değişiklikler var yine bilirkişilikle alakalı bölümleriyle ilgili. "Bilirkişilik Kanun Tasarısı ve Bazı Kanunlarda Değişiklikler" diyerek usul açısından böyle bir düzenlemeyle sorunu aşabiliriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Sayın Başkanım, aslında sayın vekilimizin ifade ettiği gibi biz torba kanun diye tabir edilen o uygulamalardan uzak durmaya çalışıyoruz. Şu anda Bakanlığımızda bu taslak haricinde sevk edilmeye hazır 4-5 tane daha tasarı var ve biz bunda bir konu bağlantısı kurarak bunları sevk etmeye, sizin huzuruza getirmeye çalışıyoruz. Şu anda cezayla ilgili, idari hukukla özel hukukla ilgili bir paketimiz var. Biz burada bilirkişilik düzenlenirken Adli Tıp Kurumunun da doğrudan bağlantılı olduğunu düşündüğümüz için birleştirdik.

İkinci husus, başlıkla ilgili husus, biz bu başlığı da aslında tartıştık. Taslağın şu hâliyle başlık uyumsuz ancak bu bilirkişilikle ilgili hükümlerden sonrakiler değişiklik hükümleri. Bunların hepsi ilgili mevzuata taşınacak, taşındıktan sonra eğer biz bunun ismine "Bilirkişilik Kanunu ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik" dersek o zaman asıl uyumsuzluk ortaya çıkacak.

BAŞKAN – Doğru.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR KARARLAR GENEL MÜDÜRÜ DR. EKREM ÇETİNTÜRK – Bu kanunlaştıktan sonra, ilgili mevzuata taşındıktan sonra sade bilirkişilik kanunu olacak ve ismi de o zaman doğru olacak.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayı numarasıyla yer alır herhâlde adıyla değil de.

BAŞKAN – Yok, yok.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR KARARLAR GENEL MÜDÜRÜ DR. EKREM ÇETİNTÜRK – Bir zorunluluktan dolayı biz bu ismi kullandık Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, anladım.

Buyurun Bedia Hanım.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Bu 23'üncü maddeden itibaren başlayan ve Adli Tıp Kurumunun iç işleyişini ilgilendiren düzenlemelerin tamamı aslında bu tasarinin 1'inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen hususla zıt, birbiriyle çelişiyor açıkça. Yani burada 1'inci maddenin üçüncü fıkrasında açıkça "Kanunlarda bilirkişilik hizmeti verebileceği öngörülen kurumlar ile yargı mercilerinin talebi üzerine bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşları bu kanunun kapsamı dışındadır." deniyor yani bu hususla da açıkça çelişiyor.

BAŞKAN – Çelişmiyor, açıkça uyumlu.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Biz önergelerimizi de bu anlamda da sunduk. Ayrı bir kanun olarak getirilmesi bizce de daha isabetli.

BAŞKAN – Teşekkürler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 43

Arkadaşlar, tabii, Parlamento hukukunun aksları konusunda bilgi noksan olunca tahliller de bazen yanlış olabilir veya doğru olmayabilir.

Şimdi, şöyle: Bizim 35'inci maddemize göre herhangi bir milletvekilinin veya yürütme organının... Yani teklif veya tasarı geldi, onu bütün olarak görüşmek zorundayız, parçalayamıyoruz ancak kendisi uygun görürse... 35'inci madde ikinci fıkra galiba. Fakat burada, teklif olsun, tasarı olsun eğer birden fazla parçadan oluşuyorsa bu tasarının yüzü, bir parçası portör kanun olabilir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O nedir?

BAŞKAN – Ne demek portör kanun? Var olan, ontolojisi mevcut olan, mevzuatta mevcut olan kanunda bir değişiklik yapıyor. O yürürlüğü girdikten sonra buradan uçuyor, o kanuna geçiyor, bu kanunda temel bir kot olarak kalıyor. Tabii, bakın İç Tüzük'e, diğer değişikliklere, efendim, şu madde değişmiş, yerine işlenmiş, Anayasa'nın geçici maddelerine bakın, portör kanundur.

Prensip doğrudur, katılıyorum, prensip doğru ama Adli Tıp gibi bir alanda yapılan değişiklikleri diğer alanla bağ kurarak Parlamento'ya getirmenin bence işin mehabetiyle bağdaşmayacağını düşünüyorum. Ama bilirkişilikle ilgili var, bu mümkün. Hiç ilgisi olmasa bile çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin bir kanun gelebilir, bu mümkün. Yasama organının bugünkü yapısı içerisinde torba kanun bir zorunluluk. Problem şu: Bir yasama krizi var, Hükümet sistemi dışında, bunun üzerine kimse çalışmıyor. Ben Cemil Bey'i, Mehmet Ali Şahin'i, Medis başkanlarını açıkça kollekyumlarda eleştirdim. Bakın, bugün, bu yasama kriziyle ilgili daha doktora tezlerimiz yok. İşte uzman olan kişilerin uzmanlık sıfatlarını iktisap etmek için ciddi bir veya iki tane Parlamento hukukuyla ilgili... Tek makale var. Benim altı ayımı aldı, son kitabımda var "siyasal kurumunun ortak günahı yasama reformu" bu çok önemli. Yani bu, bu alanda şu: Hukuk komisyonlarda kurulur, komisyonlarda müzakere edilir, Genel Kurulda siyasi müzakere yapılır. Niye madde müzakeresi de fıkra müzakeresi yok? Niye fıkra müzakeresi de cümle müzakeresi yok? Eski, arkaik, 19 ve 20'nci asrın başlarındaki yapıyla yürütüyoruz. 1973'ten sonra reform da yapılmadı Parlamentosunda, 73 reformu var. Onun için bunlar temel sorunlar ama şey değil ben sadece bilgi babında arkadaşlarımla paylaşayım dedim.

Evet, mesele bu yani ad doğru, portör kanunlarda eğer bir kot varsa o ad korunur, öbürleri zaten taşınacak.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Portör kanun Google'a girdim yok Başkanım.

BAŞKAN – Olmaz ağabey, tabii olmaz. Bakın sevgili kardeşim, Parlamento hukuku terimleri taşıyıcı madde ya, taşıyıcı madde hocam.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Ben hiç katılmıyorum.

BAŞKAN – Katılma hocam tamam da var bu yani. Google'a girmeyebilirsiniz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Google'a girdim yok portör kanun.

BAŞKAN – Olmayabilir ağabey Google'ın cehaletini benim ilimimle niye mukayese ediyorsun arkadaşım?

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 23'üncü maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişi ile ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesi ile çeliştiği aşikardır. Ayrıca söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumu ile ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanun ile yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 2659 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c- Adli Tıp Üst Kurulları;"

BAŞKAN – Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 24'üncü maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 44

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Bedia Hanım, bunu önerge koşullarını taşımadığı için işleme koymayabilirim, tamamen bu enformatif. Yani, enformasyon, ben bilgilendirme anlamında söyleyeyim, bir taslak görüşmüyoruz, tasarı görüşüyoruz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Doğru, haklısınız.

BAŞKAN – Yok, yok, sadece latife. “Taslak” deniyor, “taslaktan çıkarılması” diyorsunuz. İki, “taslağın metinden” değil, “madde metninden çıkarılması” demek lazım, madde çünkü taslak genel... Sadece bilinsin, ilerideki önergeler bakımından arz ediyorum yoksa işleme koymamak diye bir şey değil.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 25 - 2659 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikisi" ibaresi "üçü" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 25'inci maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi yüksek oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 2659 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Adli Tıp Üst Kurulları:

MADDE 6- Adli Tıp Üst Kurulları, Adli Tıp Kurumu Başkanının başkanlığında, ilgili adli tıp ihtisas kurulları başkan ve üyelerinden oluşur.

Adli Tıp Üst Kurullarında görüşülen konular, daha önce Kurum merkezinde veya taşradaki adli tıp ihtisas dairelerinde karara bağlanmış ise Adli Tıp Üst Kurulları toplantılarına Kurum merkezindeki ilgili ihtisas dairesi başkanı, yokluğunda vekili iştirak eder, konu hakkında açıklamada bulunur.

Adli Tıp Birinci Üst Kurulu: Adli Tıp Dördüncü ve Altıncı İhtisas Kurulları başkanları ve üyelerinden oluşur.

Adli Tıp İkinci Üst Kurulu: Adli Tıp İkinci, Üçüncü ve Beşinci İhtisas Kurulları başkanları ve üyelerinden oluşur.

Adli Tıp Üçüncü Üst Kurulu: Adli Tıp Birinci, Yedinci ve Sekizinci İhtisas Kurulları başkanları ve üyelerinden oluşur.

İlgili ihtisas kurullarının iş alanlarına ilişkin dosyalar, bu Adli Tıp Üst Kurullarında görüşülür.

Adli Tıp Üst Kurulları için yeteri kadar raportör bulundurulur."

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 45

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 26'ncı maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bediâ Özgökçe Ertan
Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- 2659 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Adlî Tıp Kurumunda sekiz ihtisas kurulu bulunur. İhtisas kurulları, bir başkan ve adlî tıp uzmanı iki üye ile;

a) Adlî Tıp Birinci İhtisas Kurulu birer;

1) Tıbbî Patoloji,

2) İç Hastalıkları,

3) Kardiyoloji,

4) Genel Cerrahi,

5) Beyin ve Sinir Cerrahisi,

6) Anesteziyoloji ve Reanimasyon,

7) Kadın Hastalıkları ve Doğum,

8) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları,

b) Adlî Tıp İkinci İhtisas Kurulu birer;

1) Radyoloji,

2) Göz Hastalıkları,

3) Kulak Burun Boğaz Hastalıkları,

4) Genel Cerrahi,

5) Göğüs Cerrahisi,

6) Kalp ve Damar Cerrahisi,

7) Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi,

8) Nöroloji,

9) Ortopedi ve Travmatoloji,

10) Kadın Hastalıkları ve Doğum,

11) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları,

c) Adlî Tıp Üçüncü İhtisas Kurulu birer;

1) Ortopedi ve Travmatoloji,

2) Genel Cerrahi,

3) Nöroloji,

4) İç Hastalıkları,

5) Göğüs Hastalıkları,

6) Kardiyoloji,

7) Üroloji,

8) Tıbbî Onkoloji,

9) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları,

10) Beyin ve Sinir Cerrahisi,

d) Adlî Tıp Dördüncü İhtisas Kurulu;

1) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları için üç,

2) Nöroloji için bir,

e) Adlî Tıp Beşinci İhtisas Kurulu birer;

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 46

- 1) Tıbbî Mikrobiyoloji,
 - 2) Tıbbî Farmakoloji,
 - 3) Tıbbî Biyokimya,
 - 4) Analitik Kimya,
 - 5) İmmünoloji ve Allerji Hastalıkları,
 - 6) Tıbbî Genetik,
 - 7) Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji,
 - 8) Halk Sağlığı,
 - f) Adli Tıp Altıncı İhtisas Kurulu;
 - 1) Kadın Hastalıkları ve Doğum için bir,
 - 2) Üroloji için bir,
 - 3) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları için iki,
 - 4) Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları için iki,
 - 5) Çocuk Cerrahisi için bir,
 - 6) Radyoloji için bir,
 - g) Adli Tıp Yedinci İhtisas Kurulu birer;
 - 1) Genel Cerrahi,
 - 2) İç Hastalıkları,
 - 3) Kadın Hastalıkları ve Doğum,
 - 4) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları,
 - 5) Anesteziyoloji ve Reanimasyon,
 - 6) Beyin ve Sinir Cerrahisi,
 - 7) Ortopedi ve Travmatoloji,
 - 8) Göz Hastalıkları,
 - 9) Kardiyoloji,
 - 10) Kulak Burun Boğaz Hastalıkları,
 - 11) Tıbbî Onkoloji,
 - 12) Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi,
 - 13) Üroloji,
 - 14) Kalp ve Damar Cerrahisi,
 - 15) Diş Hekimliği,
 - 16) Deri ve Zührevi Hastalıkları,
 - h) Adli Tıp Sekizinci İhtisas Kurulu birer;
 - 1) Genel Cerrahi,
 - 2) İç Hastalıkları,
 - 3) Kadın Hastalıkları ve Doğum,
 - 4) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları,
 - 5) Anesteziyoloji ve Reanimasyon,
 - 6) Kardiyoloji,
 - 7) Beyin ve Sinir Cerrahisi,
 - 8) Acil Tıp,
 - 9) Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji,
- uzmanlarından oluşur.

İhtisas kurullarında yeteri kadar raportör bulundurulur.

Adli Tıp İhtisas Kurullarının çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN – Ya, bunu okudun, bravo, sağlıklısın.

Hocam, bunu kim okursa okusun hastalanır ya. Felaket uzun bir madde hocam. Ne kadar tıp şeyi var ya. Fakat hocam sağlıklı şekilde düzenlenen bu metinde bağlaçtan uzak yani tamlanan, tamlama... Mikrobiyolojiden sonraki virgülü kaldırmamanızı bir kompozisyon arızası olarak görüyorum, -uzmanlarından oluşur- oradaki virgül kalkacak. Redaksiyonu öyle yapalım arkadaşlar.

Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 47

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 27'inci maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan
Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin birliklik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Pekî, 1'inci şeydeki, o 3'üncü fıkra mı diyorsunuz, 3'üncü fıkra mı? Herhâlde 3'üncü fıkra o şey, orada kapsam dışına bırakan. Yani, o madde karşısında... Hirsch'in bir teorisidir, enteresan, nötralizasyon öğretisine göre bu kanunu kendisi ilga eder. Hem bu kanunun kapsamı dışında diyorsunuz hem kanunun kapsamıyla hüküm inşa ediyorsunuz. Nötralizasyon kuramına göre Parlatentonun oylaması birbirini nötrleştirir ve bu maddeyi ilga eder ama teori çok istisna bir teoridir, Karayalçın tarafından savunulmaktadır. Bunu bu noktadan da iyi değerlendirmek lazım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Efendim, 1'inci maddenin 3'üncü fıkrasını değıştirelim.

BAŞKAN – Yok, yok, bir risk yok ama böyle bir öğretinin var olduğunu...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ama, "taşıyıcı kanun" dediniz, taşıyıcı kanun.

BAŞKAN – Tabii, canım, benim izahım o. O tamam da taşıyıcı kanunda ama bu kanunda diyor yani onu da kapsamına alıyor, taşıma mümkün. Şimdi, o fıkra...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Kafamız karıştı işte, biz maddeleştirdikçe yerine gidiyor.

BAŞKAN – Evet ama "bu" dedi ya, o da bunun içinde. Neyse taşıyıcı doğru.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Muratçığım, tebessümünüzün verdiği enerjiyle madde kabul edildi.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- 2659 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Genel Kurulu" ibaresi "Üst Kurullarına" şeklinde değıştirilmiş, aynı fıkraya (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve mevcut (t) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"f- 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılanlar dışındaki görevliler ile şube müdürü ve uzmanların yerlerini belirlemek,

g- Kurumun görev alanına giren faaliyetlerle ilgili olarak kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile protokol yapmak,"

BAŞKAN – Önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 28'inci maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan
Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin birliklik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Bu arada oylamadan önce İsmail Bey'in söz istediği gözlemlendi. Geç gözleme benim kusurumdan kaynaklanıyor, oylama yapmadan evvel de İsmail Bey'e madde müzakeresi zamanında söz veriyorum.

Buyursunlar.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Ben sadece alt komisyonda da dile getirdiğim ve önergeye dönüştürdüğüm maddeyle ilgili hususta iktidar tarafından da aynı paralelde bir önerge verilmiş olması nedeniyle memnuniyeti mi ifade etmek istedim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 48

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu “paralel” kelimesini pek kullanmayın, dörtlü, beşli, altılı şekiller var; küp var, kare var, dörtgen var, dikdörtgen var, yatay dörtgen var falan.

İsmail Bey, biraz latife yapalım, yorgunluğumuzu dağıtalım diyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiş.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum... Nasıl bir önerge daha mı var?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Dört tane önerge, birini okuduk.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 28'inci maddesinin (g) bendinin tasarı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Necati Yılmaz

Ankara

Zeynel Emre

İstanbul

Gerekçe:

Tasarının 28'inci maddesinin (g) bendinde Adli Tıp Kurumunun kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla protokol yapmasına olanak sağlayan düzenlemeyle neyin kast edildiği açık değildir. Örneğin “Adli Tıp Kurumu bilirkişi ihtiyacına karşılık başvuru alan bir merci olarak alt yükleniciler yoluyla rapor mu tedarik edecektir?” sorusu bu düzenleme karşısında olağan görülmektedir. Öte yandan, yetkililerin konuya ilişkin açıklamaları göstermiştir ki bu maddenin amacı böylesi bir protokol değildir. Beyanlara göre söz konusu protokoller eğitim vesaire gibi iş birlikleri içindir. Hizmet alımı bakımından bir ihtiyaç hasıl olduğunda ise bütçe kanununun buna mahal vermesinden hareketle böyle bir protokol maddesine gerek bulunmamaktadır.

BAŞKAN – Ne buyruluyor Hocam? Çünkü madde müzakeresinde dile getirilmedi. Buradaki sözleşmeler, üstlenme sözleşmeleri neyi istihdaf ediyor?

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Alt komisyondaki tartışmalar sırasında da dile getirmiştik. Bizim buradaki kastımız, özellikle iş birliği anlamında, özellikle AR-GE'ye yönelik ve benzeri alanlarda iş birliği öngören protokoller idi. Taşeronlaşma şeklinde işi başkalarına yaptırma şeklinde bir amacımızın olmadığını söylemiştik ve bu anlama geliyor ise bununla ilgili değişikliğin yapılabileceğini dile getirmiştik.

BAŞKAN – Yapamaz, bilirkişi dile getiremez çünkü. Zaten yasa engel, bizzat yapması lazım, o engel. Tamam, anlaşıldı, peki.

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK - Bununla ilgili bir önerge hazırlandı zaten.

BAŞKAN – Var mı burada önerge? Bu önergeye gerek yok ya.

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 28'inci maddesiyle değiştirilen 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu'nun 11'inci maddesinin 1'inci fıkrasına eklenen (g) bendindeki “ve özel sektör” ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

Gerekçe:

Kanun tasarısında Adli Tıp Kurumunun görev alanıyla ilgili olarak kamu ve özel sektörle çeşitli konularda protokol yapılabileceği hükmüne yer verilmiştir. Bundan kurumun görev alanıyla ilgili incelemelerde özel sektörden taşeron kullanılabileceği, bazı işlerin şirketlere ihale edilebileceği anlaşılmaktadır. Bu durum Adli Tipta da şirketleşme, taşeronlaşma ve ticarileşmenin önünü açabilecek tehlikeli bir süreçle kurumun bugünkü bağımsızlık, tarafsızlık, doğru ve hızlı değerlendirme ve sonuç üretme fonksiyonuna ilişkin tereddütleri ve sıkıntıları derinleştirecektir. Bu olumsuzluklar göz önüne alınarak yapılacak değişikliklerle özel sektör kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapılmasının kanun tasarısından çıkartılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas numaralı Tasarı'nın çerçeve 28'inci maddesiyle 2659 sayılı Kanun'un 11'inci maddesine eklenmesi öngörülen (g) bendinde yer alan “ve özel sektör” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 49

Afyonkarahisar

Gerekçe:

Madde metninde yer alan "özel sektör" ibaresi çıkarılmakta ve başkanın görev tanımı buna göre belirlenmektedir.

BAŞKAN – Aynı, özdeş önergeler, birleştirerek işlem yapacağım.

Birleşik önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 29- 2659 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (c) bendinde yer alan "oranda artmış ve" ibaresi "oranda artmış veya" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (e) bendi (f) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"b- Zorunluluk hâlinde İhtisas Kurullarının başkan ve üyeleri ile daire başkanlarının yerlerini değiştirmek,"

"e- Adli Tıp Kurumu Eğitim ve Bilimsel Araştırma Komisyonu ile Adli Tıp Kurumu Etik Kurulu üyelerini belirlemek,"

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 29'uncu maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 30- 2659 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin başlığında yer alan "Genel Kurulunun" ibaresi "Üst Kurullarının" ve birinci fıkrasında yer alan "Genel Kurulu" ibaresi "Üst Kurulları" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (e) bendi yürürlükten kaldırılmış, (f) bendine "kuruluşlarının" ibaresinden sonra gelmek üzere "heyet halinde" ibaresi ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Fizik İhtisas Dairesi ve Trafik İhtisas Dairesinin raporları Adli Tıp Üst Kurullarında incelemeye alınamaz. Bu dairelerden birinin verdiği raporlar ile diğer bilirkişi raporları arasında çelişki bulunması halinde mahkeme veya Cumhuriyet savcılıklarınca gerekçesi belirtilmek suretiyle talep edilmesi üzerine raporlar ilgili ihtisas dairesinin en az yedi uzmanının katılımı ile oluşan genişletilmiş uzmanlar heyetince incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Kararlar katılanların oy çokluğu ile alınır, eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf oy çokluğunu sağlamış olur.

Fizik ve Trafik İhtisas Dairelerinin genişletilmiş uzmanlar heyetinin çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Tasarının 1'inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumuyla ilgisi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 50

olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 2659 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel görevleri:

a) Adli Tıp Birinci İhtisas Kurulu: 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda belirtilen hayata karşı suçlar ile diğer ihtisas kurullarının görevine girmeyen işler,

b) Adli Tıp İkinci İhtisas Kurulu: Vücut dokunulmazlığına karşı suçlar ile işkence ve eziyet suçlarına ilişkin fiiller,

c) Adli Tıp Üçüncü İhtisas Kurulu: Malûliyetler, meslekte kazanma gücü kaybı, beden çalışma gücü kaybı, meslek hastalıkları, hapis cezalarının infazının ertelenmesi, sürekli hastalık, engellilik ve kocama sebepleri ile belirli kişilerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin işlemler,

d) Adli Tıp Dördüncü İhtisas Kurulu: 5237 sayılı Kanunun 31 inci ve 33 üncü

maddeleri hariç olmak üzere, ceza sorumluluğunu kaldıran veya azaltan nedenler ile akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirlerine ilişkin işler, uyuşturucu ve uyarıcı maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili bağımlılık derecesinin belirlenmesine ilişkin işlemler, uyuşturucu madde suçları ile ilgili olarak tedavi ve denetimli serbestlik tedbirlerine ilişkin işler, fiil ehliyetinin tespiti, vesayeti gerektiren haller, koruma amacıyla özgürlüğün kısıtlanması, tasarruf ehliyetine ilişkin işler, akıl hastalığı nedeniyle evliliğin iptali veya boşanmaya ilişkin işler,

e) Adli Tıp Beşinci İhtisas Kurulu: Zehirlenmeler ile alerji ve immünolojiye; ilaç kimyasına, alışkanlık yapan diğer maddelere ilişkin işler, nesebin belirlenmesine ilişkin işler, çevreye karşı suçlar ile kamunun sağlığına karşı suçlar, yenilecek ve içilecek şeylere ilişkin işler, uyuşturucu ve uyarıcı maddeler ile adli biyoloji ve adli genetiği ilgilendiren işler,

(f) Adli Tıp Altıncı İhtisas Kurulu: Yaş küçüklüğü, sağır ve dilsizlik ile çocuk düşürme, düşürme veya kısırlaştırma, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, genel ahlaka ve aile düzenine karşı suçlar, cinsel iktidar tespiti, fiile karşı kendisini savunup savunamayacağı hususları ile yaş belirlenmesi ve cinsiyete ilişkin işler,

g) Adli Tıp Yedinci İhtisas Kurulu: Ölümle sonuçlanmayan tıbbi uygulama hatalarına ilişkin işler,

h) Adli Tıp Sekizinci İhtisas Kurulu: Ölümle sonuçlanan tıbbi uygulama hatalarına ilişkin işler,

hakkında bilimsel ve teknik görüşlerini bildirmek."

BAŞKAN – Hocam, şimdi, bu iş göremezlik oranlarını etkileyen faktörler, derecelendirme, ne kadar malul kaldığı, o konuda Adli Tıp kendisi mi kloz üretiyor yoksa -İsviçre’de işte Balthazard formülü vesaire- bilim dünyasında var olan formüllerden mi yararlanıyor, bu konuda bir kodunuz var mı, bir kloz var mı?

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Mevcut mevzuat değerlendiriyor. Bununla ilgili hazırlanmış tüzük var. "Sosyal Sigortalar Sağlık İşlemleri Tüzüğü", o tüzük yine özrürlükle ilgili olan...

BAŞKAN – Tüzük, hocam, yönetmelik, tüzük...

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Onlarda arıza ölçüleri, engelliliğin ölçüleri belirtilmiş ve bunlarla ilgili değerlendirmeler ve hesaplamalar var. Birden fazla olduğunda ise Balthazard formülü gibi formüllerle bileşke şeklinde özrürlülerin engel durumu ortaya çıkartılıyor.

BAŞKAN – Hocam, bir defa, bakın, maluliyeti belirleme bir insan hakkı, doğrudan insan hakkı. İnsan haklarını yönetmelikle, tüzükle falan düzenleyemezsiniz. Bu çok önemli yani yaşama hakkının pörsümesidir o. Orada bence Adli Tıp Kurumunun o konuda özel bir sempozyum düzenlemesi lazım, bilimsel bir şey, gerekirse yasaya bir madde koymak lazım.

Bir de, peki, hocam, yaşam tablosu, popülasyonla ilgili özel çalışması var mı Adli Tıbbın yani efektif, çalışma dönemi ne zaman, emeklilik dönemi ne zaman gibi bilimsel?

ADLİ TIP KURUMU BAŞKANI DOÇ. DR. YALÇIN BÜYÜK – Onunla ilgili bir çalışması yok efendim.

BAŞKAN – Anladım hocam.

Peki, teşekkür ediyorum.

Ama, bu iş göremezlik bir insan hakkıdır, yönetmelikle ve iç tüzükle düzenlenmez. Eskiden beri benim tezim, makalelerimde işledim o konuyu, Anayasa’nın 13’ üncü maddesi gereği ancak yasayla düzenlenebilir.

Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/687 esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 31’nci maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

Gerekçe:

Tasarının 1’inci maddesinde bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşlarının bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiştir. Bu kurumların en önemli örneğini Adli Tıp Kurumu oluşturmaktadır. Tasarı içerisindeki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 51

birçok maddenin Adli Tıp Kurumunun iç işleyişiyle ilgili olduğu dikkate alındığında, bu düzenlemelerin kanunun amaç ve kapsamını düzenleyen 1'inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Ayrıca, söz konusu düzenlemelerin bilirkişilik kurumuyla ilgisi olmaması açısından da kanun tasarısı içerisinde yer almaları kanun yapma tekniğine de aykırılık teşkil etmektedir. Bu düzenlemelerin ayrıca bir kanunla yapılması yasama tekniğine daha uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bedia Hanım, izin verir misiniz çünkü 3'üncü fıkranın uyarlanması yoluyla geliştirilen tip önerge. Önergenin metnini okuyup “bundan önceki maddede okunan gerekçe doğrultusunda” diyebilir miyiz? Buna izin verirseniz uygulayacağız.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) - Olur, aynı zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun, aynı çünkü tekrar var.

Arkadaşlar, bu konuyu bitirdikten sonra bir çalışma yapın, eskiz yapın, bu Alman Parlamentosunun Ermeni soykırımı iddiasına, töhmetine dayalı kararı sebebiyle bütün partili arkadaşlara, her partiden birer arkadaşla söz vereceğim, tutanaklara geçsin çünkü tarihî bir olay. Bizim partimizden hangi arkadaş? Tamam, sen yapacaksın, işte Bedia Hanım var, CHP'den birden fazla arkadaşımız var, kendileri belirlerler.

Teşekkürler.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 32- 2659 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasına "resim," ibaresinden sonra gelmek üzere "ses, görüntü, elektronik imza," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan "olaylarla" ibaresi "olaylar ile bilişim alanındaki suçlarla" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Bu gerekçe farklı mı? Aynı.

Evet, önergeyi okuduk, gerekçe bundan önceki maddedeki gerekçenin tekrarı, ondan önceki önergenin metinleri bu metinlere atıf yoluyla ikame ediliyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 33- 2659 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Adli Tıp Üst Kurullarının ve İhtisas Kurullarının çalışması:

MADDE 23- A) Adli Tıp Üst Kurullarının Çalışması:

Adli Tıp Üst Kurulları, Adli Tıp Kurumu Başkanının başkanlığında ilgili ihtisas kurullarının başkan ve üyeleri ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca Üst Kurullara katılması gereken adli tıp ihtisas dairesi başkanı veya vekilinin iştiraki ile toplanır.

Adli Tıp Üst Kurullarına ihtisas kurulları başkan ve üyelerinin en az üçte ikisinin iştiraki zorunludur.

Kararlar çoğunlukla alınır. Başkanın yokluğunda Başkan Yardımcısı, onun da yokluğunda en kıdemli İhtisas Kurulu Başkanı Üst Kurula başkanlık eder. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf oy çokluğunu sağlamış sayılır.

İhtisas kurullarından üst kurullara havale edilmiş dosyalar hakkında raportör üyenin raporunu okuyup gerekli açıklamayı yapmasından sonra o işle ilgili bulunan Kurul Başkanı, yok ise Kurul temsilcisi olan kıdemli üye ya da Kurul Başkanının uygun göreceği diğer bir üye Kurul görüşünü açıklar.

2 nci maddede sayılan yargı organlarınınca gerekli görülen konuların üst kurullarda görüşülmesi hallerinde, konu üst kurul raporları tarafından hazırlanarak Kurula sunulur. Kurul Başkanı izahat verdikten sonra konu hakkında tartışma açılır.

Konu ihtisas kurullarından hangisini ilgilendiriyor ise Başkan ve üyeleri o oturuma çoğunlukla iştirak etmek zorundadır. İncelenecek konunun uzman üyesi bulunmadıkça bu konuda müzakere açılmaz.

Gözlem İhtisas Dairesinin raporlarının bulunduğu dosyalarda bu Dairenin Başkanı veya vekili Adli Tıp Birinci Üst Kurulu toplantısına katılır ve oy kullanır.

B) Adli Tıp İhtisas Kurullarının Çalışması:

Adli Tıp İhtisas Kurulları Başkanının başkanlığında işin niteliğine göre en az dört üye ile toplanır ve oy çokluğu ile karar alır. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf oy çokluğunu sağlamış sayılır. Üyelerden birinin mazeretinin bulunması veya yokluğu halinde eksiklik diğer kurullardan alınacak üye ile tamamlanır. Şu kadar ki tetkik edilecek konu, ilgili uzman üye hazır bulunmadıkça müzakere edilemez.

C) Adli Tıp Üst Kurulları ve ihtisas kurulları lüzum görüldüğü hallerde kararını vermeden önce incelediği konu ile ilgili bulunan evrakın onanmış örneklerini mahallinden isteyebileceği gibi aslı üzerinde de inceleme yapması zorunlu olduğunda bunları da isteyebilir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 52

Adlî Tıp Üst Kurulları ve ihtisas kurulları ilgili kişileri gerektiğinde muayeneye çağırabilir ve bunları usulüne göre dinleyebilir, her türlü tetkikatı yapar veya yaptırabilir.

Adlî Tıp Üst Kurulları kararları nihai olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestçe takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz.

Adlî Tıp Üst Kurulları ve adlî tıp ihtisas kurullarının çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

BAŞKAN – Gerekçesi, öncesi gerekçesindeki metin.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Değerli Genel Müdürüm, Sevgili Başkanım; "eksiklik" diyorsunuz, özneyi tamamlıyorsunuz; "eksiği" demek lazım. Onu, düzeltme sırasında düzeltelim redaksiyon yetkisinde. "Eksiği", "eksiklik", "üye eksiği..." Master birisi, öbürü özne. "Eksiği...", eksik üye anlamında. O, hatırlınızda olsun, o şekilde yazılacak.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 34- 2659 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (I) ve (II) numaralı fıkralarında yer alan "Adlî Tıp Genel Kurulu" ibareleri "Adlî Tıp Üst Kurulları" şeklinde değiştirilmiş ve (II) numaralı fıkranın (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 34'üncü maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

BAŞKAN – Gerekçe önceki maddelerde dile getirilen gerekçedir, atıfla...

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 35- 2659 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yirmitriilyon lira" ibaresi "yüzmilyon Türk Lirası" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 35'inci maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

BAŞKAN – Önceki maddedeki işleme atıfla önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi onayınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 36- 2659 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan "ikinci görev aylığı ödenmeksizin" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

"Mesai saatleri dışında veya resmî tatil günlerinde ölü muayenesi veya otopsi işlemine katılan personele, bu fıkrafta kadro ve görev unvanları itibarıyla belirlenmiş olan tavan ek ödeme oranlarının %20'sine kadar, yönetmelikte belirlenen hükümler çerçevesinde ayrıca ek ödeme yapılır."

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 36'ncı maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 53

Van

BAŞKAN – Önceki maddedeki işlemle ve işleme atıfla önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 37- 2659 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunla Adli Tıp Kurumu bünyesinde yeni kurulan ihtisas kurulları ile üst kurullar, 1/1/2017 tarihinde göreve başlar. Bu tarihe kadar kurulların oluşumu tamamlanır. Kurulların göreve başlayacakları tarihe kadar, Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu ve ihtisas kurulları mevcut görevleri kapsamında çalışmaya devam eder. Belirtilen kurullar göreve başladığında dosyalar, 6 ncı ve 7 nci maddelerde belirlenen görevler kapsamında ilgili kurullara devredilir."

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 37'nci maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

Van

BAŞKAN – Önceki madde işlemine atıfla önergeyi yüksek iradenize sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir oy çokluğuyla.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 38- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 65 inci maddesinin ikinci fıkrasına (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (ı) bendi (j) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"ı) Bilirkişi seçimi ve görevlendirmesi sırasında kanunlarla belirlenen kurallara uymamak,"

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 38'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya

Afyonkarahisar

"MADDE 38- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (e) bendi (t) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

e) Bilirkişi seçimi ve görevlendirmesi sırasında kanunlarla belirlenen kurallara uymamak,"

Gerekçe:

Önergeyle, bilirkişilikle ilgili mevzuata uygun davranmayan hâkim ve cumhuriyet savcıları bakımından kınama cezası yerine uyarma cezası verilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 39- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına "ilgililerin beyanını da dikkate alarak" ibaresinden sonra gelmek üzere "Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kabul edilen değerlendirme standartlarına uygun," ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Niye bu? O da mı bilirkişilik?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – O da bilirkişilik noktasında. Aynı sisteme tabi olmaları.

BAŞKAN – Kamulaştırma Kanunu'ndaki değişiklikleri... Adalet Komisyonundan başka komisyona aktarıldı ve mülkiyet hakkı büyük ölçüde ihlal edildi. Hem Anayasa Mahkemesinden hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden boşu boşuna tersine kararlarla karşılaşıyoruz. Hayırlısı...

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 40- 2942 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 54

"MADDE 15- Bu Kanun uyarınca mahkemelerce görevlendirilen bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bunlar hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12/01/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Kamulaştırmaya konu olan yerin cins ve niteliğine göre en az üç kişilik bilirkişi kurulunun oluşturulması zorunludur. Bilirkişilerden birinin taşınmaz geliştirme konusunda yüksek lisans veya doktora yapmış uzmanlar ya da 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre yetkilendirilen gayrimenkul değerlendirme uzmanları arasından seçilmesi zorunludur. Gayrimenkul değerlendirme uzmanları bakımından, bilirkişiliğe kabul için aranan temel eğitim alma ve fiilen beş yıl görev yapma şartları; yüksek lisans veya doktora yapmış uzmanlar bakımından ise fiilen beş yıl görev yapma şartı aranmaz ve bu uzmanlar kayıtlı oldukları bilirkişilik bölge kurulunun yargı çevresiyle sınırlı olmaksızın görevlendirilir.

Bilirkişilerin uzmanlık alanları, kamulaştırılacak taşınmazın niteliği gözönüne alınarak belirlenir.

Bilirkişi kurulu, taşınmaz malın değerini 11 inci ve 12 nci maddelerde yer alan hükümlere göre tayin ve takdir ederek gerekçeli raporunu onbeş gün içinde mahkemeye verir.

Bilirkişilerce yapılan değer tespitinde, idare tarafından belgelerin mahkemeye verildiği gün esas tutulur.

Kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırması hiç yapılmamış olmasına rağmen fiilen kamu hizmetine ayrılan veya kamu yararına ilişkin bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmaz mallara veya kaynaklara kısmen veya tamamen veyahut irtifak hakkı tesis etmek suretiyle malikin rızası olmaksızın fiili olarak el konulması sebebiyle mülkiyet hakkından doğan taleplere ilişkin açılacak davalar ile uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulamasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmaz mallar hakkında açılacak davalarda görevlendirilecek bilirkişilerin seçiminde bu madde ve taşınmaz malların değerinin tespitinde bu Kanun hükümleri uygulanır."

BAŞKAN – Söz yok.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 40' ıncı maddesinin taslaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

V an

Gerekçe:

Tasarıyla kamulaştırma davalarında gayrimenkul değer takdirinin TMMOB'a bağlı meslek odalarının bildirdiği listelerdeki meslek mensupları ile SPK'ya kayıtlı faaliyet gösteren lisanslı değerlendirme kuruluşlarınca yaptırılmasını öngören Kamulaştırma Kanunu'nun 15'inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Kamulaştırma Kanunu'nun bu maddesine dayalı olarak yürürlüğe konulan yönetmelikler ve odaların binlerce üyesine verdiği meslek içi eğitimleri gibi uygulamalar ortadan kalkmış olacaktır. Meslek odalarının bilirkişilik hizmetlerindeki denetimi ve etkinliği nedeniyle kamulaştırma davalarındaki bilirkişilik sistemi en fazla disipline edilmiş ve sorunsuz bir alan iken, bu maddenin yürürlükten kaldırılması sonucunda kamulaştırma davalarındaki bilirkişilik hizmetleri sermaye piyasasına hizmet vermek üzere eğitilmiş kişilere teslim edilecektir. Bankalara, sigorta şirketlerine açık anlatımla sermayenin lehine ipotekli gayrimenkullerin değerlendirme yöntemi kamu idarelerince yapılacak kamulaştırma işlemlerine de uygulanacaktır. Bu da kamu gücü kullanılarak yurttaşın sahip olduğu gayrimenkulünün değerinin altında kamulaştırılacağına yasal düzeyde ilanır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'nın çerçeve 40' ıncı maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 2942 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya

Afyonkarahisar

Gerekçe:

Kamulaştırma işlemi tesis edilmeden yapılan fiilî ve hukukî el atmalarla ilgili düzenleme Kamulaştırma Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde düzenlenmesi nedeniyle söz konusu hükmün bu maddede düzenlenmesi amacıyla maddenin son fıkrası madde metninden çıkarılmaktadır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mesele şu: Kamulaştırma Kanunu'nun 11'inci maddesinde düzenlenen ek 6'ncı maddeye getirildi ya, dolayısıyla oraya aktarılıp orada düzenlenmesi. Yani, 11'inci maddede değil, geçici 6'ncı maddede düzenlenmesi.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 55

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Bakın, bir tasarı geldiği zaman, bu gibi temel düzenlemeleri sevgili kardeşim, hepimizin incelemesi lazım. Ben şahsen bu kanunu inceledim, iki üç defa inceledim.

Şimdi, bakın, Kamulaştırma Kanunu'nun 6'ncı maddesi bir defa mülkiyet hakkını ihlal eden bir madde, Anayasa yargısının denetiminde olan bir madde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden en fazla yaptırım yiyeceğimiz bir madde. Böyle temel düzenlemeler böyle dakikalık, saniyelik şeyler; şey etmiyorum ben.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Önergeleri bir şey yapalım da... Bari, bekletsek de sonuna doğru... Okumadık hiç.

BAŞKAN – Hayır, okuyun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ömer Bey, şöyle: Mevcut olanı ihdas etmiyoruz, şu maddede olanı buradan alıp diğer tarafa koyuyoruz yani yeni bir şey yapmıyoruz, farklı bir şey yapmıyoruz.

BAŞKAN – Ben oylamayı biraz sonra yaparım, problem değil. İhdası ben sonra oylayacağım yani zaten oylanacak, o kadar.

İtirazınız varsa tekrar dönmeyelim Ömer Bey, ben şimdi maddeyi ihdas edeyim, oylayayım, bir itirazınız varsa bizde kanaat getirip tekrirmüzakere ederiz.

Şimdi, arkadaşlar, madde ihdası işlemiyle ilgili Komisyonumuzun kadim üyelerinin mutlaka yüksek bilgileri var, kuşku yok ama madde ihdasında bir defa ihdasın kabul edilip edilmeyeceğini oylayacağız, ondan sonra ihdas edilen maddeyi müzakereye açacağız. İkili bir işlem var burada, kademeli, ikili işlem var.

Madde ihdasına ilişkin iradeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdasına ilişkin önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, ihdas edilen maddeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'ya çerçeve 40'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya
Afyonkarahisar

“MADDE 41- 2942 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Bu madde uyarınca açılacak davalarda 15 inci maddede düzenlenen bilirkişiliğe ilişkin hükümler uygulanır.”

Gerekçe:

Önergeyle, kamulaştırma işlemi tesis edilmeden yapılan fiilî ve hukuki el atmalarla ilgili açılacak bedel tespiti ile tam yargı davalarında da Kamulaştırma Kanunu'nun 15'inci maddesinde düzenlenen bilirkişiliğe ilişkin hükümlerinin uygulanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hukuki el atma ne demek Aliciğim?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hukuki el atma, imar planlarıyla bir yere düzenleme yaparak o amacı kullanamaz hâle getirmek demektir.

BAŞKAN – İşlem, hukuka uygun...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 2000 tarihli Hukuk Genel Kurulu Kararı'yla literatüre giren hukuki el atmadır.

BAŞKAN – Hukuksuz el atmadır o ya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır. İmar planlarıyla, sizin bir taşınmazınız var, o taşınmazınızı belediye yeşil alan ilan etti. İmar Kanunu'nun 13'üncü maddesindeki beş yıllık süreyi de Anayasa Mahkemesi iptal etti. Dolayısıyla, ne zaman düzenleneceği belli değil, bekliyorsunuz beş sene, on sene, yirmi sene belediye bir düzenleme yapsın diye; düzenleme de yapmıyor. O zaman diyorsunuz ki: Siz imar hukukuyla benim mülkiyet hakkımı ortadan kaldırdınız, ya alanı değiştir ya da tazminatını öde. Buna hukuki el atma diyor Hukuk Genel Kurulu.

BAŞKAN – Bir: Bakın, bu kamulaştırma hukukuyla uğraşan avukatlar bir defa -bilmem, belki de hepiniz uğraştınız- en büyük imkân aynen tazmin, onu kullanmıyorlar, Borçlar Kanunu'nun genel hükümleri aynen tazmin. Kardeşim, belediye, hazine, her neyse, “Ben şurayı istiyorum.” benzeri, bilirkişi... Onu alabilirsiniz, o kullanılmıyor. Şimdi, aynen tazminle ilgili bir tez yazılıyor, benim ziyaretime geldi, ufuk açtım, o tez gündeme gelecek.

İki: Şimdi, hukuki el atma zaten bir hukuki tasarruftur. O, değişik sebeple hukuka aykırı hâle gelmişse ne yapacak? “Beş sene içerisinde burayı kamulaştıracam, bedelini ödeyeceğim.” Ondan sonra zaten fiilî el atmadır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, fiilen de el atmıyor.

BAŞKAN – O anlamda demiyorum, el koyma anlamında demiyorum üstadım, senin tasarrufunu engelliyor. Mülkiyet hakkının 3 tane şeyi var: Semerelerden faydalanmak, başkalarının el atmasına mâni olmak, bir de tasarrufta bulunmak. Şimdi, senin tasarruf yetkini hukuken önlediği an orada fiilî el atmadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 56

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Cafer Bey, Sayın Danıştay üyemiz bu konuda iyi bir imar hukukçusudur.

BAŞKAN – Bu geçen maddelerde Ömer Bey söylediler, ifade ettiler, gerekirse, ihtiyaç hasıl olursa tekririmüzakere edilebilir. Şu maddeyi ben oylayayım.

Şu maddede söz almak isteyenler var mı? Yok.

Cafer Bey, sizi dinleyelim, buyurun.

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; bu tür davalara hangi ismi koyacağımız konusunda biz de tereddütler yaşadık ve son dört beş yıl içerisinde bayağı bir yekûn sayı oldu. Uyuşmazlık Mahkemesinin “Bu tür davalar, adli yargıdan idari yargı görev alanına girer.” kararı üzerine idari yargıda yoğunlaştı ve...

BAŞKAN – Yani, kamulaştırma, el atma yok oldu.

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Şu anda bizde de bazı kararlarda kamulaştırma, el atma gibi terimler kullanıyorlardı ki ben de müdahale ettim. Dedim ki: Bu, adli yargının görev alanına giren bir dava türüdür. Eğer hukuki el atma sizin için, heyete daha uygunsa, bu tabiri biz seçelim çünkü imar planlarıyla -Sayın Ali Bey’in de bahsettiği gibi- işte sosyal donatı alanları ya da ileride kamulaştırmak üzere alanlar ayrıldığında, bunlar amaca özgüllenmediği sürece mülkiyet sahipleri burada kullanım yapamıyorlar, bina yapamıyor, işte alıp sattığında değer düşük oluyor vesaire. Bundan dolayı, başka bir terim şu an bulamadık, hukuki el atma... Yani, aslında, imar planı bazen hukuka uygun, onda bir problem yok ama vatandaş da taşınmazını kullanamıyor. Hani, ne kadar süre kullanamıyor?

BAŞKAN – Peki, mülkiyet hakkının kullanımının mutlak şekilde engellendiği andan itibaren bu, kamulaştırmaya açmadır.

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Tabii, dava yeni tür bir dava olduğu için daire de bu konuda içtihatlarını oluşturuyor. Sizin de bahsettiğiniz gibi Başkanım, işte bir beş yıl geçtikten sonra “Artık ihlal oluştu.” deyip yargılamasını ona göre devam ettiriyor.

BAŞKAN – Peki, Değerli Üyem, aynen tazmini hiç Danıştay veya Yargıtay düşündü mü belediyenin veya Maliyenin veya şeyin? “Ben bedel istemiyorum kardeşim, muadil, denk bir taşınmaz istiyorum...” Bu, bizde hukuken mümkün. Benim “Zararların İrat Yoluyla Giderilmesi” adlı makalem en fazla atıf gören makalelerimden birisidir, benim Sorumluluk ve Tazminat Hukuku Sorunları kitabımda bunu aynen işledim ama doktrin de pek fazla işlemiyor. Şimdi doktora tezi yapılıyor, o bir bölüm açacak. Öyle bir şey düşünüyor musunuz?

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Şimdi, şöyle: Bu tür durumda kalan mülkiyet sahibi, bir, imar planı değişikliği isteyebilir; iki, parselasyon isteyebilir; üç, kamulaştırma isteyebilir; dördüncüsü, bahsettiğiniz, takas isteyebilir yani yerime karşılık yer verin isteyebilir.

BAŞKAN – Yok, yok, tanıyor musunuz yani aynen tazmin veya takas... Öyle bir dava açıldığı zaman size gelmiyor tabii, o adli yargının.

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Bir de bizim bir sıkıntımız, yerindelik denetimine de girmemiz lazım. Hani, bizim yapılan işlem...

BAŞKAN – Yerindelik değil, hakkı, vatandaşın hakkı, elinden gitmiş.

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Hani, öbürkü biraz pazarlığa girebilir. Bizim baktığımız, işte imar planı değişikliği, parselasyon yapılıp yapılmama, kamulaştırma başvurusunun reddi, artı taşınmazın kamulaştırma değerinin tazmini.

BAŞKAN – İşte, tazminde aynen tazmini düşünün Değerli Üyem, çok önemli aynen tazmin.

Peki, teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

DANIŞTAY 6. DAİRE ÜYESİ CAFER ERGEN – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önerge yok.

Başka söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla madde ihdas edilmiş ve ikinci işlemle madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 41- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 276 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıldan üç yıla” ibaresi “üç yıldan yedi yıla” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Önerge yok.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, evrakta sahteciliğin...

BAŞKAN – Ya, evrakta değil, adamda sahtecilik var burada ağabey, boşver ya.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Evrakta sahtecilik iki yıl olduğuna göre, burada kamu görevini de kısmen yaptığını varsayarsak...

BAŞKAN – Hocam, burada adamda sahtecilik var ya, kâğıtta sahtecilik biraz ağır olur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 57

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – ...üç, yedi makul bence.

BAŞKAN – Makul, makul, adamda sahtecilik var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama, cezanın genel mantığını da bozmamak lazım.

BAŞKAN – Nasıl?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle: Bir fiil bir yerde iki yıl, bir yerde üç yıl, bir yerde dört yıl olmaması lazım.

BAŞKAN – Fiilin karakteri değişik, birisi kâğıtta, öbürü adamda.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hepsi aynı efendim.

BAŞKAN – Olur mu, kişi sahteciliği.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Düzeltiliriz ağabey, tekririmüzakere, takma ya, takma onu, düzeltiliriz. Ama, ben kâğıtta sahtecilik ve kişide sahteciliğin farklı olacağını düşünüyorum.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 42- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukukî bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz. Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez.”

BAŞKAN – Bunu söylüyorum burada, zapta geçsin, iki veya üç sene sonra değiştirmek zorunda kalacaksınız.

Buyurun Cemal Bey.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, alt komisyonda da daha önce dile getirdik, burada da konuşuldu. Şimdi, meslektaşların, bilirkişilik yapan meslektaşların özellikle bilirkişilik görevlerini elinden alıyoruz. Sayın Hocam biraz önce, sabahki oturumumuzda demişti ki bu şirketlerin, tüzel kişilerin bilirkişilik yapmasında: “Örneğin, bir uzay teknolojisiyle ilgili bir yerde işte şu bilim de var, bu bilim de var, hepsinden yararlanılması gerekir.” Hukuk bir derya, ben alt komisyonda -Sayın Başkan hatırlayacak- söylemişim. Yani, senelerce denizi olmayan yerde, Batman’da, Urfa’da hâkimlik yapmış bir hâkimin denizcilik hukuku konusunda çok iyi bir hukuki bilgiye sahip olması beklenemez. Zaten adliyelerdeki dosya yükü hâkimlerin herhangi bir konuda teorik çalışma yapmalarına zaman olarak imkân vermeyecek kadar da yüksek.

Şimdi, ben, hazır 5271’deki değişiklik gelmişken bu görüşümüzü Cumhuriyet Halk Partisi görüşü olarak tekrar dercetmek istiyorum. Biz, konusu ve kapsamı yasayla belirlenecek şekilde hâkimlerin özel hukuki bilgilerde hukuki görüş alabileceği kanaatindeyiz. Aksi görüş, hâkimlerimize çok aşırı bir yük getirecek ve yargılamanın daha da yavaşlamasına, belki de yanlış kararlar çıkmasına neden olacaktır. Bunu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Önerge yok.

Dün çok müzakere ettik, benim hilafına bir önergeleşmemiş taslağım da var, ileride kaynak olarak inşallah Adalet Bakanlığı da...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Önergeleştirin, Başkansınız.

BAŞKAN – Verdim onu, yoktun sen.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hayır, önergeleşmemiş metin dediğiniz için önerge vermediğiniz anlamı çıkıyor.

BAŞKAN – Evet, onun şeyi var, onlar siyasi ahlaka uygun davranma...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Bana verin ben vereyim efendim.

BAŞKAN – Hayır, geçti o madde.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 43- 5271 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve beşinci fıkrasına "bilirkişiler," ibaresinden sonra gelmek üzere "bilirkişilik bölge kurulu veya bulunduğu yer" ibaresi eklenmiştir.

“(1) Bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçilir. Ancak, kendi bölge listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi olmasına rağmen, diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabilir.

(2) Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması halinde, diğer bölge kurullarının listelerinden, burada da bulunmaması halinde, Bilirkişilik Kanununun 10 uncu maddesindeki şartları da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 58

taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir. Listelerin dışından görevlendirilen bilirkişiler, bölge kuruluna bildirilir."

BAŞKAN – Önerge var mı? Var.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'nın 43'üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 5271 sayılı Kanun'un 64'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "(ç) ve (d)" ibaresinin "(ç), (d) ve (e)" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya
Afyonkarahisar

Gerekçe:

Yargı mercilerinin ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanında bulunduğu yer bölge kurulunun veya diğer bölge kurullarının listelerinde bilirkişi bulunmaması halinde liste dışından görevlendirme yapılabilecektir. Önergeyle yapılan değişiklikle beş yıl fiilen kendi alanında çalışmış olmak şartı liste dışından görevlendirilecek bilirkişiler bakımından aranmayacaktır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Daha önce askerî mahkemeler ve şeylerle ilgili görüştüğümüz konu.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 44- 5271 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca, hukuki ve cezai sorumluluğuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, bilirkişiye ücret ve masraf adı altında hiçbir ödeme yapılmasına karar verilebilir ve gerekçesi gösterilerek gerekli yaptırımların uygulanması bilirkişilik bölge kurulundan talep edilir."

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Oylarınıza sunuyorum maddeyi: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 45- 5271 sayılı Kanunun 67 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Bilirkişi, raporunda ve sözlü açıklamaları sırasında çözümünü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dışında açıklama yapamaz; hâkim tarafından yapılması gereken hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz."

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 46- 5271 sayılı Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasına "uygulanır" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve durum bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 47- 5271 sayılı Kanunun 72 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 72- (1) Bilirkişiye sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ile inceleme, ulaşım, konaklama ve diğer giderleri ödenir. Bu konuda, Adalet Bakanlığınca çıkarılan ve her yıl güncellenen tarife esas alınır."

BAŞKAN – Önerge? Yok.

Söz? Yok.

Oya arz: Kabul... Ret... Kabul...

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 48- 16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun kapsamında açılacak kamulaştırma bedelinin tespiti ve taşınmaz malın tesciline ilişkin davalarda 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 15 inci maddesinde yer alan hükümler uygulanır."

BAŞKAN – Önerge var.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 48'inci maddesinin taslaaktan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 59

Van

Gerekçe:

Tasarıda yer alan 40'inci maddenin tasarı metninden çıkarılması gerektiğinden söz konusu maddenin de tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 49- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 266 ncı maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz. Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez."

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Benim önergem 10'uncu maddeye ve 49'uncu maddeye de şamil bir önerge'dir. Daha evvel 3'üncü maddede verdiğim önerge. Kayda geçsin.

Önerge değil, taslak. Önerge taslağı.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 50- 6100 sayılı Kanunun 268 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 268- (1) Bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle bilirkişilik bölge kurulu tarafından hazırlanan listede yer alan kişiler arasından seçilir. Ancak kendi bölge listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi olmasına rağmen diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede bulunması durumunda, bu listeden de görevlendirme yapılabilir.

(2) Bölge kurulunun hazırladığı listede bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması halinde, diğer bölge kurullarının listelerinden; burada da bulunmaması halinde, Bilirkişilik Kanununun 10 uncu maddesinin (ç) ve (d) bentleri hariç birinci fıkrasında yer alan şartları da taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir. Listelerin dışından görevlendirilen bilirkişiler, bölge kuruluna bildirilir.

(3) Kanunların görüş bildirmekle yükümlü kıldığı kişi ve kuruluşlara görevlendirildikleri konularda bilirkişi olarak öncelikle başvurulur. Ancak kamu görevlilerine, bağlı bulundukları kurumlarla ilgili dava ve işlerde, bilirkişi olarak görev verilemez."

BAŞKAN – Önerge var.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/687) esas numaralı Tasarı'nın 50'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6100 sayılı Kanun'un 268'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "(ç) ve (d)" ibaresinin "(ç), (d) ve (e)" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Özkaya

Afyonkarahisar

Gerekçe:

Yargı mercilerinin ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanında bulunduğu yer bölge kurulunun veya diğer bölge kurullarının listelerinde bilirkişi bulunmaması halinde liste dışından görevlendirme yapılabilecektir. Önergeyle yapılan değişiklikle beş yıl fiilen kendi alanında çalışmış olmak şartı liste dışından görevlendirilecek bilirkişiler bakımından aranmayacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi tasviplerinize sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge susmalı karşı oyla birlikte oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi kabulünüze arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 51- 6100 sayılı Kanunun 269 uncu maddesinin ikinci fıkrasına "uygulanır" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve durum bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Önerge? Yok.

Maddeyi oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir oy çokluğuyla.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 52- 6100 sayılı Kanunun 271 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "bilirkişilere," ibaresinden sonra gelmek üzere "bilirkişilik bölge kurulu veya bulunduğu yer" ibaresi eklenmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 60

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 53- 6100 sayılı Kanunun 274 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca hukuki ve cezai sorumluluğuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, bilirkişiye ücret ve masraf adı altında hiçbir ödeme yapılmamasına karar verilebilir ve gerekçesi gösterilerek gerekli yaptırımların uygulanması bilirkişilik bölge kurulundan talep edilir."

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Maddeyi oya arz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 54- 6100 sayılı Kanunun 279 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(4) Bilirkişi, raporunda ve sözlü açıklamaları sırasında çözümünü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dışında açıklama yapamaz; hâkim tarafından yapılması gereken hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz."

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge? Yok.

Oya arz: Kabul... Ret... Kabul.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Danışma Kurulu ve bölge kurullarının üyeleri ilgili kurum veya kurullar tarafından seçilir ve Daire Başkanlığına bildirilir.

(2) Danışma Kurulunun ilk toplantı tarihi, üyelerin üç yıllık görev süresinin başlangıcı olarak kabul edilir.

(3) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yürürlüğe konulur ve bu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde bilirkişilik sicili ve listeleri oluşturulur.

(4) Bilirkişilik sicili ve listelerinin oluşturulmasını müteakip bu sicil ve listelere uygun bilirkişi görevlendirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından bir ilan yapılır. Bu ilan yapıncaya kadar mevcut bilirkişi listelerine göre bilirkişi görevlendirilmesine devam olunur ve bu bilirkişiler görevlerini tamamlar.

BAŞKAN – Bir ay yeter mi Genel Müdürüm?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Yeterli.

BAŞKAN – Hayır, sizin şeyinize bağlı değil ki. Seçilecek, organlar oluşacak. Gelmediği zaman ne yapacaksınız? Yedek norm ne?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Kurumlar bir ay içinde seçim yapıp bize bildirecekler.

BAŞKAN – Bildirmediler, ne yapacaksınız? Yani bir ay çok az bence. Takdir sizin yani. Bir ayı ben çok azımsıyorum.

Buyurun.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL – Sayın Başkanım, öncelikle geçici maddeyle ilgili söz aldım.

(4)'üncü fıkrasının son cümlesinde "Bu ilan yapıncaya kadar mevcut bilirkişi listelerine göre bilirkişi görevlendirilmesine devam olunur ve bu bilirkişiler görevlerini tamamlar."

"Bu bilirkişiler görevlerini tamamlar." iki farklı şekilde anlaşılabilir Sayın Başkanım. Bilirkişilerin görevi nihayete erdirilebilir yani bilirkişiler...

BAŞKAN – Yok, yok... İş yapacak, işi. Statüyü sona erdirmez, işi tamamlayacak.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL – Ben anladım Sayın Başkanım ama...

Uygulamada belki yani taşradaki hâkimlerimiz...

BAŞKAN – Meşhur komutan hikâyesi. "Ben komutun doğruluğunu test etmek için falancaya söylerim, anladıysa anlamış olur." diyor. Bu çok açık komutanım.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL – Sayın Başkanım, diğer konu - kusura bakmayın- daha önceki maddelerle ilgili, hızlı geçtiği için söz alamadım. 21 ve 22'nci maddelerle ilgili.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 61

Bu her iki madde de geçiş maddeleri Sayın Başkanım. Bir tanesi Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin geçiş maddesi, diğeri de İYUK'un geçiş maddesi. Yani oradaki Bilirkişilik Kanunu'yla tabii ki bağ kuran maddeler.

Bizim önceki düzenlememizde biz hem HMK'ya atıf yapıyorduk hem İYUK'a atıf yapıyorduk. Bu yeni düzenlemeyle İYUK'a olan atıf ortadan kaldırılıyor. İYUK'ta normalde HMK'ya atıf yapıyor. Başkanım, biraz bulmaca gibi olmadı, kusura bakmayın. Sadece tek bir istisnai durum var: Hâkimin resen bilirkişiyi atamasına ilişkin HMK'dan farklı bir düzenleme yapılmış.

Şimdi, bu 22'nci maddede "ve bilirkişi" ibaresi metinden çıkarılıyor. Yani hâkime resen bilirkişi atama yetkisi ortadan kalkıyor görünüyor Başkanım. Acaba bu geçiş hükmündeki bir yanlış uygulamadan mı, yoksa bilinçli bir seçimle yani idari yargılamanın temeline müteallik bir konuda bir değişiklik var gibi görünüyor.

BAŞKAN – Değerli Hâkimim, bu konu... Tabii geri maddeye gideceğiz. Bu kanunun da öyle yirmi gün, yirmi beş günde gelebileceğini düşünmüyorum. O çalışmayı yapın, seçenekler çalışmayı. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü Ekrem Bey burada. Çalışın. Önerge getirirsiniz. O önerge geçer.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ HÂKİMİ YARBAY OĞUZ ÜSTÜNEL – Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Genel Müdürüm, bir ayla yetiniyor musunuz? Çok mu acil olsun bu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ EKREM ÇETİNTÜRK – Bu sürenin çok bir önemi yok zaten. İlk toplantı tarihinden itibaren süreler belli oluyor.

BAŞKAN – Ben hatırlattım.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul... Ret... Kabul.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 55- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Madde 56- (1) Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Niye Adalet Bakanı yürütür demiyoruz Ekrem, değişir ya, paradigma değişsin kardeşim. Tabii değişsin, yürütme organı, Adalet Bakanlığı yürütür. Bakın, kurumsallaşma bakımından önemlidir, bütün mukayeseli demokratik ülkelerde Adalet Bakanlığı diğer bakanlıklara göre farklıdır, Adalet Bakanlığını ilgilendiren kanunlarda yürütme yetkisinin yani kanunla Adalet Bakanına verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Maddeyi oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının kabul edilen maddelerini bir bütünlük içerisinde yani tümünü oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kanun tümüyle ve karşı oyla birlikte o çokluğuyla kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ümüzün 45'inci maddesi kapsamında Genel Kurulda Komisyon adına tüzük sözcüsü tüzüksel sözcü seçiyoruz. Hakan Çavuşoğlu birinci sözcü, alt komisyon sözcüsü Yılmaz Tunç ikinci sözcü, Ali Özkaya üçüncü sözcü.

Muhalefet şerhi için arkadaşlar, demokrasinin vazgeçilmez unsuru olan, onsuz olamayacak muhalefet acaba muhalefet şerhi için ne kadar süre isterler.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – 1 ay yeter efendim.

BAŞKAN – Yani ayı 10'a böleceğiz, o zaman 3 gün mü oluyor?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bir hafta on gün olsun.

BAŞKAN – Bugünden itibaren on gün.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Genel Kurulun gündemi de çok yoğun bu aralar.

BAŞKAN – On gün dedik, telaffuz ettik ne yapalım. Yoksa ben deseydim "Bugünün izleyen haftadaki gününe kadar." diyecektim ama "On gün." dediler tamam.

Redaksiyon yetkisinin –çünkü bazı metinler var, gelişiyor gibi- Divana tanınması hususunu yüksek kabulünüze arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerin isimleri telaffuz edildi, "hayır" denilmediğine göre zımnen oylandı ama sarahat istiyorsunuz. Özel sözcüleri, dillendirilen, dile getirilen isimlerle özel sözcülerin tayin edilmiş olduğunun kabulünü oya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Evet arkadaşlar, çok teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 62

Adalet Komisyonunda gerçekten bulunmak, Anayasa Komisyonunda şey... Bakın, 28 Şubat döneminin Anayasa Komisyonu Başkanıydım arkadaşlar. İşte Hikmet Sami Türk, Oltan Sungurlu, Atilla Sav, Mümtaz Soysal, müthiş bir diyalektik vardı, bazen çatışmacı, bazen oydaşmacı diyalektik ama şunu söyleyeyim: Gerçekten Adalet Komisyonunun farkı var ve farklı bir konumu var. Ben Parlamentonun kurucu komisyonunun Adalet Komisyonu olduğunu düşünüyorum. O anlayış içerisinde olabildiğince müzakereleri verimlilik...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Burhan Hoca duymasın.

BAŞKAN – Ben Burhan Hoca'nın her zaman yanında söylerim ya. Dikkat ederseniz özne mukayesesi yapmadım, kurum mukayesesi yaptım. Burhan Hoca da çok değerlidir ama Anayasa Komisyonu müzakereleriyle Adalet Komisyonu müzakereleri mukayese edilmez.

Evet, arkadaşlar, bugün önemli bir gün. Bazen negatif, bazen pozitif önemli bir gün. Bu Alman parlamentosunun 1915 olaylarıyla ilgili olarak verdiği karar karşısında Komisyonumuzun parti ekseninde bir refleksinin tutanağa geçmesinin uygun olacağını düşünüyorum ve ben MHP, HDP -Bedia Hanım- CHP, AK PARTİ şeyinde temsil gücüne göre söz veriyorum. En son da ben söyleyeceğim birkaç cümle.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- *İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Alman parlamentosunun tarihî gerçekleri ayaklar altına alarak 1915 olaylarını soykırım olarak nitelendiren bugünkü kararını telin ediyorum. Tamamen siyasi olan bu karar 3 milyon Türk'ün yaşadığı Almanya'daki gurbetçilerimiz başta olmak üzere, Türk milletini rencide etmeye yöneliktir. Tarih, parlamentolarda yazılmadığı gibi, tarihi gerçeklerin parlamentoların kararıyla değiştirilmesi de elbette ki mümkün değildir. Osmanlı'nın savaş yorgunluğunu fırsata çevirmeye kalkan Ermenilerin yaptığı mezalim ya unutulmuştur ya da görmezden gelinmektedir. Türk milletinin şanlı tarihini lekelenmeye ve millî birlik ve bütünlüğümüzü zedelemeye yönelik böylesi hasmane kararların hiç kimseye faydası yoktur. Ermenilerin yüz yıllık yalanına sarılarak Türkiye gibi bir ülkenin dostluğunu kaybetmenin hiçbir mantıklı izahı da bulunmamaktadır. Türk tarihinde soykırım izine rastlanmayacağı gerçeğinin altını çiziyor, başkalarına soykırımcı iftirasını atmanın Alman ırkçılarının suçluluk duygularını hafifletmeyeceğini vurgulamak istiyorum. Bize göre Almanya'nın ne düşünüp hangi sonuca vardığı değersiz ve önemsizdir. Utanacak bir geçmişimiz, boynumuzu bükcek bir yanlışımız, insanlığa karşı mahcup olacak eylem veya emelimiz hiç olmamış, bundan sonra da olmayacaktır.

Sorumluluk sahibi Alman siyasetçilerini akla, insafa ve gerçeklerin savunucusu olmaya davet ediyor, bu girişime destek verenleri kınıyorum ve bu vahim yanlışın derhâl dönülmesini beklediğimizi ifade ederek hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum İsmail Bey, sağ olun.

Evet, Bedia Hanım, buyursunlar.

2.- *Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz HDP Grubu olarak da Genel Kurulda görüşlerimizi grup başkan vekili aracılığıyla ifade ettik. Doğrusu, parti olarak tutumumuz... Bu topraklarda aslında yüz yıldır gerçek anlamda betimlenemez trajediler, acılar, felaketler yaşandı, bu açık. Bizim savunduğumuz değerler ortak ve daha güçlü bir gelecek için, ortak yaşam için hem bizler hem de çocuklarımız için yaralarımızı sarmaya ve geçmişle yüzleşmeye, ayrıca hakikatlerin ortaya çıkarılmasına ihtiyacımız var. Bu çok önemsedığımız bir husus.

Geçmiş yıllarda Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan da Ermeni halkına taziyelerini iletmişti ve bu taziye mesajları gerek Türkiye'de gerekse dünya kamuoyunda çok olumlu tepkilerle de karşılandı. Fakat başka bir adım atılmadı. Eğer bizler... Yani, bu konuda adım atılmış olsaydı ve gerçekten hafızamızla, tarihimizle gerçek anlamda bütün kaygılardan uzak bir şekilde, sadece ortak geleceğimiz için bile olsa yüzleşmeyi başarmış olabilseydik bugün başka parlamentolar yerine kendi Parlamentomuzda hakikatler ışığında bir mesaj yayımlayabilirdik. Bizim çağımız, geçmişle yüzleşme yapma çağıdır.

Söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler efendim. Sağ olun.

Cemal Bey, buyurun.

3.- *Eskişehir Milletvekili Cemal Okan Yüksel'in, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 63

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli üyeler; kararı söylüyoruz ama herhâlde kararı çoğumuz okumadık. Bugün yaklaşık oy birliği denilebilecek bir nisapla, sadece 1 “hayır” ve 1 “çekimser” oyla, oy birliği denilebilecek bir nisapla karar hâline gelen bu tasarinın içinden iki cümle size okuyacağım.

Birisi, 1 milyon Ermeni’nin sistematik tehcir ve kıyımı Osmanlı İmparatorluğu’ndaki Asuri, Süryani ve Keldani gibi Hristiyan azınlıkların da soykırıma uğradığı bu tasarinın metninde ama daha acı olan, bu kararda bir de tavsiye kararı var Alman Hükûmetine. Soykırım iddialarının Almanya’da okulların müfredatlarına konularak gelecek kuşaklara aktarılması öngörülüyor.

Biz, tabii, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kararın bizim açımızdan hükümsüz ve geçersiz olduğunu ifade ediyoruz. Herhangi bir uluslararası mahkemenin kararı olmaksızın 1915 olaylarının soykırım olarak nitelendirilmesi hem hukuka hem de tarih bilimine bir saygısızlıktır. Fakat, bu kararların Fransa, Rusya, İsveç, Hollanda ve İsviçre’den sonra Almanya’da alınması da maalesef AKP Hükûmetinin on üç seneden beri uyguladığı yanlış dış politikalarının sonucudur. Türkiye dış politikada giderek daha fazla düşman kazanmakta, yalnızlaşmakta ve AKP Hükûmeti Cumhuriyet Halk Partisinin ve Parlamentodaki diğer muhalefet partilerinin her türlü fevranına, isyanına ve uyarısına rağmen dış politikada yanlışlarına devam etmektedir. Korkarım ki AKP’nin bu yalnızlaştırıcı, herkese meydan okuyucu dış politikalarının sonucu, ileride daha fazla ülkenin bu saçma sapan soykırım iddialarını kabul etmesi sonucuna götürecektir. Nitekim, yavaş yavaş Türkiye’ye de tekrar vize koymaya başlayan ülkelerin yanında, biraz önce, son dakika haberi olarak geldi, İran ve Ermenistan karşılıklı olarak vize muafiyeti anlaşması yaptı.

Dolayısıyla, ben Alman Federal Parlamentosunun aldığı bu kararı telin ediyor ve AKP Hükûmetini dış politikada daha akılcı, daha ortak politikalar izlemeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Yılmazcığim.

4.- *Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını “soykırım” olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Alman Parlamentosunun 1915 olaylarıyla ilgili almış olduğu kararı kınıyorum. Bizim açımızdan bu karar yok hükmündedir, hiçbir hukuki değeri bulunmamaktadır. Bu karar Almanya ile Türkiye arasındaki dostluk ilişkisine de büyük bir gölge düşürmüştür, zarar vermiştir. 3,5 milyon Türk’ün yaşadığı Almanya’da, Alman Parlamentosunun Ermeni soykırımının kabulüne ilişkin kararı tarihî gerçeklerle bağdaşmadığı gibi, bu konuda parlamentoların karar alması da mümkün değildir. Medis kararlarıyla başka ülkelerin tarihini karalamak uluslararası hukukla da bağdaşmamaktadır. Kendi ülkelerindeki karanlık sayfaları gölgelemek için bu tür kararlar zaman zaman bazı ülkelerde gündeme gelmiştir ama bizim için hiçbir değeri olmayan, kekenlemek için işlemler bunlar. Siyasetçilerin ya da parlamentoların yetkili olmadığı, bilim adamlarının ve tarihçilerin neticeye kavuşturması gereken bir meselede -ki güvenilir tarihçiler bu konuda soykırım olmadığını da ispat etmişlerdir, bu konuda kaynaklar da vardır- böyle bir karar alınmış olması, karar alanların bir ayıbidir, kınıyorum. Bu konuda bütün siyasi partilerin de söz birliği etmelerini... Bu bir millî meseledir, bu mesele üzerinden iktidar partisinin, AK PARTİ’nin eleştirilmesini de doğru bulmuyorum. Bu konuda, Sayın Başbakanımız, ilgili bakanlarımız, Sayın Cumhurbaşkanımız gerekli tepkileri ortaya koymuşlardır ve Almanya Büyükelçisini çağırmışlardır. Bu anlamda Türkiye gerekli girişimleri de yapacaktır diyor, kararı tekrar kınadığımı belirtmek istiyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Komisyon Başkanı Ahmet İyimaya’nın, Alman Federal Meclisinin 1915 olaylarını “soykırım” olarak nitelendiren kararına ilişkin açıklaması*

BAŞKAN - Yıl 1997, Sofya Bulgaristan Parlamentosu KEİPA Toplantısı. Amasya Milletvekiliyim. 2 tane milletvekiliyiz -Adnan Uçaş- her ikimiz de KEİPA üyesiyiz. Bir Ermeni profesör konuşma yapıyor ve hemen dedi ki: “Ben Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya’dan ve Adnan Uçaş’tan Destek Boğazı’nda öldürülen dedelerimin hesabını vermelerini istiyorum.” Necati Çetinkaya var, il il... Ben “Elâzığ Milletvekili Necati Çetinkaya’dan hesabını vermesini istiyorum.” Bir gerilim... Söz aldım. Zannediyorum Profesörün adının Averyan veya Avaryan olması lazım. “Değerli delegasyonu bir tefekküre davet ediyorum. Burası ekonomik iş birliğinin müzakere edildiği bir dostluk platformu mu yoksa tarihin yargılandığı bir siyasi muhakeme midir? Ben ünlü olmasam bile zayıf olmayan bir savunma adamıyım. Böyle bir muhakemeye girersek bir saatte iddiasını kaybeder ama bir şeyi soruyorum: Bizde kıtal diyor, karşılıklı boğuşma, mukatele... Biz talihsiz ve şanssız dedelerin torunları olarak hatıralarımızdan kan mı üretelim, barış mı?” Karadeniz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih : 02/06/2016

Saat :

Kayıt: Adalet

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 64

Ekonomik İşbirliğindeyiz. “Kan mı üretelim, barış mı?” Ve gerilim derhâl yerini sükûnete bıraktı, Yunan parlamenter söz aldı “Sayın İyimaya’nın fikri, devletlerin zihin fikri olsaydı, zihin formatı olsaydı böyle olmazdı.”

Bakın bugünkü karar... Arkadaşlar ben tarihe çok meraklıyım. Tarih felsefesini... Yani çok meraklıyım tarihe. 1915’leri de iyi biliyorum. Ninemden, annemden öyküleri anlatabiliriz. Bir defa büyük devletler, raison d’etat, devlet aklı gelişmiş devletlerdir. Birinci Dünya Savaşı’ndaki kışkırtıcı ve asal rolünü düşünmeden 1915 olaylarını izah etmek mümkün mü? Almanya, 1915 olaylarını izah etmek mümkün mü? Mümkün değil. Siz, ben bugün Almanya’nın, tabii sebepleri hiç şey etmeye... Ben bu emperyal bakışı çocukluk hastalığı olarak görüyorum, yanlışır. Siyasetin kapasitesi de bu değil zaten, imkânı da değil, fırsatı da bu değil ve ben ısınmakta olan dünyaya devletlerin benzinle gitme özgürlüklerinin bulunmadığını düşünüyorum ve tarih bilinci içerisinde, küresel barış anlayışı içerisinde ve ortak akıl ekseninde Almanya’nın akıl noktasına gelmesini, dünyanın akıl noktasına gelmesini, bizim de üzerimize düşeni yapmamız gerektiğini düşünüyorum ve ben de kınıyor, sevgili arkadaşlarımı, değerli komisyon üyelerimi, katılanları, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun, var olun.

Kapanma Saati : 17.34

